

Israël heeft toekomst!

ISRAËL HEEFT TOEKOMST!

52 luisteroefeningen bij Bijbelwoorden over de toekomst
van het Joodse volk

door

M.D. Geuze, hervormd emeritus-predikant
in de Protestantss Kerk in Nederland

*Welzilig bent u, Israël! Wie is zoals u?
U bent een volk dat door de HEERE verlost is.
(Deuteronomium 33:29a)*

*Want ik (Paulus) wil niet, broeders, dat u geen weet hebt
van dit geheimenis...dat er voor een deel verharding over
Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is
binnengegaan. En zo zal heel Israël zalig worden...
(Romeinen 11:25,26a)*

WOORD VOORAF

Over de toekomst van Israël, het Joodse volk, bestaan veel verschillende visies, terwijl de meeste willen teruggaan op de Bijbel, het Woord van God. Dit boek verzamelt bouwstenen voor een Bijbelse visie op Israël door luisteroefeningen bij een aantal Bijbelwoorden over de toekomst van het Joodse volk; voor een Bijbelse visie die hard nodig is, omdat Israël bijna dagelijks in het nieuws is en vragen oproept over het Joodse volk en over de toekomst van dit volk. Het Woord van God wil daarbij een lamp voor onze voet en een licht op ons pad zijn (Ps.119:105).

Het eerste deel van de Bijbel, het Oude Testament, is het boek van Israël, door Israëlieten geschreven. Het gaat helemaal over Israël en zijn voorgeschiedenis (Gen.1 - 11). Er staan veel profetieën over de toekomst van Israël in. Hier heb ik een keus uit moeten maken. Anders zou het boek te dik geworden zijn. Ik hoop dat mijn keus verantwoord is.

Het tweede deel van de Bijbel, het Nieuwe Testament, *lijkt* het boek van Jezus en Zijn Gemeente te zijn en het volk Israël *lijkt* op de achtergrond te komen, in de zin van: ‘Het Oude Testament gaat over de Joden en is voor de Joden en het Nieuwe Testament gaat over de Christelijke Gemeente en is voor de christenen’. Maar de werkelijkheid is anders. Het Nieuwe Testament is ook door Israëlieten geschreven, waarschijnlijk op Lukas na. Jezus is de Messias, de beloofde en gekomen Koning van Israël. Zijn apostelen zijn Joden en Zijn Gemeente is ontstaan uit en geworteld en geënt in het volk Israël. De eerste gemeenten bestaan in de begintijd hoofdzakelijk

uit Joden en Godvrezende heidenen; heidenen die een relatie met de God van Israël en Zijn volk hebben, zonder overgang naar de Joodse godsdienst. De Bijbel van de eerste gemeenten is het Oude Testament, vaak de Griekse vertaling: de Septuaginta. Het Nieuwe Testament is in wording en heeft een Joods karakter. Het moet daarom gelezen worden als vervolg op het Oude Testament. Tijdens de luisteroefeningen bij nieuwtestamentische Bijbelwoorden over de toekomst van Israël is me opgevallen dat Jezus' apostelen de 'twaalf stammen van Israël', het *hele* volk van Israël, steeds op het oog hebben. Dat betekent dat de toekomstverwachting van Israël zoals die in het Oude Testament voorkomt ook de toekomstverwachting van de eerste christenen is geweest. Een Messiasbelijdende zuster zei eens: 'De witte bladzijden tussen het Oude en Nieuwe Testament in je Bijbel moet je eruit scheuren, want de HEERE, de God van Israël, is gewoon doorgedaan met Zijn werk'. Het is goed om de eenheid van het Oude en Nieuwe Testament steeds in het oog te houden, ook wat de toekomstverwachting van Christus' Gemeente betreft. De toekomstverwachting van Israël volgens het Oude Testament neemt daarin een grote plaats in. Deze luisteroefeningen zijn een ontdekkingsreis voor me geweest en ik hoop en bid dat ze dat ook voor de lezers zullen zijn. Graag draag ik dit boek op aan de Joodse gemeenschap, aan Christus' *hele* Gemeente en aan ieder gelovige in het bijzonder. Met hartelijke groet en heilbede, M.D. Geuze

Nunspeet, september 2020

INHOUD

Israël heeft toekomst:

1. Om een zegen voor de volken te zijn (Gen.12:1-3; Gal.3:14-16) - 11
2. Om Mijn trouw aan Mijn verbond en land te laten zien (Lev.26:40-42) - 14
3. Om Mijn ontferming over Mijn volk te tonen (Deut.30:1-3) - 17
4. Om Mijn heerlijkheid aan Mijn volk en de volken te laten zien (Ps.102:14-18) - 20
5. Om Mijn Spruit aan een heilige rest in Jeruzalem te tonen (Jes.4:2-4) - 23
6. Om Mijn licht over Israël en de volken te doen opgaan (Jes.60:1-3) - 26
7. Om Jeruzalem te stellen tot een lof op aarde (Jes.62:1-4,7) - 29
8. Om terug te keren naar zijn land (Jer.16:14-21) - 32
9. Om de heilige rest te doen terugkeren en het koningschap van David te herstellen (Jer.23:3-6) - 35
10. Om Jeruzalem en Israël te herstellen (Jer.31:38-40) - 38
11. Om gezuiverd en hersteld te worden (Ezech.20:42-44) - 41
12. Om te herleven (Ezech.37:12-14) - 43
13. Om te herenigen (Ezech.37:21-24) - 46
14. Om het koningschap aan zijn Koning en Zijn volk te geven (Dan.7:13,14,27) - 49

15. Om Mijn volk en Jeruzalem hoop te geven (Dan.9:23,24) - 52
16. Om Mijn adoptie en ontferming te ervaren (Hos.1:10,12) - 55
17. Om Mijn zegeningen te ontvangen (Hos.14:5-8) - 58
18. Om blij gemaakt te worden (Joël 2:21,23,26-28) - 61
19. Om het koningshuis van David te herstellen (Amos 9:11-15) - 64
20. Om te ontkomen en het land te beërven (Ob.:17, 20,21) - 68
21. Om de volken naar Jeruzalem te laten stromen en de wet te laten uitgaan (Micha 4:1,2) -71
22. Om vreugde aan God en de heilige rest van Mijn volk te geven (Zef.3:12-15) - 74
23. Om heerlijkheid aan de tempel in Jeruzalem te geven (Haggai 2:7-10) - 77
24. Om Mijn volk en de volken te zegenen (Zach.8:7,23) - 80
25. Om Jeruzalem te bevrijden en te zegenen (Zach.12:9,10; 13:1) - 83
26. Om Jeruzalem hoop te geven (Zach.14:1-5) - 86
27. Om gereinigd te worden (Mal.3:2-4) - 89
28. Om de profeet Elia te ontvangen (Mal.4:5,6) - 92
29. Om Koning Jezus te ontvangen (Lk.1:30-33) - 95
30. Om verheerlijkt te worden (Lk.2:29-32,34,35)- 98
31. Om heidenen binnen te brengen en Israëlieten buiten te werpen (Mt.8:11,12) - 101
32. Om de Evangelieverkondiging te ontvangen tot Jezus' terugkomst (Mt.10:23) - 104

33. Om door twaalf apostelen geoordeeld te worden (Mt.19:27,28) - 107
34. Om Jezus te verwelkomen (Mt.23:38,39) - 110
35. Om 'de gruwel van de verwoesting' in de tempel te zien (Mt.24:15-22) - 113
36. Om Jeruzalem te herstellen (Lk.21:24; Openb.11:2; Rom.11:25-27) - 116
37. Om het Koninkrijk voor Mijn volk te herstellen (Hand.1:6-8) - 119
38. Om tot bekering te komen voor het herstel van alle dingen (Hand.3:19-21) - 122
39. Om het koningshuis van David te herstellen tot zegen van de volken (Hand.15:13-18) - 125
40. Om te herleven uit de doden (Rom.11:11,12,15) - 128
41. Om gered te worden (Rom.11:25-27) - 131
42. Om de hoop van de twaalf stammen in vervulling te doen gaan (Hand.26:6,7; Kol.1:27; 1 Tim.1:1) - 134
43. Om de wegneming van de bedekking te ervaren (2 Kor.3:14-16) - 137
44. Om de toorn van God over een deel van het volk te laten komen (1 Thess.2:14-16) - 140
45. Om getuige te zijn van de openbaring van de wetteloze in de tempel (2 Thess.2:3,4) - 143
46. Om de twaalf stammen in de verstrooiing te zegenen (Jak.1:1; 1 Petr.1:1) - 146
47. Om de verzegeling van de twaalf stammen te ontvangen (Openb.7:2-4) - 149
48. Om de twee getuigen in Jeruzalem te ontvangen (Openb.11:1-3) - 152
49. Om naar de woestijn te vluchten (Openb.12:14) - 156

50. Om met het Lam op de berg Sion te staan
(Openb.14:1-3) - 159
51. Om getuige te zijn van de slag van Armageddon
(Openb.16:12-16) - 162
52. Om in het nieuwe Jeruzalem te wonen
(Openb.21:10,11) - 165

Gebed - 169

Lied - 171

Literatuur - 172

1

OM EEN ZEGEN VOOR DE VOLKEN TE ZIJN

Lezen: Genesis 12:1-9

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. (Genesis 12:1-3)

(Paulus schrijft aan Christus' Gemeente in Galatië:) ...opdat de zegen van Abraham in Christus Jezus tot de heidenen zou komen...Welnu, zo zijn de beloften aan Abraham en aan zijn nageslacht gedaan. Hij zegt niet: En aan de nageslachten, alsof er sprake zou zijn van velen; maar van één: En aan uw Nageslacht; dat is Christus. (Galaten 3:14,16)

Aan het begin van Israëls geschiedenis staat Gods roeping van Abram in Ur der Chaldeeën (Irak) waar hij en zijn voorgeslacht de afgoden dient (Joz.24:2,14). God roept Abram weg uit zijn land, uit zijn familiekring en uit het huis van zijn vader Terah; uit alle zekerheden. Hij moet een onbekende toekomst tegemoet gaan en zich laten leiden door God Die hem roept en hem de weg zal wijzen. Wat een bevel! Een bevel dat grote offers vraagt, maar geen bevel zonder belofte. God belooft aan Abram:

een groot volk dat betekent een groot nageslacht – terwijl zijn vrouw Sarai onvruchtbaar is (Gen.11:30) – Zijn zegen, een grote naam, een zegen voor anderen en in hem zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. Wat een veelheid van beloften! Gods bevel én belofte gaan hier samen zoals vaak in de Bijbel. Gods belofte nodigt uit en geeft de kracht om Zijn bevel te gehoorzamen. Wat een wijsheid van God om bevel én belofte samen te voegen! Abram gehoorzaamt Gods bevel en hij gelooft Zijn belofte. De Hebreëenschrijver zegt over hem: ‘Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam geweest om weg te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou. En hij is weggegaan zonder te weten waar hij komen zou. Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land van de belofte als in een vreemd land en hij heeft in tenten gewoond, met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte’ (11:8,9). Abram gehoorzaamt Gods bevel en God vervult Zijn belofte. Hij krijgt een groot nageslacht: Ismaël en zijn nakomelingen (Gen.25:12-18), Izak en zijn nakomelingen als de sterren aan de hemel (Gen.15:5) en de nakomelingen van de zonen van Keturah (Gen.25:1-6). God zegent Abram rijk (Gen.13:2; 14:23; 15:1). Hij krijgt een grote naam als stamvader van Ismaëls nakomelingen (de Arabieren), van Izaks nakomelingen (de Joden) en als vader van de gelovigen (de christenen) (Rom.4:11,16). Abram en zijn nageslacht zijn tot een zegen van anderen geweest (Gen.19:29; 21:22; 26:28; 30:27; 41:45; enz.). Het hoogtepunt van Gods beloften aan Abram is dat in hem alle geslachten van de aardbodem gezegend zullen worden. Deze belofte is en wordt vervuld in Jezus, de

Messias, de beloofde Koning van Israël, de zoon van Abraham (Mt.1:1). Hij is de Redder van Israël en van de wereld (Mt.1:21; Joh.4:42; 1 Joh.4:14). Paulus wijst daarop in zijn brief aan de gelovigen in Galatië: Christus, de Messias van Israël, is op het kruis een vloek geworden, om de zegen van Abraham te verwerven voor en die te brengen naar de heidenen, om de beloofde Heilige Geest te ontvangen door het geloof; de Geest Die in de gelovigen woont en werkt. Dat is de heerlijkste zegen die er is: God in ons, dichterbij kan niet. Door Jezus, de beloofde en gekomen Koning van Israël, heeft het Joodse volk toekomst, want de engel Gabriël heeft over Hem gezegd dat God, de HEERE, Hem de troon van Zijn vader David zal geven 'en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde hebben' (Lk.1:32,33). Jezus staat garant voor de toekomst van Zijn volk Israël, voor Zijn Gemeente en voor Gods wereld! Amen.

Gebed

*HEERE, God van Israël, dank U voor Uw bevel en beloften aan Abraham en voor hun vervulling.
Vervul Uw beloften van zegen aan Israël, Christus' Gemeente, de volken en aan ons, om Jezus' wil, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je volken die zegen óf vloek ontvangen hebben door hun houding tegenover Israël?
2. Gelden de beloften van zegen ook voor de andere nakomelingen van Abraham? Waarom (niet)?
3. Deel je in de zegen van Abraham? Hoe? Waarom?

OM MIJN TROUW AAN MIJN VERBOND EN LAND TE LATEN ZIEN

Lezen: Leviticus 26:32-46

(De HEERE zegt tegen de Israëlieten:) Wanneer zij hun ongerechtigheid zullen belijden, mét de ongerechtigheid van hun vaders, hun trouwbreuk, die zij tegen Mij gepleegd hebben, en ook dat zij tegen Mij zijn ingegaan - zodat Ik ook zelf tegen hen inging en hen in het land van hun vijanden bracht – of wanneer dan hun onbesneden hart vernederd wordt en zij behagen scheppen in de straf voor hun ongerechtigheid, dan zal Ik denken aan Mijn verbond met Jakob. En ook aan Mijn verbond met Izak, en ook aan Mijn verbond met Abraham zal Ik denken en Ik zal denken aan het land. (Leviticus 26:40-42)

Bij de verbondssluiting met het volk Israël op de berg Sinai heeft de HEERE aan de toekomst van Zijn volk gedacht. Hij heeft het zegeningen beloofd wanneer het trouw is aan Zijn verbond én vloeken wanneer het ontrouw is. Bij ontrouw: verwoesting van het beloofde land, verstrooiing onder de heidenvolken en daar omkomen en wegwijnen vanwege hun eigen ongerechtigheid en die van hun vaders. Wat een liefde en zorg voor Zijn volk vóór het beërven van het beloofde land! Beloofde zegeningen nodigen uit en sporen aan om dichtbij de HEERE te blijven en uit en naar Zijn verbond te leven. Liefdevolle waarschuwingen schrikken af om de HEERE vaarwel te zeggen. Zegeningen en vloeken zijn

niet het laatste wat God zegt. Hij houdt rekening met trouwbreuk, met ontrouw aan Zijn verbond, en wijst Zijn volk de weg terug naar Hem. Wanneer de Israëlieten hun ongerechtigheid en die van het voorgeslacht zullen belijden, wanneer hun onbesneden hart vernederd wordt en zij behagen scheppen in de straf van hun ongerechtigheid, zal de HEERE denken aan Zijn verbond met de aartsvaders Abraham, Izak en Jakob én aan het beloofde land Kanaän. De HEERE heeft het over hun *ongerechtigheid* en die van hun voorouders. Het Hebreeuwse woord betekent: afwijken van de goede weg vanuit een verkeerde gezindheid. De Israëlieten zijn afgeweken van de goede weg van Gods verbond, van Zijn beloften en geboden. Ze hebben trouwbreuk gepleegd; geestelijk overspel bedreven met de afgoden. Ze zijn opstandig tegen de HEERE geweest. Daarom is Hij hen tegengekomen en heeft Hij Zijn volk in ballingschap gestuurd. Gods verbondsvloek en –wraak heeft Israël getroffen. Het volk heeft zich in een ellendige toestand gebracht door eigen schuld. Maar God dank, er is een terugweg van berouw die de HEERE zelf wijst: Eigen schuld belijden en die van het voorgeslacht, zichzelf vernederen vanwege een ongevoelig hart en bereidheid om en behagen scheppen in het ontvangen van hun straf zoals David: ‘k Erken mijn schuld, die U tot straf bewoog: Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig’ (Ps.51:2; ber.1773). Later gaat Daniël deze weg, plaatsvervangend voor zijn volk in ballingschap (Dan.9). Dit is een werk van de Heilige Geest (Zach.12:10-14). Langs deze weg is er toekomst voor het volk Israël: een uitweg uit deze ellendige situatie. Dan zal de HEERE aan Zijn verbond gedenken, aan het verbond met de

aartsvaders. De naam Jakob gaat hier voorop, omdat hij in het bijzonder heeft moeten leren wat zelfvernedering en verootmoediging is? De HEERE zal ook het land gedenken; het beloofde land Kanaän, omdat de landbelofte verbonden is met het verbond dat Hij met Abraham, Izak en Jakob gesloten heeft (Gen.12:1; 15:7; 17:8; 26:3,4; 28:13). Verder belooft de HEERE dat Hij Zijn volk, ook wanneer het in ballingschap is, niet zal verlaten. Hij blijft hun God, ook wanneer het volk door eigen schuld, buiten het beloofde land, verblijft. Hij blijft trouw niettegenstaande de ontrouw van Zijn volk. Daar kunnen we ons alleen over verwonderen, de HEERE voor danken, loven en aanbidden. Daarom is er toekomst voor Israël, toen en vandaag, en ook voor ons. Amen.

Gebed

HEERE, God van Abraham, Izak en Jakob, dank U voor Uw liefde voor en voor Uw trouw aan Uw volk door de eeuwen heen; voor Uw weg en Uw werk van berouw.

Geef dat Uw volk Israël, Christus' Gemeente, ons Nederlandse volk en wij Uw weg van berouw zullen gaan en zo toekomst zullen hebben, in Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wanneer is het volk Israël deze weg van berouw gegaan?
2. Is er bij de terugkeer naar het beloofde land uit de Babylonische ballingschap en uit de Romeinse ballingschap in 19^e en 20^e eeuw berouw geweest?
3. Ken je de weg van berouw in je eigen leven? Zo ja, hoe?

OM MIJN ONTFERMING OVER MIJN VOLK TE TONEN

Lezen: Deuteronomium 30

(Mozes zegt tegen de Israëlieten:) Het zal gebeuren, wanneer al deze dingen, de zegen en de vervloeking die ik u voorgehouden heb, over u komen, dat u het weer ter harte zult nemen onder alle volken waarheen de HEERE, uw God, u verdreven heeft. En u zult zich bekeren tot de HEERE, uw God, en Zijn stem gehoorzaam zijn, u en uw kinderen, met heel uw hart en met heel uw ziel, overeenkomstig alles wat ik u heden gebied. Dan zal de HEERE, uw God, een omkeer brengen in uw gevangenschap en zich over u ontfermen. Hij zal u weer bijeenbrengen uit al de volken waarheen de HEERE, uw God, u verspreid had. (Deuteronomium. 30:1-3)

In Deuteronomium 4:23-31 spreekt Mozes over ballingschap voor het volk Israël, wanneer het ontrouw is aan Gods verbond, en over zijn bekering in de ballingschap: ‘Dan zult u daar de HEERE, uw God, zoeken en u zult Hem vinden, als u Hem met heel uw hart en met heel uw ziel zoekt. Wanneer u in benauwdheid zult zijn en al deze dingen u getroffen hebben, in later tijd, dan zult u terugkeren naar de HEERE, uw God, en Zijn stem gehoorzamen. Want de HEERE, uw God, is een barmhartig God; Hij zal u niet loslaten en u niet te gronde richten; Hij zal het verbond met uw vaders, dat Hij onder ede met hen gesloten heeft, niet vergeten’. In

hoofdstuk 30 werkt Mozes dit onderwerp verder uit. Wanneer Israël in ballingschap zegen en vervloeking ter harte neemt en het volk zich bekeert tot de HEERE, zal Hij een omkeer in de ballingschap brengen en zich over Zijn volk ontfermen. Hij zal de verstrooide Israëlieten uit alle landen verzamelen en ze terugbrengen in het land van hun vaders. Wat een heerlijke belofte! De HEERE zal hun bekering zegenen. Terugkeer naar de HEERE zal leiden tot terugkeer naar het beloofde land zoals ontrouw aan de HEERE leidde tot verbanning uit het land. Het leven van Israël in het beloofde land heeft een geestelijke dimensie. De HEERE belooft nog meer! Hij zal de Israëlieten goed doen, hen talrijker maken dan in het verleden, hun hart en dat van hun kinderen besnijden om de HEERE lief te hebben en om te leven voor Hem. Hij zal Zijn vervloeking over hun vijanden en vervolgers brengen, maar de Israëlieten bekering en gehoorzaamheid aan Zijn geboden geven, hun overvloed geven in het werk van hun handen en grote vruchtbaarheid en de HEERE zal zich weer over hen verblijden zoals Hij dat over hun vaders heeft gedaan. Wat een overvloed van zegeningen! De stroom van deze zegeningen begint met bekering tot de HEERE en brengt vele natuurlijke en geestelijke zegeningen mee. Wat een uitnodiging en aansporing om zich te bekeren! De bron van deze stroom is Gods barmhartigheid en Zijn verbond dat Hij met de stamvaders van Israël heeft gesloten (Deut.4:31). Het is alles uit Hem, door Hem en tot Hem. De HEERE zal zich opnieuw over Zijn volk verblijden. Wat een gezegende verandering ná de ballingschap en ná alle vervloeking die het volk hebben getroffen vanwege zijn trouwbreuk aan de HEERE! Paulus schrijft later dat Israëls aan-

neming door God leven uit de doden zal zijn (Rom.11:15. Mozes herhaalt en bevestigt hier wat hij veertig jaar geleden bij de berg Sinaï namens de HEERE tegen het volk heeft gezegd (zie vorige hoofdstuk). Het volk behoeft er niet aan te twifelen. Gods beloften zijn betrouwbaar! De hoofdstukken Leviticus 26 en Deuteronomium 30 behoren tot de thora, de vijf boeken van Mozes, die het fundament vormen van Israëls geloof. Vóór dat het volk het beloofde land Kanaän binnengaat, wijst de HEERE Zijn volk al de wegen van berouw en bekering wanneer het volk het land verliest en in ballingschap gaat. Zo groot zijn Zijn liefde en zorg voor Zijn volk! Wanneer Israël in ballingschap die liefde en genade ontdekt, zal het tot diep berouw en oprechte bekering komen. Wie heeft er tegenover zoveel liefde en genade ooit zoveel kwaad bedreven? Zoals Petrus zal Israël tot zichzelf komen en bitter huilen (Lk.22:62) met een droefheid naar God die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt (2 Kor.7:10). Halleluja! Amen.

Gebed

Trouwe Verbondsgod van Israël, dank U voor Uw weg van bekering voor Israël tot terugkeer naar Uw land. Geef dat Israël en wij die weg gaan, tot eer van U en tot zegen van Israël, van onszelf en van velen met ons, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wanneer is Israël de weg van bekering gegaan?
2. Wat de HEERE hier belooft, is dat al vervuld?
3. Wat betekent deze boodschap voor jou?

OM MIJN HEERLIJKHEID AAN MIJN VOLK EN DE VOLKEN TE LATEN ZIEN

Lezen: Psalm 102

(De dichter zingt:) U zult opstaan, U zult zich ontfermen over Sion, want de tijd om haar genadig te zijn, want de vastgestelde tijd is gekomen. Want Uw dienaren zijn haar stenen goedgezind en hebben medelijden met haar gruis. De heidenvolken zullen de Naam van de HEERE vrezen, alle koningen van de aarde Uw heerlijkheid, wanneer de HEERE Sion heeft opgebouwd, in Zijn heerlijkheid verschenen is, zich gewend heeft tot het gebed van de allerarmsten, en hun gebed niet heeft veracht. (Psalm 102:14-18)

De onbekende dichter van deze psalm noemt zichzelf ‘een ellendige wanneer hij bezweken is en zijn klacht uitstort voor het aangezicht van de HEERE’. In zijn grote nood wendt hij zich tot het beste adres: De HEERE, de God van Israël. In Zijn tegenwoordigheid giet hij zijn hart uit. De dichter uit niet alleen zijn persoonlijke klacht (2-12), maar ook een gemeenschappelijke klacht (13-23) namens Israël, zijn volk. Hij leeft tijdens of kort na de Babylonische ballingschap. De stad Jeruzalem en de tempel zijn verwoest en nog niet herbouwd.

Hoe moeilijk deze dichter het ook heeft, hij blijft niet in zijn persoonlijke klacht steken. Hij kijkt omhoog naar de HEERE, zijn God. Hij zegt: ‘Maar U, HEERE, U blijft voor eeuwig, de gedachtenis aan U van generatie op

generatie'. Wat een verrassing! Zo diep in de put en nu zo hoog opgetild. De HEERE doet het vuur van het geloof, dat op een laag pitje staat, opvlammen. De dichter vergeet even zijn persoonlijke nood en denkt aan Jeruzalem en aan de tempel. Generaties lang is daar de Naam van de HEERE in gedachtenis gehouden. Met het oog op de eeuwige God zegt hij: 'U zult opstaan, U zult zich ontfermen over Sion, want de tijd om haar genadig te zijn, want de vastgestelde tijd is gekomen'. De HEERE is toch de trouwe Verbondsgod van Zijn volk? Daarom zegt de dichter in geloof: 'U zult opstaan, U zult zich ontfermen over Sion'; over de tempelberg van Jeruzalem. Het is tijd, de hoogste tijd, om Jeruzalem te helpen! Het is de door God vastgestelde tijd (Gen.21:2; Dan.11:35; Hab.2:3), zegt de dichter. Ook Gods dienaren hebben een welgevallen aan haar stenen en hebben medelijden met haar gruis. Gods gezindheid en die van Zijn volk met betrekking tot de verwoeste stad stemmen met elkaar overeen om die weer op te bouwen. Deze woorden lijken op die van Nehemia die over de herbouw van Jeruzalem tegen de vijanden zegt: 'De God van de hemel, Hij zal ons doen slagen en wij, Zijn dienaren, zullen opstaan en gaan bouwen' (Neh.2:20). Dat is de taal van het geloof!

En dan opent zich een wijd vergezicht voor het geloofsoog van de dichter: 'De heidenvolken zullen de Naam van de HEERE vrezen, alle koningen van de aarde Uw heerlijkheid, wanneer de HEERE Sion heeft opgebouwd, in Zijn heerlijkheid verschenen is' en zij zullen 'de Naam van de HEERE vertellen te Sion en Zijn lof in Jeruzalem, wanneer de volken tezamen bijeen zullen komen, en de koninkrijken, om de HEERE te

dienen'. Het herbouwde Jeruzalem wordt het centrum van wereldwijde aanbidding van de HEERE, de God van Israël. Ook de volgende generaties, die nog geboren moeten worden, zullen hieraan deelnemen. De heidenvolken met hun koningen zullen naar Jeruzalem komen, omdat ze de HEERE en Zijn heerlijkheid vrezen, en daar de HEERE dienen. De stad zal vol lofprijzing zijn van de HEERE, de God van Israël. Wat een heerlijke toekomst! En dat alles als antwoord op het gebed: wanneer de HEERE 'zich gewend heeft tot het gebed van de allerarmsten en hun gebed niet heeft veracht'. De dichter voelt zich in zijn nood arm en verbonden met zijn volk dat ook arm is. Maar ze roepen uit hun nood tot de HEERE, de God van Israël, en verwachten verhooring van hun gebed. Wat een voorbeeld voor ons! Laten we ook gelovig bidden voor Jeruzalem, voor Israël en voor de volken, opdat de lof van de HEERE in Jeruzalem gehoord zal worden. Wat een vreugde voor Hem, voor Israël, voor Christus' Gemeente en voor ons! Amen.

Gebed

Dank U, HEERE, voor het gebed en de hoop van deze dichter.

Geef dat we met hem mee bidden en hopen. Verhoor onze gebeden en vervul onze hoop. Om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je andere Bijbelgedeelten die over deze hoop voor Jeruzalem en voor de volken gaan?
2. Is dit gebed al verhoord en deze hoop al vervuld?
3. Bid je zelf hier om en hoop je hier op? Hoe? Waarom?

OM MIJN SPRUIT AAN EEN HEILIGE REST IN JERUZALEM TE TONEN

Lezen: Jesaja 4

(Jesaja profeteert:) Op die dag zal de SPRUIT van de HEERE tot een heerlijk sieraad zijn en de vrucht van de aarde tot trots en luister voor hen in Israël die ontkomen zijn. Dan zal het gebeuren dat wie in Sion overgebleven is en wie in Jeruzalem overgelaten is, heilig genoemd zal worden, een ieder die in Jeruzalem ten leven opgeschreven is. Wanneer de Heere de vuilheid van de dochters van Sion afgewassen zal hebben en de vele bloedschuld van Jeruzalem uit het midden ervan weggespoeld zal hebben door de Geest van oordeel en door de Geest van uitbranding. (Jesaja 4:2-4)

Na zijn aankondiging van Gods strafgericht over de leiders van Juda en de vrouwen en de weduwen van Jeruzalem, ontvangt Jesaja een nieuwe heilsprofetie. ‘Op die dag’ wijst op de toekomst die God zal geven. Tot die toekomst behoort niet alleen de ongelukkige situatie van de oorlogsweduwen, maar ook dat de HEERE een keerpunt brengt in de ramspoed die Zijn volk heeft getroffen. Hij zal Zijn Spruit geven: de Messias van Israël, Jezus, Zijn Zoon (Jes.11:1; Jer.23:5; 33:15; Zach.3:8; 6:12). Hij zal een heerlijk sieraad zijn: Gods heerlijkheid uitstralen. Hij zal vernieuwing van Gods schepping brengen: ‘De vrucht van de aarde tot trots en luister van hen in Israël die ontkomen zijn’. Wat een

verschil met de voorbije jaren van oorlog en hongersnood! Zij, die in Israël ontkomen zijn, zullen daarvan genieten; niet alleen de inwoners van Jeruzalem en van Juda. De rampspoed, die het volk getroffen heeft, heeft zuiverend gewerkt. Er zijn Israëlieten overgebleven die heilig genoemd worden: toegewijd aan de HEERE Die zelf heilig is en Zijn volk heiligt (Lev.19:2; 22:32), ‘een heilig zaad’ (Jes.6:13). Deze Israëlieten zijn in Jeruzalem opgeschreven ten leven. Hun namen staan in Gods levensboek (Ex.32:32,33; Ps.69:29; Dan.12:1; enz.). De HEERE heeft hun namen daarin geschreven. Wat een zekerheid! Hij heeft hen bewaard en gespaard. Ze behoren tot de heilige rest, tot het ‘overblijfsel, overeenkomstig de verkiezing van de genade’ (Rom.11:5). Deze heilige rest is er dankzij Gods reiniging: ‘Wanneer de Heere – de Eigenaar van Zijn volk - de vuilheid van de dochters van Sion – de inwoners van Jeruzalem - afgewassen zal hebben en de vele bloedschulden van Jeruzalem uit het midden ervan weggespoeld zal hebben door de Geest van oordeel en door de Geest van uitbranding’. Het zal een radicale reiniging zijn door ‘de Geest van oordeel en van uitbranding’. Deze woorden kunnen ook vertaald worden door ‘een wind van oordeel en van verbranding’. Oorlogsvuur én het vuur van de Heilige Geest kunnen hier bedoeld zijn. Beide vertalingen hebben zin, want de HEERE kan alles gebruiken om tot Zijn doel te komen. Hij grijpt in. Na deze reiniging zal de HEERE over Jeruzalem een bijzondere bescherming geven: ‘Dan zal de HEERE over elke plaats op de berg Sion en over de samenkomsten ervan overdag een wolk scheppen en rook en ’s nachts een schijnsel van vlamvend vuur; ja, over

alles wat heerlijk is, zal een beschutting zijn'. Deze belofte herinnert ons aan de wolk- en vuurkolom tijdens de woestijnreis. Zoals de HEERE toen voor Zijn volk gezorgd heeft, zal Hij voor de heilige rest van Zijn volk op de berg Sion zorgen, in het bijzonder voor hun samenkomsten waarin Hij gediend wordt, vol dankzegging, lofprijzing en aanbidding. Hij is eeuwig trouw aan Zijn volk. 'Rook' behoort waarschijnlijk bij 'wolk' en kan op Gods tegenwoordigheid wijzen (Jes.6:4). Deze bijzondere bescherming zal dienen als een hut tegen de hitte, de stortbuien en de regen. Wat zorgt de HEERE voor Zijn volk! In Jesaja 32:2 profeteert Jesaja over de komende Messias: 'Die Man zal zijn als een beschutting tegen de wind, een schuilplaats tegen de vloed, als waterbeken in een dorre streek, als de schaduw van een zware rots in een dorstig land'. Hij heeft alles en geeft alles wat Zijn volk nodig heeft! Halleluja! Amen.

Gebed

Heilige van Israël, dank U voor deze profetie over de heilige rest van Uw volk, voor hun redding, heiliging en bescherming door U.

Geef dat veel Joden en ook wij tot deze heilige rest behoren, heilig en bescherm hen en ons, in Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je meer Bijbelwoorden over de heilige rest?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Leef je toegewijd aan de HEERE? Hoe?

OM MIJN LICHT OVER ISRAËL EN DE VOLKEN TE DOEN OPGAAN

Lezen: Jesaja 60

(Jesaja profeteert:) Sta op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van de HEERE gaat over u op. Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkere wolken de volken, maar over u zal de HEERE opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. En heidenvolken zullen naar uw licht gaan en koningen naar de glans van uw dageraad. (Jesaja 60:1-3)

Het vorige hoofdstuk eindigt met Gods verbond met Israël en met Zijn belofte voor het nageslacht. Wat een hoop voor de toekomst! Nu beveelt de profeet het volk: ‘Sta op, wordt verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van de HEERE gaat over u op’. Israël moet opstaan en schijnen (zo kan het werkwoord ook vertaald worden). Het is Israëls bestemming om een licht voor de heidenvolken te zijn (Jes.49:6). Het moet die nu waar maken: Gods licht weerkaatsen naar de volken, ‘want uw licht komt en de heerlijkheid van de HEERE gaat over u op’. Er wordt hier een voltooide tijd gebruikt om aan te geven dat dit zeker zal gebeuren. Het herstelde Israël zal delen in het licht en de heerlijkheid van de HEERE. Er is nog een reden: ‘Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkere wolken de volken’. Wat een tegenstelling tussen het herstelde Israël en de volken! Het volk van God zal een lichtbron zijn te midden van grote

duisternis die de aarde bedekt. De stralende glans van Gods majesteit zal over het volk opgaan en gezien worden zoals het licht van de zon over een stad in de vroege morgen na de nacht. Het herstelde Israëel, dat baadt in het licht van Gods heerlijkheid, zal de volken - in duisternis gehuld - naar zich toetrekken: 'En heidenvolken zullen naar uw licht gaan en koningen naar de glans van uw dageraad'. Licht trekt aan! De volken komen in beweging om naar Sion/Jeruzalem gaan (Jes.2:2-5; 49:7; Ps.102:16,17; Openb.21:24). Het zal een luisterrijke optocht zijn, want zelfs de koningen als leiders van de volken zullen komen. Israëel moet goed rondkijken. Dan zal het volk zien dat al zijn zonen en dochters naar hem toekomen. Ze komen van ver en ze worden op de heup gedragen zoals kleine kinderen door hun voedsters. Niemand blijft achter. Het herstelde Israëel zal dit zien en stralen van vreugde en het hart van het volk zal vol ontzag zijn en verruimd worden. De rijkdom (betere vertaling dan 'menigte') van de zee en het vermogen van de heidenvolken zullen naar het volk komen. Dit zal gebeuren door handelskaravanen uit de zuidelijke volken Midian, Efa en Sjeba. Ze zullen goud en wierook meebrengen en de roemrijke daden van de HEERE verkondigen. Alle schapen van Kedar zullen voor de tempel in Jeruzalem bijeengebracht worden en de rammen van Nebajot zullen als offerdieren dienen voor het altaar van de HEERE en deze offers behagen Hem. De hier genoemde volken zijn nakomelingen van Abraham uit zijn vrouwen Ketura en Hagar (Gen. 25), die delen in zijn zegen. Wat een wonder van genade, want het is Zijn werk! Hij zorgt ervoor dat Zijn luisterrijke huis, de tempel, aanzien krijgt (Jes.56:7).

Bewoners van overzeese landen zullen de kinderen van Israël terugbrengen. Ze komen aangevlogen als een wolk, als duiven naar hun til. De kustlanden zullen de HEERE verwachten. Schepen van Tarsis, gelegen in Spanje of Turkije, zullen de eerste zijn om hun kinderen thuis te brengen en daarbij goud en zilver meebrengen. Ze komen naar de Naam van de HEERE, de God van Israël, Die Zijn volk heeft verheerlijkt. En dan volgen er nog meer heerlijke beloften voor het herstelde Israël! Gods volk zal dan weten ‘dat Ik, de HEERE, uw Heiland ben, en uw Verlosser, de Machtige van Jakob’. Hij zal verheerlijkt worden. Aan het eind van deze profetie zegt God: ‘Ik, de HEERE, zal dit te zijner tijd spoedig doen komen’. De HEERE zal dit op Zijn tijd met spoed uitvoeren. Wat een heerlijke profetie voor Israël en de volken, voor hemel en aarde! Onvoorstelbaar voor ons, maar niet voor de HEERE, de God van Israël, de almachtige Schepper van hemel en aarde! Hij spreekt en het is er en Hij gebiedt en het staat er. Voor Hem is niets te wonderlijk! Amen.

Gebed

Heilige van Israël, dank U voor deze profetie over de toekomstige heerlijkheid van Uw volk Israël.

Vervul deze profetie spoedig en geef dat we allen in de heerlijke vervulling ervan zullen delen, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke vragen roept deze profetie bij je op?
2. Wanneer is/wordt deze profetie vervuld?
3. Wat betekent deze profetie voor je?

OM JERUZALEM TE STELLEN TOT EEN LOF OP AARDE

Lezen: Jesaja 62

(Jesaja profeteert:) Omwille van Sion zal ik niet zwijgen, omwille van Jeruzalem zal ik niet stil zijn, totdat haar gerechtigheid opkomt als een lichtglans en haar heil als een brandende fakkel...u zult met een nieuwe naam genoemd worden, die de mond van de HEERE bepalen zal. U zult een sierlijke kroon zijn in de hand van de HEERE en een koninklijke tulband in de hand van uw God. Tegen u zal niet meer gezegd worden: Verlatene, en tegen uw land zal niet meer gezegd worden: Woestenij, maar u zult genoemd worden: Mijn welgevallen is in haar, en uw land: Getrouwde; want de HEERE verlangt naar u, en uw land zal getrouwd worden...Ja, geef Hem geen rust, totdat Hij Jeruzalem gegrondvest heeft en gesteld heeft tot een lof op aarde. (Jesaja 62:1-4,7)

Opnieuw een profetie over het herstel van Sion/Jeruzalem. Evenals in het vorige hoofdstuk wordt hier iemand sprekend ingevoerd. Hij stelt zich niet voor, maar het meest aannemelijke is dat Hij Jezus is als de Messias, de Gezalfde van de HEERE. Hij roept om de vervulling van Gods belofte voor het herstel van Sion. Hij zal niet ophouden met roepen, ‘toddit haar gerechtigheid opkomt als een lichtglans en haar heil als een brandende fakkel’. De HEERE vervult Zijn beloften op Zijn tijd. In de tussentijd moeten we roepen om hun

vervulling; altijd bidden en niet de moed verliezen (Lk.18:1). Jezus is daarbij onze krachtbron en voorbeeld. Heidenvolken zullen de gerechtigheid van Jeruzalem zien en hun koningen haar heerlijkheid. De stad krijgt een nieuwe naam die wijst op een nieuwe bestemming die de HEERE bepaalt. Als nieuwe namen worden genoemd: ‘Mijn welgevallen is in haar’ en ‘de begeerde, niet verlaten stad’. De HEERE vindt Zijn vreugde in het herstelde Jeruzalem en Hij ziet naar haar om. Sion zal een sierlijke kroon en een koninklijke tulband in de hand van de HEERE zijn. In het herstelde Jeruzalem zal Gods Koningschap zichtbaar zijn voor de volken. Sion wordt in de gunst van God hersteld en het land wordt weer bebouwd. Zoals een jongeman met een jonge vrouw trouwt, zo zullen de kinderen van Jeruzalem het land trouwen en in bezit nemen. En zoals een bruidegom blij is over zijn bruid, zo zal de HEERE blij zijn over Sion. Wat een gezegende verandering! Zo groot zijn Gods liefde voor en Zijn trouw aan Zijn volk dat het er zo slecht afgebracht heeft dat het in ballingschap moest gaan! Jezus, de Messias van Israël, heeft op de muren van Jeruzalem wachters aangesteld, die dag en nacht niet zullen zwijgen, maar zullen roepen om de vervulling van Gods beloften voor Jeruzalem. Het zijn de volgelingen van de Messias die Zijn goede voorbeeld volgen. Het is hun taak om het volk aan de HEERE te doen denken. Ze mogen zichzelf geen rust gunnen om daarmee op te houden. Ze moeten voortdurend het volk op de HEERE en Zijn beloften wijzen. Ze mogen ook de HEERE geen rust gunnen voordat Hij Zijn beloften vervuld heeft: ‘totdat Hij Jeruzalem gegrondvest heeft en gesteld heeft tot een lof op aarde’. Het gaat om het herstel van

Jeruzalem als een plaats waar de HEERE gedankt, geloofd en aanbeden wordt. De HEERE heeft gezworen dat Hij het koren van Zijn volk nooit meer als voedsel aan hun vijanden zal geven, wanneer ze Zijn volk plunderen, en dat de vijanden niet de nieuwe wijn zullen drinken waarvoor de Israëlieten zich ingespannen hebben om daar druiven voor te telen. Ze zullen weer eten en drinken van hun oogst en daarvoor de HEERE danken en loven in de tempel. Zijn trouw en macht staan er garant voor dat Hij Zijn beloften vervult. Ten slotte volgt er een aankondiging van de terugkeer van het volk naar het land van de vaders. Het heil van de HEERE komt en Zijn loon heeft Hij bij zich en de heidenvolken zullen de terugkerende ballingen noemen: ‘het heilige volk, de verlost van de HEERE...Gezochte, Stad die niet verlaten is’. De HEERE is naar Jeruzalem teruggekeerd met barmhartigheid en Hij zal daar wonen. Wat een toekomst! Halleluja! Amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor deze profetie over het herstel van Jeruzalem en Israël en voor Uw roeping om te bidden voor haar vervulling als wachters op de muren.

Geef ons volhardend geloof en gebed voor de vervulling van deze profetie, tot eer van U en tot zegen van Israël en de volken, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom staan Jeruzalem en Israël zo centraal?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Ben je een wachter op de muren? Waarom? Hoe?

OM TERUG TE KEREN NAAR ZIJN LAND

Lezen: Jeremia 16:14-21

(Jeremia profeteert:) Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat er niet meer gezegd zal worden: Zo waar de HEERE leeft, Die de Israëlieten uit het land Egypte geleid heeft, maar: Zo waar de HEERE leeft, Die de Israëlieten uit het land in het noorden en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven heeft, geleid heeft. Ik zal hen terugbrengen in hun land, dat Ik hun vaderen gegeven heb. (Jeremia 16:14,15)

De profeet Jeremia ('De HEERE doet verhogen') werkt in Juda vóór en ná de verwoesting van Jeruzalem in 587 v. C. Hij wordt 'de lijdende profeet' genoemd, omdat hij lijdt aan zijn volk dat weigert zich te bekeren tot de HEERE. Hij is daarin een 'type' (beeld) van Jezus, de Koning van Israël, Die ook zal lijden. In dit hoofdstuk kondigt hij de ballingschap van Juda aan. Wat een onheilspellende boodschap: Juda zal het beloofde land verliezen, in het verre heidense Babel wonen en daar afgoden dienen, omdat de HEERE het volk niet langer genadig is! De maat van Juda's goddeloosheid is vol en Gods oordeel onafwendbaar! Na deze oordeelsprofetie verkondigt Jeremia een heilsprofetie. Wat een verrassing! De HEERE blijft Zijn volk genadig. De Babylonische ballingschap is niet het einde. Er komt een nieuwe tijd voor Israël! Jeremia zegt: 'Daarom, zie, er komen dagen...'; bekende woorden als inleiding op een profetie

(23:5; 30:3). Ze slaan op de komst van Jezus, de Koning van Israël, en Zijn vrederijk voor Israël en de volken. In die dagen zullen de Israëlieten bij het afleggen van een eed: 'Zo waar de HEERE leeft' niet langer denken aan de bevrijding uit Egypte. Dan zullen ze denken aan de bevrijding uit het land in het noorden, waar de Babyloniërs vandaan komen (3:12; 4:6), en uit alle landen waarheen ze verstrooid zijn; niet alleen de twee stammen, maar ook de tien 'verloren' stammen. De terugkeer uit de ballingschap zal overtreffen wat de HEERE eerder gedaan heeft (Jes.43:16-21). Hij zal Zijn volk terugbrengen in het land dat Hij aan hun vaders heeft gegeven. Wat een blijde boodschap ná de aankondiging van de ballingschap! Er is hoop, maar eerst komt de ballingschap. De HEERE gaat vissers en jagers sturen om de Israëlieten op te sporen en weg te voeren. Deze vijanden gaan zorgvuldig te werk door de Israëlieten overal vandaan te halen. Overal worden ze gevonden op bergen en heuvels en in rotskloven. De Israëlieten zijn als opgejaagd wild dat niet ontkomt. God ziet alles wat ze doen. Hij zal eerst hun zonden dubbel (en dwars) - ten volle - vergelden, omdat ze Gods land, Zijn eigendom, ontheiligd hebben door het dienen van de afgoden.. Daardoor wordt het land onrein zoals door het contact met kadavers van dieren of lijken van mensen. Israël is Gods land, Zijn eigendom, en daar kunnen de Israëlieten als beheerders niet mee doen wat ze willen. Gods oordeelwoorden brengen Jeremia tot gebed. De profeet heeft het moeilijk met de boodschap, die hij brengt, maar de HEERE, zijn God, is zijn veiligheid en toevlucht en hij krijgt hoop voor de heidenvolken. Ze zullen tot de God van Israël komen van de uiteinden van de aarde en erkennen dat hun afgoden

waardeloos zijn, terwijl de Israëlieten dat niet doen. De heidenen erkennen dat hun afgoden enkel leugen en zonder nut zijn. Door mensen gemaakte goden zijn geen goden! De HEERE belooft dat ze de HEERE en Zijn macht zullen erkennen en dat ze zullen weten dat Zijn Naam HEERE is: De Ik ben Die Ik ben, de Eeuwig-trouwe, Die bij Zijn volk is en blijft. Zijn volk heeft valse goden gediend, maar nu zal het de enige ware God opnieuw leren kennen. Zal God de heidenvolken daarvoor gebruiken? Wat een verschil tussen Gods eigen volk en de heidenvolken! Wat beschamend! Maar de HEERE is genadig en trouw. Hij laat niet los het werk van Zijn handen. Er is toekomst voor Israël en voor de heidenvolken, tot eer van Zijn Naam, amen.

Gebed

Dank U, grote en trouwe Verbondsgod van Israël, voor Uw profetieën van oordeel en heil voor Israël en de volken.

Vervul ze op Uw tijd, tot eer van Uw Naam en tot zegen van Israël en de volken, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wanneer is/wordt deze profetie vervuld?
2. Soms wordt er over jagers en vissers gesproken in verband met de terugkeer van Israël naar het beloofde land. Is dit terecht?
3. Bid je om de vervulling van deze profetie? Waarom (niet)? Hoe?

**OM DE HEILIGE REST TE DOEN TERUGKEREN
EN HET KONINGSCHAP VAN DAVID TE
HERSTELLEN**

Lezen: Jeremia 23:1-8

(Jeremia profeteert:) Ik (de HEERE) echter, Ik zal het overblijfsel van Mijn schapen bijeenbrengen uit al de landen waarheen Ik hen verdreven heb. Ik zal hen terugbrengen naar hun schaapskooien en zij zullen vruchtbaar zijn en talrijk worden. Ik zal over hen herders doen opstaan die hen weiden zullen.... Zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat Ik voor David een rechtvaardige SPRUIT zal doen opstaan. Hij zal als Koning regeren en verstandig handelen, Hij zal recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël onbezorgd wonen. Dit zal Zijn Naam zijn waarmee men Hem noemen zal: DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID. (Jeremia 23:3-6)

Na de oordeelsaankondigingen over de laatste onrechtvaardige koningen van Juda (Jer.21/22) volgt nu een heilsprofetie over de komst van een rechtvaardige Koning uit het koningshuis van David. Jeremia heeft deze profetie waarschijnlijk uitgesproken tijdens de regeringsperiode van koning Zedekia ('Rechtvaardig is de HEERE') van 598-587 v. Chr. De profetie begint met een weeklacht over de leiders van Juda; de vorsten die tijdens Zedekia's regering zo'n grote invloed hebben. Ze zijn slechte herders die de schapen van Gods weide,

ombrengen, overall verspreiden en niet naar hen omzien. De HEERE gaat hun slechte daden vergelden. Na deze oordeelsaankondiging belooft de HEERE: ‘Ik echter, Ik zal het overblijfsel van Mijn schapen bijeenbrengen uit al de landen waarheen Ik hen verdreven heb. Ik zal hen terugbrengen naar hun schaapskooien en zij zullen vruchtbaar zijn en talrijk worden’. Zijn strafgericht over de slechte herders is niet Gods laatste woord. Zijn volk zal wel door een crisis heengaan, maar er blijft een heilige rest over (Rom.11:5). De HEERE maakt onderscheid. Over dit wonder van Zijn verkiezende liefde kunnen we ons alleen verwonderen. Dit overblijfsel zal Hij uit alle landen waarnaar Zijn schapen verstrooid zijn verzamelen en terugbrengen naar het beloofde land. Daar zullen ze vruchtbaar zijn en talrijk worden (Ezech.34:11-16). De HEERE zal hun nieuwe herders geven voor wie ze niet bevreesd behoeven te zijn en die geen verstek laten gaan, maar die naar hen zullen omzien. En dan belooft de HEERE nog meer: De komst van de Goede Herder, de rechtvaardige Spruit uit het koningshuis van David (2 Sam.7:16,17; Jes.11:1). Deze rechtvaardige Telg zal als Koning regeren en verstandig handelen; niet dwaas zoals de laatste koningen van Juda. Hij zal recht en gerechtigheid doen in het land en op de aarde; niet het recht buigen zoals de laatste Judese koningen. Hij zal die ver overtreffen. Meer dan Salomo is hier! Hij zal Juda en Israël – de twaalf stammen – bevrijden en terugbrengen in het land van de vaders. Ze zullen daar onbezorgd wonen. De Koning zal genoemd worden: ‘De HEERE onze gerechtigheid’; een zinspeling op de naam van koning Zedekia (‘Rechtvaardig is de HEERE’), terwijl die juist het tegenbeeld daar van is. De

toekomstige Koning zal een waardige troonopvolger van David zijn (Jer.33:17). Deze profetie is en wordt heerlijk vervuld in Jezus, de Messias van Israël. Hij heeft alle gerechtigheid vervuld (Mt.3:15) en heeft voor zondaren gerechtigheid verworven door Zijn lijden en sterven (2 Kor.5:21). Hij is ten volle de HEERE onze gerechtigheid. In Hem kunnen we voor de rechtvaardige God bestaan nu en tot in de eeuwen der eeuwen! Ten slotte bevestigt de HEERE wat Hij eerder heeft gezegd in Jeremia 16:14,15 en voegt er aan toe: ‘Zij zullen wonen in hun eigen land’. Deze heilsfeiten zullen de Israëlieten gebruiken als een eedformule. De terugkeer uit de wereldwijde verstrooiing zal de uittocht uit Egypte overtreffen. Daar kunnen we zeker van zijn, want vijf keer lezen we hier: ‘zo zegt de HEERE’ (2: twee keer; 4,5,7). Hij staat garant voor Zijn woorden. Hij vervult Zijn beloften. Amen.

Gebed

HEERE, Koning van Israël, dank U voor deze profetie over de terugkeer van de heilige rest naar het beloofde land en hun rechtvaardige Koning.

We bidden U: Vervul deze profetie, tot eer van Uw Naam, tot herstel van Uw volk en tot zegen van de volken, in Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Hoe is het met de huidige politieke en religieuze leiders gesteld?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Voor wie en hoe ben jij een herder? (Gen.4:9) Lijk je op de beloofde Goede Herder?

OM JERUZALEM EN ISRAËL TE HERSTELLEN

Lezen: Jeremia 31:27-40

(Jeremia profeteert:) Zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat de stad (Jeruzalem) herbouwd zal worden voor de HEERE, van de Hananeëltoren tot aan de Hoekpoort, en dat het meetlint nog verder zal lopen, rechtdoor, tot aan de heuvel Gareb en zal afbuigen naar Goa. Heel het dal met de dode lichamen en de as en al de velden tot aan de beek Kidron, tot aan de hoek van de Paardenpoort naar het oosten toe, zal een heiligheid voor de HEERE zijn. Voor eeuwig zal er niets meer worden weggerukt of afgebroken. (Jeremia 31:38-40)

De hoofdstukken 30/31 van Jeremia staan vol profetieën over het herstel van het hele volk van Israël, van alle twaalf stammen, die vóór de Assyrische en Babylonische ballingschap de koninkrijken Israël/ Efraïm en Juda vormden. Ook de laatste profetieën in dit hoofdstuk hebben betrekking op het hele volk. De HEERE zal als een landbouwer zijn akker inzaaien met mensen en dieren als zaad. Het verwoeste en verlaten land zal weer bewoond worden. Zoals God eerder over Zijn volk gewaakt heeft om het uit te rukken, af te breken en kwaad te doen (Jer.1:10), zal Hij in de toekomst over het volk waken om het te bouwen en te planten. Hij zal Zijn volk en Zijn land herstellen. Het spreekwoord over het dragen van de gevolgen van de zonden van de ouders door de kinderen zal niet meer gebruikt worden. Aan de

doorwerking van de zonden komt een einde. Ieder zal sterven om zijn eigen zonden (Deut.24:16). Wie zure druiven eet, zal dat merken aan zijn tanden. Er is een gemeenschappelijke én een persoonlijke verantwoordelijkheid! En dan kondigt de HEERE het nieuwe verbond aan dat Hij zal sluiten met het hele volk, met Israël én met Juda. Dit nieuwe verbond is anders als het verbond van de Sinai bij de uittocht uit Egypte, dat het volk verbroken heeft, terwijl het de HEERE toebehoorde als Zijn bruid. In dit nieuwe verbond zal de HEERE Zijn thora – wegwijzer voor een gezegend leven – niet schrijven op twee stenen tafels, maar die in hun hart leggen en daarin schrijven. Hun hart zal besneden worden (Deut.30:6). Hij zal Zijn volk de wil en de kracht geven om Zijn geboden te doen uit liefde en uit dankbaarheid. De verbondsrelatie wordt hersteld: ‘Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn’. Die herstelde verbondsrelatie is heel persoonlijk. De Israëlieten behoeven elkaar niet meer aan te sporen om de HEERE te kennen, want ze zullen allen, klein en groot, Hem kennen. De HEERE zal hun zonden vergeven én vergeten! Wat een heerlijk verbond! De HEERE komt helemaal van Zijn kant in vergevende en vernieuwende genade tot Zijn volk dat zo gezondigd heeft! Onbegrijpelijk! Wat een reden om Hem te bewonderen, te danken, te loven en te aanbidden! Dit nieuwe verbond heeft Jezus ingewijd door Zijn lijden en sterven (Lk.22:20) en is werkelijkheid geworden door de uitstorting van de Heilige Geest (Hand.2; 2 Kor.3). Wat veelbelovend voor Israël en voor Christus’ Gemeente! Op de aankondiging van dit nieuwe verbond volgt de stellige verzekering van Gods kant dat Zijn volk Israël

zal blijven bestaan. Zijn scheppingswerk staat daar garant voor! Zijn volk mag van alles misdaan hebben, maar zoals de hemel boven niet gemeten en de diepte van de aarde niet doorgrond kan worden, zo kan de HEERE Zijn volk niet verwerpen. Hij blijft het eeuwig trouw, want Zijn Naam is HEERE van de hemelse legermachten. Zijn liefde en trouw zijn eeuwig! Daarom zal het verwoeste Jeruzalem herbouwd worden in haar volle omvang, die nauwkeurig aangegeven wordt. De stad zal heilig voor de HEERE zijn, aan Hem toegewijd! De stad wordt niet meer afgeplukt en neergehaald, maar blijft eeuwig bestaan! Wat een toekomst voor Israël en voor Jeruzalem! Wie durft daaraan te twijfelen na zoveel beloften en verzekeringen door de HEERE? Amen.

Gebed

HEERE van de legermachten, God van Israël en van de volken, dank U voor deze profetieën over Uw nieuwe verbond, over Uw trouw aan Uw volk en Uw herstel van Jeruzalem. Dank U voor het nieuwe verbond, dat Jezus, Uw Zoon, heeft ingewijd door Zijn bloed en door de uitstorting van Zijn Geest.

Laat deze profetieën volledig vervuld worden, tot eer van U en tot zegen van Uw volk en van de volken, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Zijn er nog meer verschillen tussen het Sinaïverbond en het nieuwe verbond?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Deel je in de zegen van het nieuwe verbond voor Israël? Hoe?

OM GEZUIVERD EN HERSTELD TE WORDEN

Lezen: Ezechiël 20:32-44

(Ezechiël profeteert:) Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben, wanneer Ik u op het grondgebied van Israël breng, in het land waarover Ik Mijn hand opgeheven heb om het aan uw vaderen te geven. Daar zult u dan denken aan uw wegen en aan al uw daden waarmee u uzelf verontreinigd hebt. U zult van uzelf walgen vanwege al uw slechte daden, die u gedaan hebt. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben, wanneer Ik omwille van Mijn Naam met u niet zal doen over-eenkomstig uw slechte wegen en uw verdorven daden, huis van Israël, spreekt de Heere HEERE. (Ezechiël 20:42-44)

Ezechiël ('Sterk is God') profeteert onder de eerste ballingen in Babel die in 598 v. C. weggevoerd zijn. Hij kondigt de verwoesting van de stad Jeruzalem en van het land Israël aan (Ezech.4-7), maar hij brengt ook een boodschap van hoop. Na over het verleden en heden van Israël gesproken te hebben, spreekt de HEERE in dit hoofdstuk over de toekomst van Zijn volk. De Israëlieten willen als de omliggende volken worden en de afgoden dienen, maar de HEERE zegt onder ede dat Hij als Koning over Israël zal regeren. Hij wil dat Zijn volk afgezonderd woont (Num.23:9) en Hem dient. Hij zal Zijn volk verzamelen uit alle landen en het in de woestijn van de volken brengen. Daar zal Hij een rechtszaak met hen voeren zoals Hij met de vaderen gedaan heeft tijdens de

woestijnreis naar het land Kanaän ná de terugkeer van de verspieters. Als straf kreeg het volk toen veertig jaar rondzwerven in de woestijn. In de toekomst zal het volk onder de herdersstok doorgaan zoals een herder zijn schapen telt en uitkiest. De HEERE zal Zijn verbond met Zijn volk vernieuwen. Daarbij zal er een zuivering plaatsvinden. Wie niet uit en overeenkomstig Gods verbond leeft, zal Hij uit Zijn volk verwijderen zoals de eerste generatie Israëlieten in de woestijn.. Het volk zal opnieuw weten dat de HEERE God is. Na deze zuivering belooft de HEERE terugkeer en herstel aan Zijn volk. Het hele huis van Israël – de twaalf stammen – zal Hem dienen in Zijn land en op Zijn heilige berg in Jeruzalem. Dan zal de HEERE zich over Zijn volk verheugen vanwege de aangename geur die het verspreidt. Hij zal Zijn volk bijeenbrengen uit de verstrooiing in het beloofde land en door Zijn volk geheiligd worden voor de ogen van de heidenvolken. Dan zal het tot berouw komen en weten dat de HEERE omwille van Zijn Naam Zijn volk genadig is. Hij doet niet naar de zonden, maar handelt omwille van Zijn Naam. Halleluja! Amen.

Gebed

Dank U, HEERE, God van Israël, voor Uw Naam die U heiligt en die door Uw volk ontheiligt is.

Heilig Uw Naam in Israël en de volken, in Christus' Gemeente en in ons leven, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat houdt de heiliging van Gods Naam in?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Ken je ook berouw ná ontvangen zegen?

OM TE HERLEVEN

Lezen: Ezechiël 37:1-14

(God zegt tegen Ezechiël:) Profeteer daarom en zeg tegen hen (de Israëlieten): Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal uw graven openen en Ik zal u uit uw graven doen oprijzen, Mijn volk, en Ik zal u brengen in het land van Israël. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben, als Ik uw graven open en als Ik u uit uw graven doe oprijzen, Mijn volk. Ik zal Mijn Geest in u geven, u zult tot leven komen en Ik zal u in uw land zetten. Dan zult u weten dat Ik, de HEERE, dit gesproken en gedaan heb, spreekt de HEERE. (Ezechiël 37:12-14)

Na de vele beloften over Israëls herstel in het vorige hoofdstuk ziet Ezechiël nu in visionaire toestand een dal vol beenderen. Hij krijgt een rondleiding door dit dal en aan alle kanten ziet hij beenderen liggen, groot in aantal en in slechte toestand. Ze staan op het punt om stof te worden. Blijkbaar heeft vroeger hier een veldslag plaatsgevonden. De HEERE vraagt aan de profeet: ‘Mensenkind, zullen deze beenderen levend worden?’ Ezechiël weet het niet en antwoordt eerbiedig: ‘Heere HEERE, U weet het!’ Hij geeft de vraag terug. God is alwetend en almachtig! En dan krijgt hij de opdracht om die vele en dorre beenderen aan te spreken. Hij moet tegen hen zeggen: ‘Dorre beenderen, hoor het woord van de HEERE: Zie, Ik ga geest in u brengen en u zult tot leven komen. Ik zal pezen op u leggen, vlees op u doen

komen, een huid over u heen trekken en geest in u geven, zodat u tot leven komt. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben'. Wat een opdracht! Maar het is een bevel van de HEERE Die almachtig is. Ezechiël doet wat de HEERE hem opdraagt en het woord van de HEERE heeft uitwerking. Er ontstaan geluid, gedruis en beweging. De beenderen komen bij elkaar en vormen een geraamte waar pezen, vlees en huid op komen. Wat een wonder! Maar een levensgeest is nog niet in hen. Het zijn nog dode lichamen. Het belangrijkste ontbreekt nog. En dan krijgt Ezechiël een tweede opdracht. Hij moet de levensgeest aanspreken (Gen.2:7) met het woord van God: 'Zo zegt de Heere HEERE: Geest, kom uit de vier windstreken en blaas in deze gedoden, zodat zij tot leven komen'. Alle levensgeest, die in de hele wereld beschikbaar is - en die de Heilige Geest als bron heeft - moet komen en in deze dode lichamen blazen en dan zullen ze leven. De profeet is opnieuw gehoorzaam en het woord van God heeft opnieuw uitwerking. De levensgeest komt in de dode lichamen en ze gaan op hun voeten staan. Ze krijgen levenskracht en ze vormen een buitengewoon groot leger. Wat een wonder! Van dorre beenderen die bijna stof zijn, naar een heel groot leger dat op zijn voeten staat! Dat is het werk van de HEERE, de God van Israël! Zo groot is de kracht van Zijn woord en van Zijn Geest. Ezechiël ontvangt de zegen van de gehoorzaamheid! De HEERE legt het visioen zelf uit. De beenderen zijn het hele huis van Israël: De twaalf stammen in de verstrooiing. De Israëlieten zeggen: 'Onze beenderen zijn verdord en onze hoop is vergaan'. Ze klagen: 'We zijn er ellendig aan toe. We zijn op sterven na dood. We hebben geen enkele hoop meer. Het is met

ons gedaan. Einde verhaal'. De HEERE weet wat er in hun harten leeft. En dan zegt Hij tegen Ezechiël dat hij tegen deze moedeloze Israëlieten moet profeteren: 'Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal uw graven openen en Ik zal u uit uw graven doen oprijzen, Mijn volk, en Ik zal u brengen in het land van Israël'. Laat de situatie van de Israëlieten in ballingschap op een kerkhof lijken, de HEERE zal hun graven openen en hen uit de graven doen opstaan, want ze zijn *Zijn* volk. Wat klinkt dat liefdevol, innig en teer! De HEERE zegt het twee keer! Ze behoeven er niet aan te twijfelen. De HEERE zal hen terugbrengen in het land Israël en door hun opstanding uit hun graven zullen ze weten dat hun God de HEERE is, de trouwe Verbondsgod, Die Zijn volk nooit in de steek laat. Ook dit zegt de HEERE twee keer. Hij zal hen uit de doden doen opstaan, Zijn Heilige Geest in hen geven en ze in hun land zetten. Ze komen thuis bij de HEERE – Zijn Geest komt in hen wonen - én thuis in Zijn land dat Hij aan hun vaders beloofd heeft. Zijn woord is daad! Hij doet wat Hij zegt! Amen.

Gebed

Dank U, almachtige God, Die doden levend maakt, voor deze profetie over de herleving van Uw volk Israël. Geef dat Uw volk en Christus' Gemeente hun profetische roeping zullen vervullen tot herstel van Israël en tot zegen van de volken, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom moet Ezechiël twee keer profeteren?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Hoe vervul je je profetische roeping als gelovige?

OM TE HERENIGEN

Lezen: Ezechiël 37:15-28

En (Ezechiël) spreek tot hen (de Israëlieten): Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga de Israëlieten nemen uit de heidenvolken waarheen zij gegaan zijn. Ik zal hen van rondom bijeenbrengen en hen naar hun land brengen. Ik zal hen tot één volk maken in het land, op de bergen van Israël. Zij zullen allen één Koning als koning hebben. Zij zullen niet langer als twee volken zijn, en niet langer nog in twee koninkrijken verdeeld zijn...Dan zullen zij een volk voor Mij zijn en Ik zal een God voor hen zijn. En Mijn Knecht David zal Koning over hen zijn. Voor hen allen zal er één Herder zijn. Zij zullen in Mijn bepalingen wandelen en Mijn verordeningen in acht nemen en die houden. (Ezechiël 37:21-24)

Op de vorige profetie over de herleving van Israël volgt nu een profetie over zijn hereniging. Ezechiël moet een stuk hout of een (schrijf)plankje nemen en daarop schrijven ‘Voor/van Juda en voor/van de Israëlieten, zijn metgezellen’: De stammen Juda en Benjamin woonden in het zuiden van het land. Daarna moet hij een tweede stuk hout nemen en daarop schrijven ‘Voor/van Jozef, het stuk hout van Efraïm, en van heel het huis van Israël, zijn metgezellen’. Jozef is de vader van Efraïm en Manasse en Efraïm is de belangrijkste van de tien stammen, zijn metgezellen. Zij woonden in het noorden van het land. De twee stukken hout vertegenwoordigen het koninkrijk

van Juda in het zuiden en het koninkrijk van Israël in het noorden; koninkrijken die ontstaan zijn na de dood van Salomo. De profeet moet die twee stukken hout in zijn hand tegen elkaar houden alsof het één stuk hout is. En wanneer zijn volksgenoten vragen wat de betekenis van deze handeling is, moet hij tegen hen zeggen dat de HEERE beide broedervolken, die afgebeeld worden door de twee stukken hout, bij elkaar zal voegen en dat ze in Gods hand tot één volk zullen worden. De vroegere scheuring wordt ongedaan gemaakt. Dat de tien stammen bij Juda gevoegd worden kan erop wijzen dat Juda het uitgangspunt van Gods herenigingswerk wordt. Ezechiël moet de stukken hout met de namen van Juda en Jozef duidelijk aan het volk laten zien. Daarbij luidt Gods boodschap dat Hij Zijn volk uit de verstrooiing naar het beloofde land zal brengen, het tot één volk zal maken en dat het één Koning zal hebben: Zijn Knecht David, Jezus, de beloofde Messias. De HEERE zal aan Zijn volk bevrijding, reiniging en verbondsherstel geven. Israël zal een volk voor de HEERE zijn en Hij zal er voor Zijn volk zijn. De Israëlieten zullen zich niet meer verontreinigen met hun afgoden en met al hun overtredingen. Ze zullen nu in Gods wegen wandelen. Ze zullen uit en naar Gods verbond leven en zo als Gods verbondsvolk tot zijn bestemming komen. Daarbij zal Jezus, de Koning uit het geslacht van David, de enige, unieke, Herder zijn voor het hele volk, voor alle stammen van Israël. De Israëlieten zullen opnieuw in het beloofde land wonen met hun kinderen en kleinkinderen, tot in eeuwigheid, en Jezus als Gods Knecht zal tot in eeuwigheid hun Koning zijn. De HEERE zal een eeuwig verbond van vrede met Zijn herenigde volk sluiten zoals

Hij al eerder heeft beloofd (34:25) en zoals Jeremia daar over heeft geprofeteerd (Jer.31:31-34; 32:40). De HEERE zal Zijn volk een plaats geven, het talrijk maken en bij Zijn volk wonen tot in eeuwigheid. Telkens klinkt hier het woord ‘eeuwigheid’ dat wijst op duurzaamheid. Wat de HEERE belooft is niet van tijdelijke aard, maar blijvend. En opnieuw zegt Hij: ‘Ik zal een God voor hen zijn en zij zullen een volk voor Mij zijn’. Het verbondsleven zal tot volle ontplooiing komen: ‘Ik voor jullie en jullie voor Mij. We behoren bij elkaar en we zijn gelukkig met elkaar’. Wanneer deze beloften vervuld worden, ‘zullen de heidenvolken weten dat Ik de HEERE ben, Die Israël heiligt, wanneer Mijn heiligdom voor eeuwig in hun midden zal zijn’. De tegenwoordigheid van de HEERE te midden van Zijn volk zal tot een zegen voor de heidenvolken zijn. Zij zullen zien dat Israël Gods volk is, dat de HEERE een bijzondere band met Zijn volk heeft. Wat een veelbelovende toekomst voor het volk van Israël dat al in ballingschap is en voor het volk van Juda dat volledig in ballingschap gaat! In Gods strafgericht vallen er lichtstralen van een lichtende toekomst! Amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor deze profetie over de hereniging van en van Uw wonen bij Uw volk.

Vervul haar tot zegen van Uw volk en de volken, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke vragen roept deze profetie bij je op?
2. Wanneer en hoe is/wordt deze profetie vervuld?
3. Hoe word je bemoedigd door deze profetie?

OM HET KONINGSCHAP AAN ZIJN KONING EN ZIJN VOLK TE GEVEN

Lezen: Daniël 7:9-28

Ik (Daniël) keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel Iemand als een Mensenzoon. Hij kwam tot de Oude van dagen en men deed Hem voor Zijn aangezicht naderbij komen. Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan...Maar het koningschap en de heerschappij en de grootheid van de koninkrijken onder heel de hemel zullen gegeven worden aan het volk van de heiligen van de Allerhoogste. Zijn koninkrijk zal een eeuwig koninkrijk zijn, en alles wat heerschappij heeft, zal Hem eren en gehoorzamen. (Daniël 7:13,14,27)

Daniël ('Mijn Rechter is God') is in 605 v. C. door koning Nebukadnezar weggevoerd naar Babel als gijzelaar om opgeleid te worden tot ambtenaar van de koning. De HEERE, de God van Israël, roept hem tot profeet en gebruikt hem om dromen uit te leggen en om visioenen te ontvangen. In het eerste jaar van koning Belsazar – de opvolger van Nebukadnezar – krijgt hij een droom en visioenen. Hij ziet vier dieren uit de zee oprijzen: de leeuw, de beer, de panter en een verschrikkelijk monster zonder naam; de meest gevaarlijke

en bedreigende dieren. Ze stellen koninkrijken voor. Het laatste dier heeft tien horens en tussen die horens rijst een kleine hoorn op. Die hoorn heeft ogen als mensenogen en een mond vol grootspraak. Daniël ziet nog meer. Hij ziet een rechtszitting in de hemel. Er worden tronen geplaatst en daarop neemt God plaats, Die hier 'de Oude van dagen' wordt genoemd vanwege Zijn wijsheid en eeuwigheid. Zijn kleding is schitterend wit als sneeuw en Zijn hoofdhaar als blanke wol; beelden van reinheid en zuiverheid. Zijn troon van vuurvlammen en wielen van brandend vuur wijzen op Zijn heiligheid. Een rivier van vuur, die voor Hem uitgaat, kondigt het oordeel aan over Zijn vijanden. Zijn troon wordt omringd door een grote hemelse hofhouding van duizenden engelen. Dan vindt de rechtszitting plaats en gaan de boekrollen open waarin gedenkwaardige gebeurtenissen staan vermeld. Op last van het hemelse gerechtshof wordt het monster met de kleine horens gedood en verbrand. De andere dieren wordt hun heerschappij ontnomen, maar ze blijven nog een door het gerecht vastgestelde tijd in leven. God is Rechter en Hij beslist! Terwijl Daniël dit allemaal ziet, komt er plotseling met de wolken Iemand als een Mensenzoon. Hij wordt voor de Oude van dagen gebracht en Hij ontvangt van Hem heerschappij, eer en koningschap. Alle volken moeten Hem vereren. 'Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan'. Wat een verschil met de ondergang van het vierde dier en met het lot van de andere dieren! Dit visioen grijpt Daniël aan. Hij heeft behoefte aan uitleg en die krijgt hij. De vier dieren wijzen op vier koninkrijken en de heiligen van de Allerhoogste zullen het

koningschap ontvangen en in bezit nemen en tot in de eeuwen der eeuwen koning zijn. De Mensenzoon is blijkbaar niet alleen. Hij heeft de heiligen van de Allerhoogste bij zich die in Zijn koningschap delen. De kleine horen heeft wel oorlog tegen hen gevoerd en hen overwonnen, maar God heeft hen recht verschaft en hun het koningschap gegeven. Daniëls uitlegger herhaalt en bevestigt dat het koningschap voor het volk van de heiligen van de Allerhoogste is en dat al wat heerschappij heeft God zal eren en gehoorzamen. Uit deze visioenen blijkt dat alle menselijke koninkrijken, eerder of later vergaan, al behalen ze soms tijdelijke overwinningen. Het koningschap is voor de Mensenzoon: Jezus, de Koning van Israël, en voor de heiligen van de Allerhoogsten: het gelovige Israël. Bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid worden deze visioenen werkelijkheid in het vrederijk (Openb.20) waarin Jezus Koning zal zijn over de hele aarde en het Koninkrijk aan Israël zal worden opgericht. God komt tot Zijn doel! Amen.

Gebed

Dank U, HEERE, eeuwige en alwijze God van Israël, dank U voor deze visioenen over Uw Koninkrijk. Geef dat we de verwerkelijking ervan verwachten, tot eer van U en tot zegen van de wereld, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Stemmen Daniël 2 en dit hoofdstuk met elkaar overeen?
2. Wat betekent 'Mensenzoon'?
3. Verlang je naar het vrederijk? Waarom (niet)?

OM MIJN VOLK EN JERUZALEM HOOP TE GEVEN

Lezen: Daniël 9:20-27

(Daniël) Begrijp dan dit woord en krijg inzicht in het visioen: Zeventig weken zijn er bepaald over uw volk en uw heilige stad, om de overtreiding te beëindigen, de zonden te verzegelen, de ongerechtigheden te verzoenen, om een eeuwige gerechtigheid tot stand te brengen, om visioen en profeet te verzegelen, en om de Heiligheid van heiligheden te zalven. (Daniël 9:23,24)

Daniël leest in de profetieën van Jeremia dat de Babylonische ballingschap zeventig jaar zal duren. Dit brengt hem tot gebed en vasten voor zijn volk. Daniël werpt Jeruzalem en Israël helemaal terug op de HEERE. Terwijl Daniël aan het worstelen is in het gebed komt de engel Gabriël snel naar hem toe om hem openbaring te geven over de toekomst van Zijn volk. De HEERE heeft zeventig (jaar)weken bepaald over Zijn volk Israël en over Jeruzalem. ‘Zeventig weken’ (letterlijk ‘zeventig zeventallen’): dat getal is een combinatie van de zeventig jaar van de ballingschap en de ‘sabbatsjaren’ die voorbij moeten gaan voordat er herstel intreedt (Lev.26:43). Op grond hiervan denken Bijbelgeleerden aan een periode van 490 jaar. Mogelijk verwacht Daniël het herstel voor Israël direct ná het einde van de ballingschap, maar dit komt pas na zeventig jaarweken.

Daniël moet geduldig blijven verwachten. Het herstel komt in de vorm van een historisch proces met zes belangrijke dingen: 1. Er komt een einde aan de zonde van het volk, aan *de* opstand tegen God: de verwerping van de Messias? 2. De zonden van het volk worden verzegeld: opgesloten in een gevangenis, zodat ze niet meer komen voor Gods aangezicht. 3. De ongerechtigheid van het volk wordt verzoend. God vergeeft! 4. Er wordt een eeuwige gerechtigheid tot stand gebracht: letterlijk: een eeuw van gerechtigheid – het duizendjarig vrede-rijk met het rijk van Gods eeuwige heerlijkheid daarna, waarin die gerechtigheid geldt. 5. Visioen en profeet worden verzegeld: geen toevoegingen zijn meer nodig, want alles wordt vervuld én ze worden gewaarmerkt als echte profetie. 6. De tempel wordt gezalfd: aan de HEERE gewijd. De nieuwe tempel van Ezechiël in het vrede-rijk? Dit is Gods heils-programma voor Zijn volk Israël. Daniël krijgt nog meer openbaring. De periode van ‘zeventig (jaar)weken’ valt uiteen in: zeven weken, twee en zestig weken en één week. Vanaf Kores’ bevel van terugkeer naar Jeruzalem in 538 v.Chr. tot de herbouw van stad en tempel is een periode van zeven jaarweken: 49 jaar. Die herbouw zal met moeite gepaard gaan. De periode tweeënzestig weken (434 jaar) volgt op de herbouw van stad en tempel en dan komt de Messias, Die uitgeroeid wordt voor Zijn volk. Daarna komt er een volk dat stad en tempel zal verwoesten; door de Romeinen in het jaar 70. Aan het einde van de zeven en de tweeënzestig weken breekt de laatste week aan met een overstromende

vloed van legers en oorlogen. Ten slotte verschijnt er een onbetrouwbare koning, die eerst het verbond versterkt, één week lang, maar halverwege de week de offers doet ophouden. De tempel wordt verontreinigd en verwoest. En dit alles is vastbesloten door God! Gabriël spreekt over 'het einde ervan'; van die laatste week. Wijst dat op een lange periode tussen de negenenzestigste en de zeventigste week? Heeft die laatste week betrekking op het werk van de antichrist vóór Jezus' terug komst? Uit deze visioenen blijkt dat de toekomst van Israël en Jeruzalem heil en onheil bevat en zich in verschillende periodes voltrekt. We weten van de terugkeer naar Jeruzalem en de herbouw van de tempel en van Jezus' komst, verzoeningswerk en kruisdood en van de komst van de antichrist en de gruwel van de verwoesting (Mt.24:15). Er is vervulling, maar nog geen volledige. God zal die op Zijn tijd en op Zijn manier geven! Zijn raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen! Amen.

Gebed

*Hemelse Vader, dank U voor deze visioenen aan Daniël.
Geef ons inzicht en geloof, tot eer van U en tot zegen van
Uw volk Israël en van Christus' Gemeente, amen.*

Om over te na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke vragen roepen deze visioenen bij je op? Ken je tijdsberekeningen op grond van de jaarweken?
2. Ken je andere Bijbelverzen die helpen bij het verstaan van deze visioenen?
3. Wat betekenen ze voor je?

OM MIJN ADOPTIE EN ONTFERMING TE ERVAREN

Lezen: Hoséa 1

(Hoséa profeteert:) Toch zal het aantal Israëlieten zijn als het zand van de zee, dat niet gemeten en niet geteld kan worden. En het zal gebeuren dat in de plaats waar tegen hen gezegd is: U bent niet Mijn volk, tegen hen gezegd zal worden: kinderen van de levende God... Zeg tegen uw broeders: Ammi (Mijn volk) en tegen uw zusters: Ruchama (Ontfermde). (Hoséa 1:10,12)

De profeet Hoséa ('Hulp van de HEERE') werkt vooral in het noordelijke rijk Israël in de tijd van koning Jerobeam II (787-747 v. C.). De HEERE draagt hem op met Gomer, een overspelige vrouw, te trouwen. Drie kinderen krijgt hij bij haar: twee zonen Jizreël ('God strooit, zaait') en Lo-Ammi ('Niet-Mijn-volk') en een dochter Lo-Ruchama ('Zonder ontfermen'). Hoséa's huwelijk én de namen van zijn kinderen wijzen op Israëls ontrouw aan de HEERE door het dienen van de afgoden en de gevolgen daarvan. De HEERE zal de bloedschulden van Jizreël straffen, zich niet meer over Israël ontfermen en het tot Niet-Mijn-volk verklaren en er niet meer voor Zijn volk zijn. Zijn verbondsnaam 'Ik ben Die Ik ben' geldt niet langer voor Israël. Op verbondsontrouw volgt verbondswraak. Israël zal weggevoerd worden en is weggevoerd naar Assyrië. Gods volk zondigt tegen Zijn liefde en dat is nooit goedkoop!

Na deze oordeelsaankondiging klinkt onverwachts een boodschap van heil: ‘Toch zal het aantal Israëlieten zijn als het zand van de zee, dat niet gemeten en niet geteld kan worden’. Gods oordeel is niet het laatste. Hij komt opnieuw met heil. Deze belofte herinnert aan Gods beloften aan Abraham: ‘Ik zal u tot een groot volk maken’ (Gen.12:2) en ‘Zo talrijk (als de sterren) zal uw nageslacht zijn’ (Gen.15:5). De HEERE belooft nog meer. Heeft Hij in Zijn toorn gezegd: ‘U bent niet-Mijn-volk’, Hij zegt nu: ‘U zult kinderen van de levende God genoemd worden’. God heft Zijn oordeel op en verandert dat in een zegen. Verder zullen de Judeeërs en de Israëlieten – van het zuidelijke en noordelijke koninkrijk – zich verzamelen en voor zich één Hoofd aanstellen. Wie anders kan dat zijn als de Messias, de Koning uit het huis van David? Zij zullen als één leger oprukken naar de plaats Jizreël om daar een overwinning te behalen. Wanneer dat gebeurt, zal de overwinningdag in Jizreël groot zijn. De vroegere vloek verbonden aan de naam Jizreël – de naam van Hoséa’s oudste zoon - wordt opgeheven en ook de namen van zijn dochter Lo-Ruchama (‘Zonder ontfermen’) en van zijn jongste zoon Lo-Ammi (‘Niet-Mijn-volk’) gelden niet langer: ‘Zeg tegen uw broeders: Ammi (‘Mijn volk’) en tegen uw zusters: Ruchama (‘De ontfermde’)’. Wat een genade van God; genade die helemaal van Zijn kant komt! Over berouw en bekering lezen we hier niet, maar wel over heerlijke beloften! Op deze heilbeloften volgen in hoofdstuk 2 Gods aanklacht aan het adres van Zijn volk wegens ontrouw, Zijn kastijding en Zijn herstel: Israël zal God weer ‘mijn Man’ noemen, de HEERE zal het volk reinigen van de afgoden, een verbond met de dieren

sluiten en alle wapentuig opruimen voor een leven in vrede, het volk voor eeuwig tot Zijn bruid nemen, het van koren voorzien en Jizreël tot een plaats van nieuw leven maken. Hij herhaalt en bevestigt wat Hij eerder heeft gezegd: ‘En Ik zal haar – Israëel als bruid - voor Mij in de aarde zaaien – de betekenis van de naam Jizreël – en Mij ontfermen over Lo-Ruchama (‘Zonder ontfermen’) en Ik zal zeggen tegen Lo-Ammi (‘Niet-Mijnvolk’): U bent Mijn volk, en hij zal zeggen: Mijn God!’ (2:22). Deze laatste woorden zijn vervuld in de gelovigen uit Israëel én uit de volken (Rom.9:25,26; 1 Petr. 2:10). Verder belooft de HEERE dat Israëel een lange tijd zonder koning en zonder eredienst zal zijn, maar daarna zal het volk zich bekeren en de HEERE, zijn God, en David, zijn koning zoeken. ‘Zij zullen zich in diep ontzag tot de HEERE en Zijn goedheid wenden aan het einde van de dagen’ (3:4,5). In Hos.6:1-3 zingt de profeet een boetelied voor zijn volk, vol heerlijke beloften. Gods genade vloeit over voor een volk dat gezondigd heeft tegen Zijn liefde. Wat een hoopgevende toekomst voor Israëel en voor ons! Amen.

Gebed

*Dank U, grote en trouwe Verbondsgod van Uw volk, voor zoveel liefde en trouw tegenover zoveel ontrouw.
Vervul Uw beloften aan Uw volk en aan Christus’
Gemeente, door Uw Heilige Geest, uit genade, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom kan God Zijn volk zo genadig zijn?
2. Aan welke gelijkenis doet Hos. 2:5,6 denken?
3. Ken je de vervulling van deze beloften? Hoe?

OM MIJN ZEGENINGEN TE ONTVANGEN

Lezen: Hoséa 14

(Hoséa profeteert:) Ik (de HEERE) zal hun afkerigheid (van de Israëlieten) genezen, Ik zal hen vrijwillig liefhebben, want Mijn toorn heeft zich van hem afgewend. Ik zal voor Israël zijn als de dauw. Hij zal in bloei staan als de lelie, wortel schieten als de Libanon. Zijn jonge loten zullen uitlopen, zodat zijn pracht zal zijn als die van de olijfboom, en hij zal een geur hebben als de Libanon. Zij zullen opnieuw in zijn schaduw zitten, koren verbouwen en in bloei staan als de wijnstok; zijn gedachtenis zal zijn als de wijn van Libanon.

(Hoséa 14:5-8)

Het vorige hoofdstuk ging over heilsprofetieën voor Israël in het begin van het boek Hoséa. Er volgen er nog meer. In Hoséa 11 zegt de HEERE: ‘Zij (de Israëlieten) zullen achter de HEERE aan gaan. Hij zal brullen als een leeuw (beslissend handelen). Ja, Hij zal brullen en de kinderen zullen bevende komen van de kant van de zee (het westen). Zij zullen bevende komen als een vogel uit Egypte (het zuiden), als een duif uit het land Assyrië (het oosten). Dan doe Ik hen wonen in hun huizen, spreekt de HEERE’. Hoséa 14 begint met een schuldigverklaring van Samaria, de hoofdstad van Israël, en een oordeels-aankondiging. En dat oordeel is gekomen toen Assyrië Samaria heeft veroverd en het volk heeft weggevoerd in ballingschap. De profeet Hoséa roept het volk op:

‘Bekeer u, Israël, tot de HEERE, uw God, want u bent gestruikeld door uw ongerechtigheid. Neem deze woorden met u mee, bekeer u tot de HEERE’. Hij is de grote en trouwe Verbondsgod van Israël. Hij heeft recht op Zijn volk en laat dat gelden! Hoséa legt het volk een belijdenis op de lippen: ‘Zeg tegen Hem (de HEERE): Neem alle ongerechtigheid weg, neem het goede - ons berouw - aan. Dan zullen wij de offers van onze lippen nakomen’; U eren met onze woorden. ‘Assyrië - het toenmalige wereldrijk - zal ons niet verlossen, op paarden zullen wij niet rijden - geen oorlogvoeren met strijd-wagens - Wij zullen nooit meer zeggen: U bent onze god tegen het werk van onze handen. Bij U - de HEERE - vindt een wees - Israël door zijn verbondsontrouw - ontferming’. Een passende belijdenis voor een ontrouw volk! Na deze belijdenis komt de HEERE met Zijn heilsbeloften. Wat een aansporing om die belijdenis van de profeet over te nemen en uit te spreken! De HEERE belooft aan Zijn ontrouwe en schuldige volk: genezing van zijn afkerigheid, vrijwillige liefde en afwending van Zijn toorn. Wat een verrassing en wat een genade, onverdiende gunst! En dan volgen er beloften over een overvloed aan zegeningen. De HEERE zal voor Israël zijn als de dauw die vocht geeft om het gewas te laten groeien. Het volk zal bloeien als de lelie en het zal wortel schieten als de cederbomen van het Libanon-gebergte die diep geworteld zijn. De jonge loten van de boom zullen uitlopen en zijn pracht zal zijn als van de olijfboom en zijn geur als de cederbomen van de Libanon. De Israëlieten zullen opnieuw in de verkwikkende schaduw zitten, koren verbouwen en bloeien als de wijnstok. Hun gedachtenis zal zijn als de wijn van

de Libanon, die van uitstekende kwaliteit is. Israël zal niet vergeten worden! De HEERE eindigt Zijn beloften met de vraag aan het begenadigde Efraïm - een andere naam voor het tienstammenrijk - : ‘Wat heb Ik nog met de afgoden te maken?’ Na de bekering van Zijn volk behoren de afgoden tot het verleden. De HEERE heeft Israël verhoord en belooft naar Zijn volk om te zien. Hij stelt zich aan Zijn volk voor als een altijd groene cipres; een mooie boom die geen vrucht draagt. Maar God laat Zijn volk bij Hem vrucht dragen: ‘Door Mij is bij u vrucht te vinden’. Wat in de schepping niet kan, kan de Schepper geven! Hij is de God van wonderen! Hoséa eindigt zijn boek met woorden van wijsheid. Wie wijs en verstandig is, neemt de profetieën ter harte (Ps.107:43); die bezint zich op de gesproken woorden. De profeet belijdt: ‘De wegen van de HEERE zijn immers recht’. De rechtvaardigen zullen daarop wandelen, maar de goddelozen zullen erop struikelen. Een voorbeeld tot navolging en een ernstige waarschuwing! Daarom: Wandel op de wegen van de HEERE en ontvang Zijn zegen, tot eer van Zijn Naam! Amen.

Gebed

HEERE, Ontfermer over Uw volk, dank U voor Uw oproep tot bekering en voor Uw beloofde zegeningen. Geef die aan Uw volk Israël en aan de volken, ook aan Christus' Gemeente, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Voor wie zijn deze profetieën allereerst bestemd?
2. Wanneer zijn/worden ze vervuld?
3. Bemoedigen deze profetieën je? Hoe?

OM BLIJ GEMAAKT TE WORDEN

Lezen: Joël 2:18 – 3:3

(Joël profeteert:) Wees niet bevreesd, land (van Israël), verheug u en wees blij, want de HEERE heeft grote dingen gedaan...En u, kinderen van Sion, verheug u en wees blij in de HEERE, uw God, want Hij zal u geven de Leraar tot gerechtigheid...Dan zult u overvloedig en tot verzadiging eten en de Naam van de HEERE, uw God, prijzen, Die wonderlijk met u heeft gehandeld. Mijn volk zal voor eeuwig niet beschaamd worden. Dan zult u weten dat Ik te midden van Israël ben, dat Ik, de HEERE, uw God ben, niemand anders; Mijn volk zal voor eeuwig niet beschaamd worden. Daarna zal het geschieden dat Ik Mijn Geest zal uitstorten op alle vlees:...(Joël 2:21,23,26-28)

De profeet Joël ('De HEERE is God') is vermoedelijk werkzaam geweest in Jeruzalem, want de stad en de tempel nemen in zijn boek een grote plaats in. De tempeldienst is nog in ere en daarom moet hij vóór of ná de ballingschap als profeet zijn opgetreden tussen de 9e en de 2e eeuw v. C. Joël begint zijn boek met de beschrijving van een enorme sprinkhanenplaag die kort geleden heeft plaatsgevonden en de profeet roept op tot gebed en vasten; tot een bijzondere samenkomst van zijn volk (1:13,14). De dag van de HEERE is nabij; de dag van Zijn strafgericht! Hoséa beschrijft de sprinkhanenplaag als de invasie van een vijandelijk leger (2:2-10) en

laat opnieuw Gods oproep tot bekering horen. Het hele volk moet samenkomen om te bidden en te vasten, voor een bijzondere bijeenkomst. Laten de priesters huilen en smeken: ‘Ontzie Uw volk, HEERE, geef Uw erfelijk bezit niet over aan smaad, zodat de heidenvolken over hen zouden heersen. Waarom zouden ze onder de volken zeggen: Waar is hun God?’ (12-17). De eer van de HEERE, de God van Israël, staat op het spel! En dan gebeurt er een wonder! De HEERE keert zich niet langer tegen Zijn volk, maar Hij komt nu met zegen en herstel. Heeft het volk gehoor gegeven aan de indringende oproep tot bekering? Het is mogelijk, maar dat wordt niet genoemd. Het zegenend handelen van de HEERE wordt ten diepste niet veroorzaakt door de bekering van het volk. Het is gegrond in wie Hijzelf is; omwille van Zijn grote Naam. De HEERE kan niet langer aanzien hoe Zijn land en Zijn volk lijden. Hij belooft weer koren, jonge wijn en verse olie tot verzadiging. Hij zal niet langer toelaten dat Zijn volk een smaad is onder de heidenvolken. Hij zal de sprinkhanenzwerm - afkomstig uit het noorden - wegjagen naar een dor en woest land; zijn voorhoede naar de Dode Zee en zijn achterhoede naar de Middellandse Zee. Van het sprinkhanenleger blijft niets over dan stank. Al deze heerlijke beloften moeten de vrees bij het volk wegnemen en het vreugde brengen. Het land, de dieren en de inwoners van Sion/Jeruzalem moeten zich verheugen in de HEERE, hun God, vanwege al deze zegeningen, in het bijzonder wegens de komst van de Leraar tot gerechtigheid. Wie anders kan dat zijn als Jezus, de beloofde Messias? Hij zal overvloedige regen geven: herfstregens in de zaaitijd en voorjaarsregens kort vóór de oogsttijd. Er zal een

grote oogst van koren, nieuwe wijn en olie zijn. De HEERE zal de schade vergoeden van de jaren waarin de sprinkhanen hebben huisgehouden. Dan zullen de Israëlieten tot verzadiging toe eten en de Naam van de HEERE prijzen. Daar is alle reden voor: de HEERE heeft wonderen gedaan, Zijn volk zal nooit meer beschaamd worden – Hij zegt het twee keer - en het zal weten dat de HEERE te midden van Zijn volk verkeert. Na al deze zegeningen belooft de HEERE in de verre toekomst: de uitstorting van Zijn Geest, de aankondiging van Zijn dag, de redding voor allen die Zijn Naam aanroepen, de ontkoming in Jeruzalem, een omkeer in het lot van Juda en Jeruzalem en een rechtszitting in het dal van Josafat ('De HEERE spreekt recht') voor de heidenvolken over alles wat ze met Israël, Zijn volk, gedaan hebben. Het boek Joël eindigt met een hoopvolle toekomst voor Israël: de HEERE zal een toevlucht voor Zijn volk zijn, Zijn volk zal weten dat Hij zijn God is, Hij zal wonen op de berg Sion, Jeruzalem zal een heiligdom zijn, Zijn volk zal in overvloed leven en eeuwig in Zijn land blijven (Joël 4). De HEERE komt tot Zijn bestemming met Zijn volk! Hij is eeuwig trouw! Amen.

Gebed

*Dank U, HEERE, God van Israël, voor deze profetieën.
Vervul die op Uw tijd aan Israël en de volken, ook aan
Christus' Gemeente, door Uw Heilige Geest, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wanneer zijn/worden deze profetieën vervuld?
2. Waarom is Hand.2 niet de volledige vervulling?
3. Wat betekenen deze profetieën voor je?

OM HET KONINGSHUIS VAN DAVID TE HERSTELLEN

Lezen: Amos 9:9-15

(Amos profeteert:) Op die dag zal Ik oprichten de vervallen hut van David. Zijn scheuren zal Ik dichtmaken en wat aan hem is afgebroken, zal Ik oprichten, Ik zal hem opbouwen als in de dagen van oude tijden af; zodat zij de rest van Edom in bezit zullen nemen, en alle heidenvolken waarover Mijn Naam is uitgeroepen, spreekt de HEERE, Die dit doet. Zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat de ploeger de maaier zal ontmoeten en de druiventreder de zaaier, en dat de bergen zullen druipen van jonge wijn en al de heuvels doordrenkt zullen worden. Ik zal een omkeer brengen in de gevangenschap van Mijn volk Israël... (Amos 9:11-15)

Amos ('Een last dragen, belasten'), afkomstig uit Tekoa, ten zuiden van Jeruzalem, treedt vooral op als profeet in het noordelijke rijk Israël in de tijd van koning Jerobeam II (787-747 v. C.). Hij kondigt het oordeel over Israël aan en de komst van de dag van de HEERE (5:18-20). Maar de HEERE zal het huis van Jakob niet geheel wegvagen, maar Hij zal het wel schudden onder alle volken (9:8,9). Een heilige rest zal overblijven! De HEERE belooft: 'Op die dag zal Ik oprichten de vervallen hut van David. Zijn scheuren zal Ik dichtmaken en wat aan hem is afgebroken, zal Ik oprichten, Ik zal hem opbouwen als in de dagen van oude tijden af'. 'Op die dag' is de dag van het

strafgericht over Israël dat Amos aangekondigd heeft (1-10). ‘De vervallen hut van David’ is het koningshuis van David dat in de tijd van Gods strafgericht niet meer is dan een vervallen hut. Maar de HEERE zal zich erover ontfermen zoals Hij beloofd heeft aan David: ‘Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn’ (2 Sam.7:16). God is en blijft trouw dwars door Zijn oordelen heen. Ook Jesaja heeft hierover geprofeteerd: ‘Dan zal er een troon gevestigd worden in goedertierenheid. Daarop zal blijvend Iemand zitten in de tent van David, Die oordeelt en recht zoekt, Die snel gerechtigheid brengt’ (16:5); de Messias van Israël: Jezus. ‘De dagen van oude tijden af’ roepen de regering van David en Salomo in herinnering. God zal herstellen en uitbreiding van grondgebied: de Israëlieten zullen de rest van Edom – in Amos’ tijd is een deel van Edom in het bezit van Juda (2 Kon.14:22 – dus heel Edom en alle heidenvolken in bezit nemen. Over hen is de Naam van de HEERE uitgeroepen, dat wil zeggen: ze behoren tot Zijn bezit (Deut.28:10; 2 Sam.12:28). De HEERE, de God van Israël, is de God van alle volken, want Hij heeft ze geschapen en hun een woonplaats gegeven (Deut.32:8; Hand.17:26,27). Op de vergadering van de apostelen in Jeruzalem zegt Jakobus dat deze profetie vervuld is door Jezus’ komst en opdracht om alle volken tot Zijn leerlingen te maken (Hand.15:13-18). Met het herstellen van Davids koningshuis zal een tijd van overvloed en vrede aanbreeken. Het werk van de ploeger vindt in oktober/november plaats, dat van de oogster van de gerste- en tarweoogst in april/mei en dat van de druiventreder in augustus/september. De HEERE zal het

landbouwwerk zegenen. De wijnbergen op de berg-hellingen en heuvels zullen veel vrucht voortbrengen: ze druipen van jonge wijn en zijn van wijn doordrenkt. Het hele jaar door zal God Zijn zegen geven. God zal een omkeer in de gevangenschap van Zijn volk brengen. De Israëlieten zullen terugkeren uit de ballingschap, de verwoeste steden herbouwen en bewonen, wijngaarden planten en de wijn ervan drinken en tuinen aanleggen en de vrucht ervan eten. Alles zal weer groeien en bloeien. De HEERE zal Zijn volk planten in het land dat Hij hun gegeven heeft en ze zullen nooit meer weggerukt worden uit hun land. De HEERE belooft een blijvend wonen in Zijn land. Wat een heerlijke toekomst dankzij het herstel van het koningshuis van David, dankzij de komst van de Messias en Zijn werk. Geen verbondsvloeken meer, maar enkel verbondszegen! Wat een vreugde voor de HEERE en Zijn volk! Israël komt tot Zijn bestemming! Amen.

Gebed

Grote en trouwe Verbondsgod van Israël, dank U voor deze profetie van Amos en voor haar vervulling in Jezus. Geef haar volledige vervulling bij Zijn terugkomst in heerlijkheid, omwille van Zijn offer, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom zou Jakobus in Handelingen 15 aan deze profetie gedacht hebben?
2. Ken je andere verklaringen van ‘de hut van David’? Welke?
3. Geeft deze profetie je hoop? Hoe?

OM TE ONTKOMEN EN HET LAND TE BEËRVEN

Lezen: Obadja

Maar op de berg Sion zal ontkoming zijn: Die zal een heilige plaats zijn; zij die van het huis van Jakob zijn, zullen hun bezittingen weer in bezit nemen...En de ballingen van dit leger van de Israëlieten zullen dat wat van de Kanaänieten was, tot aan Zarfath in bezit nemen; de ballingen van Jeruzalem die in Sefarad zijn, zullen de steden van het Zuiderland in bezit nemen. Verlossers zullen de berg Sion opgaan om het bergland van Ezau te oordelen en het koningschap zal van de HEERE zijn. Obadja:17,20,21)

Obadja ('Dienaar van de HEERE') treedt als profeet op tijdens de Babylonische ballingschap in de 6^e eeuw v. C. Hij kondigt Gods strafgericht over Edom aan - het broedervolk van Israël - vanwege zijn wraakzuchtige houding. De dichter van Psalm 137 bidt: 'HEERE, denk aan de Edomieten, aan de dag dat Jeruzalem viel, toen zij zeiden: Haal neer, haal neer die stad, tot op haar fundament!'. Klaagliederen 4 kondigt eveneens het oordeel over Edom aan: 'De beker (van Gods toorn) zal ook bij u langs komen: U zult dronken worden en ontbloot worden...Uw ongerechtigheid, dochter van Edom, zal Hij straffen! Hij zal uw zonden openbaren!' De profetie van Obadja beschuldigt Edom van hoogmoed en van de misdaden die daaruit voortgekomen zijn. Het volk zal

zich moeten verantwoorden op de dag van de HEERE, de oordeelsdag die dichtbij is voor alle heidenvolken, ook voor Edom. Ze zullen drinken uit de beker van Gods toorn en zij zullen ophouden te bestaan. Dat is het einde van de heidenvolken en van Edom die Israël als het volk van God hebben tegengestaan. Op het oordeel van verharding volgt dat van verwoesting. Wat de HEERE aan Abraham beloofd heeft, gaat in vervulling: ‘Ik zal zegenen wie u zegenen en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken’ (Gen.12:3). Na deze oordeelsprofetie over Edom mag Obadja een heilsprofetie uitspreken over Jeruzalem en over Israël. De berg Sion, de tempelberg in Jeruzalem, zal een schuilplaats en een heilige plaats zijn waar God gediend zal worden. De profeet Joël heeft dit ook voorzegd: ‘Het zal geschieden dat ieder die de Naam van de HEERE zal aanroepen, behouden zal worden. Want op de berg Sion en in Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de HEERE gezegd heeft, namelijk bij hen die ontkomen zijn, die de HEERE roepen zal’ (2:32). De Israëlieten zullen hun bezittingen weer in bezit nemen. Er zullen terugkeer en herstel zijn. Het huis van Jakob (Juda) en het huis van Jozef (Israël) zullen herenigd worden en zullen een vuur en vlam zijn die het huis van Ezau (Edom) zal verteren. Er zal niemand ontkomen, want de HEERE zegt het. Het grondgebied van het herenigde volk zal uitgebreid worden. Het zuiderland zal Edom in bezit nemen, het laagland het land van de Filistijnen, het land van Benjamin dat van Gilead en de gebieden van Efraïm en Samaria zullen ook weer in bezit genomen worden. De vroegere ballingen van het leger van de Israëlieten zullen het gebied van de Kanaänieten in bezit nemen dat zich uitstrekt langs de kust tot Zarfath,

een kuststad ten noorden van de berg Karmel en vroegere ballingen uit Jeruzalem, die zich nu in Sefarad bevinden – een tot nog toe onbekende plaats – zullen de steden van het zuiderland in bezit nemen. Obadja eindigt zijn profetie met: ‘Verlossers zullen de berg Sion opgaan om het bergland van Ezau (Edom) te oordelen, en het koningschap zal van de HEERE zijn’. Deze redders (Neh.9:27) zullen op de berg Sion als rechters optreden over het bergland van Edom. Ze zullen recht spreken en recht doen en God zelf zal Koning zijn. Dat is het belangrijkste. Wat een proclamatie! Hij zal alles tot Zijn bestemming brengen: Zijn volk Israëel, tot de grenzen van het beloofde land toe, en de volken, tot de lofprijzing van Zijn grote Naam! David zingt in Palm 22: ‘Alle einden van de aarde zullen eraan denken (aan Davids redding) en zich tot de HEERE bekeren; alle geslachten van de heidenvolken zullen zich voor Uw aangezicht neerbuigen. Want het Koningschap is van de HEERE, Hij heerst over de heidenvolken’ (28,29). Amen.

Gebed

God van Abraham, Izak en Jakob, dank U voor deze profetie van Obadja over Jeruzalem en Israëel.

Vervul deze op Uw tijd, tot zegen voor Israëel en de volken, in Jezus’ Naam, door de kracht van Uw Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke vragen roept deze profetie op?
2. Wanneer is/wordt deze vervuld?
3. Wat leer je uit deze profetie?

OM DE VOLKEN NAAR JERUZALEM TE LATEN STROMEN EN DE WET TE LATEN UITGAAN

Lezen: Micha 4

(Micha profeteert:) Het zal echter in het laatste der dagen geschieden dat de berg van het huis van de HEERE vast zal staan als de hoogste van de bergen, en dat hij verheven zal worden boven de heuvels, en dat de volken er naar toe zullen stromen. Vele heidenvolken zullen op weg gaan en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen en zullen wij Zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en het woord van de HEERE uit Jeruzalem. (Micha 4:1,2)

Micha ('Wie is als de HEERE?') treedt op als profeet tijdens de regering van Jotham, Achaz en Hizkia, koningen van Juda, in de 8^e eeuw v. C. Hij kondigt Gods oordeel aan over de steden Samaria en Jeruzalem en over de valse profeten.

Na deze oordeelsaankondigingen ziet Micha een visioen over de toekomst van Israël en de volken. Dit visioen komt ook voor in Jesaja 2. Is hier sprake van overname? In elk geval behoeven we aan de waarheid van deze profetie niet te twijfelen (Deut.17:6;19:15)! In de toekomst zal de tempelberg, 'de berg van het huis van de HEERE', de hoogste en daarom de belangrijkste plaats op aarde zijn. Daar zullen alle heidenvolken naar

toestromen. Ze zullen dat doen, omdat van daaruit de thora de wet (thora) en het woord van de HEERE zullen uitgaan. De volken komen om daarin onderwijs te ontvangen en om daarnaar te handelen. Ze zeggen: 'Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen en zullen wij Zijn paden bewandelen'. Wat een verrassende reactie! Deze heidenvolken kennen de HEERE, de God van Israël, niet en ze zullen leergierig zijn naar Zijn onderwijs en begerig om dat in praktijk te brengen. Dit is het werk van de Heilige Geest door middel van het zendingwerk. De HEERE zal in Jezus, de Messias, als Koning-Rechter optreden, want Hij heeft heel het oordeel aan Zijn Zoon gegeven (Joh.5:22,27). Micha profeteert: 'Hij zal oordelen tussen vele volken en machtige heidenvolken vonnissen, tot ver weg'. Hij zal rechtspreken en Zijn vonnis vellen over de volken. Het zal een rechtvaardig oordeel zijn, want het gevolg is: 'En zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen. Oorlog voeren zullen zij niet meer leren'. Gods rijk van gerechtigheid en vrede is nu aangebroken. Geen gewapende vrede, maar werkelijke vrede op grond van recht en in de weg van recht, dank zij Jezus de rechtvaardige Rechter. Wapenwerktuigen worden landbouwwerktuigen en dat uit eigen beweging, vrijwillig. Er wordt geen oorlog meer gevoerd en geen legeroefeningen worden er meer gehouden. Onvoorstelbaar en toch werkelijkheid, omdat de HEERE het beloofd heeft en beloofd is beloofd! De Israëlieten zullen onder hun wijnstok en vijgenboom zitten en niemand zal

ze schrik aanjagen. Tot nu is de aandacht gericht geweest op de reactie van de heidenvolken op het uitgaan van de wet en van het woord van de HEERE vanuit Jeruzalem. Maar nu wordt volgens Jesaja het 'huis van Jakob' opgewekt met: 'Kom, laten wij wandelen in het licht van de HEERE'. Wanneer de heidenen gaan wandelen in de wegen van de HEERE, kan Gods eigen volk toch niet achterblijven? En hoe kan Jeruzalem ooit zo'n heerlijke positie krijgen, wanneer Israël zelf niet wandelt in het licht van de HEERE? De heidenvolken én Israël zullen dit doen door het werk van de Heilige Geest: 'Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten' (Zach.4:6). Op dit visioen volgen er nog meer heilsprophetieën over de komst van de Messias, de heilige rest, de reiniging van het volk, het herstel van Jeruzalem en trouwbewijzen van de HEERE. Hij is de God van vergeving en ontferming voor Zijn volk. Wie is een God als Hij? Hij is alle lof en dank waard! Amen.

Gebed

Dank U, God van Israël en van de volken, voor dit visioen over de volken op weg naar Jeruzalem.

Vervul dit visioen, tot eer van U en tot zegen van Israël en van de volken, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke Bijbelgedeelten spreken nog meer over het gaan van de volken naar Jeruzalem?
2. Is dit visioen al vervuld? Hoe?
3. Wat doet dit visioen met je en wat doe jij ermee?

OM VREUGDE AAN GOD EN DE HEILIGE REST VAN MIJN VOLK TE GEVEN

Lezen: Zefanja 3

(Zefanja profeteert:) Maar Ik (de HEERE) zal in uw midden (van Israël) doen overblijven een ellendig en arm volk. Zij zullen op de Naam van de HEERE vertrouwen. Het overblijfsel van Israël zal geen onrecht doen en geen leugen spreken en in hun mond zal niet gevonden worden een tong die bedriegt. Ja, zij zullen weiden en neerliggen en niemand zal hun schrik aanjagen. Zing vrolijk, dochter van Sion! Juich, Israël! Wees blij en spring op van vreugde met heel uw hart, dochter van Jeruzalem! De HEERE heeft uw oordelen weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd. De Koning van Israël, de HEERE, is in uw midden: U zult geen kwaad meer zien. (Zefanja 3:12-15)

Zefanja ('De HEERE beschermt') profeteert tijdens de regering van koning Josia van Juda (639-609 v.C.). Hij kondigt Gods oordelen aan over Juda en Jeruzalem en over de omringende volken. In het laatste hoofdstuk van zijn boek is er niet alleen een veroordeling van Jeruzalem, maar klinken er ook beloften van herstel en erkenning van de HEERE door de volken én woorden van hoop en jubel voor Jeruzalem; heil ná het oordeel. De HEERE zal de onreine lippen van de heidenvolken, waarmee ze hun afgoden aanroepen, veranderen in reine lippen. Daarmee zullen ze de Naam van de HEERE, de

God van Israël, aanroepen. Ze zullen Hem eensgezind dienen. Zelfs van voorbij de rivieren van Cusj of Nubië, in het zuiden van Egypte, zullen vurige aanbidders van de HEERE - die daarheen verstrooid zijn - komen om Hem een offer te brengen. Wat een perspectief! Heidenen én Joden zullen de HEERE, de God van Israël, dienen en dat vanuit verre landen. De Israëlieten in Jeruzalem en Juda zullen zich niet meer schamen vanwege hun praktijken waarmee ze tegen de HEERE in opstand zijn gekomen. Hij zal uit hun midden wegdoen hen die zich verheugen over Juda's hoogmoed. De inwoners van Juda zullen zich niet meer verheffen omwille van Gods heilige berg, de tempelberg, die in hun ogen onaantastbaar is. Er zal een zuivering onder het volk plaatsvinden. De HEERE zal daarentegen een ellendig, nederig, en arm volk doen overblijven - een heilige rest - dat op Zijn Naam vertrouwt. Die Israëlieten zullen geen onrecht doen, geen leugens spreken en niemand bedriegen. God zorgt voor hen. Ze zullen als schapen weiden en neerliggen en niemand zal hen schrik aanjagen. Deze zegeningen zullen hun deel zijn. Alle reden om de HEERE te danken en te loven. Daartoe worden ze - aangesproken als dochter van Sion/Jeruzalem - opgeroepen: 'Zing vrolijk...juich...wees blij...spring op van vreugde met heel uw hart'. God heeft de oordelen van Zijn volk weggenomen en hun vijand weggevaagd. Hij, de HEERE, de grote en trouwe Verbondsgod van Zijn volk, de Koning van Israël, is in hun midden en ze zullen geen kwaad meer zien. Hij wil bij Zijn volk wonen. Op de aangekondigde dag van Gods ingrijpen in het leven van Zijn volk zullen de inwoners van Jeruzalem bemoedigd worden. Ze behoeven niet bang te zijn en de

moed te verliezen. De HEERE zal in hun midden zijn, hen redden, zich over hen verheugen, in liefde zwijgen over hun verleden en over hen juichen. Hij zal vrolijk zijn over Zijn volk! De profeet zoekt naar woorden om Gods grote vreugde uit te drukken. De bedroefden vanwege de samenkomst rond de tempel in Jeruzalem, die nu nog in ballingschap verkeren en op wie de smaad van Jeruzalems verwoesting drukt als een last, die zal de HEERE verzamelen. Ze behoren tot de heilige rest van Israël. De HEERE zal optreden tegen de verdrukkers van Zijn volk, wie van Zijn volk mank gaat zal Hij genezen en wie verdreven is zal Hij bijeenbrengen. De HEERE zal hen tot een lof en naam maken in hun eigen land én die zal onder alle volken op aarde bekend worden. Hij zal Zijn volk in ere herstellen ná de vernedering van de ballingschap. De Israëlieten zullen er getuige van zijn dat God een omkeer in hun gevangenschap brengt. De HEERE zegt het en Hij doet wat Hij zegt. Wat een heerlijke beloften en wat een overvloed van zegeningen! Om te geloven met het hart en om te bidden om hun vervulling! Amen.

Gebed

Grote Ontfermer over Uw volk Israël, dank U voor deze beloften van herstel en van vreugde voor U en Uw volk. Vervul deze beloften op Uw tijd, tot eer van U en tot zegen van Israël en de volken, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar bespreken

1. Wat is het geheim van heil ná het oordeel?
2. Wanneer is/wordt deze profetie vervuld?
3. Hoe word je door deze profetie bemoedigd?

OM HEERLIJKHEID AAN DE TEMPEL IN JERUZALEM TE GEVEN

Lezen: Haggai 2:1-10, 21-24

(Haggai profeteert:) Want zo zegt de HEERE van de legermachten: Nog één ogenblik en dat is een korte tijd, dan zal Ik de hemel, de aarde, de zee en het droge doen beven. Ik zal alle heidenvolken doen beven. Zij zullen komen naar het verlangen van alle heidenvolken en Ik zal dit huis vullen met heerlijkheid, zegt de HEERE van de legermachten. Van Mij is het zilver en van Mij is het goud, spreekt de HEERE van de legermachten. De heerlijkheid van dit toekomstige huis zal groter zijn dan die van het eerste, zegt de HEERE van de legermachten. In deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de HEERE van de legermachten. (Haggai 2:7-10)

Haggai ('feest' of 'feestelijk') profeteert in Jeruzalem onder de teruggekeerde ballingen uit Babel in de tijd van de landvoogd Zerubbabel en de hogepriester Jozua, in de 6^e eeuw v. C. Jeruzalem is nog niet herbouwd. De plaats van de verwoeste tempel wordt gekenmerkt door puinhopen en rondlolende vossen (1:4,9; Klaagl.5:18). Er is wel een begin gemaakt aan de herbouw van de tempel, maar dat werk valt tegen en de economische en politieke situatie is slecht. Haggai's eerste profetie is een aansporing om de herbouw van de tempel krachtig aan te pakken. Het volk reageert positief en gaat aan het werk. Bijna twee maanden later krijgt de profeet Haggai een

nieuwe profetie voor het volk, die in het bijzonder bestemd is voor Zerubbabel en voor Jozua, de leiders van het volk. De profetie begint met de vraag: ‘Wie is er onder u overgebleven die dit huis – de tempel van Salomo – in zijn eerste heerlijkheid gezien heeft? En hoe ziet u het – de nieuwe tempel in aanbouw – nu?’ Haggai beantwoordt zijn eigen vraag met: ‘Is het niet als niets in uw ogen?’ ‘Stelt de nieuwe tempel niet veel voor?’ Blijkbaar leeft deze gedachte bij de oudste teruggekeerde ballingen. Mogelijk missen ze de rijke versieringen van de tempel van Salomo, want de grootte van de nieuwe tempel is waarschijnlijk even groot, omdat ze gebouwd wordt op dezelfde fundamenten (Ezra 6:3). De profeet mag deze ontmoedigde mensen in de Naam van de HEERE bemoedigen met een driemaal ‘Wees sterk!’ De leiders en het volk moeten de bouw van de nieuwe tempel voortzetten, want de HEERE is met hen, overeenkomstig Zijn verbond dat Hij met Zijn volk sloot bij de berg Sinaï, en Zijn Heilige Geest Die toen in hun midden stond als de wolkkolom (Jes.63:11). Hij is met en bij Zijn volk. De Geest van God zal hen bijstaan volgens Zacharia, een medeprofeet van Haggai: ‘Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden’ (Zach.4:6 SV). Daarom: ‘Wees sterk en wees niet bevreesd!’ En dan belooft de HEERE van de hemelse legermachten - de almachtige God - dat Hij binnen een korte tijd hemel en aarde, de zee en het droge, zal doen beven om de heidenvolken te bewegen om te voorzien in de behoeften van de herbouw van de tempel (Jes.60:5). Ze zullen hun begeerlijke kostbaarheden aandragen. Van God is het zilver en het goud. Hij beschikt daarover en Hij wil die gebruiken voor de

herbouw van Zijn huis. De HEERE belooft nog meer: ‘Ik zal dit huis vullen met heerlijkheid ...De heerlijkheid van dit toekomstige huis zal groter zijn dan die van het eerste...in deze plaats zal Ik vrede geven’. Wat een heerlijke belofte! Een nieuwe tempel gevuld met Gods heerlijkheid (Jes.6:1-4), met de glans van Zijn Goddelijke tegenwoordigheid en majesteit en een plaats van Zijn vrede. Koning Herodes de Grote zal later de tempel vergroten en Jezus zal in de tempel voorgesteld worden, onderwijs geven en wonderen doen. Hij zal Gods heerlijkheid daar zichtbaar maken. Het beven van hemel en aarde (22,23; Hebr.12:26-29) wijst op een vollediger vervulling bij Jezus’ terugkomst in heerlijkheid; op de tempel in het vrederijk (Ezech.40-47; Openb.20). De HEERE zal op Zijn tijd Zijn woorden vervullen, tot Zijn eer en tot zegen van Israël en de volken! Die vervulling zal leiden tot verwondering en aanbedding! Halleluja! Amen.

Gebed

Dank U, HEERE van de legermachten, voor deze profetie over de toekomstige heerlijkheid van Uw tempel.

Vervul haar tot eer van Uw Naam en tot zegen voor Uw volk Israël en voor de volken, in Jezus’ Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je een andere uitleg van ‘het verlangen van alle heidenvolken’ in vers 8?
2. Wanneer is/wordt deze profetie vervuld?
3. Geeft deze profetie je hoop? Welke?

OM MIJN VOLK EN DE VOLKEN TE ZEGENEN

Lezen: Zacharia 8

(Zacharia profeteert:) Zo zegt de HEERE van de legermachten: Zie, Ik ga Mijn volk verlossen uit het land waar de zon opkomt en uit het land waar de zon ondergaat. Ik zal hen hierheen brengen, zij zullen midden in Jeruzalem wonen. Zij zullen Mij tot een volk zijn en Ik zal hun tot een God zijn, in waarheid en in gerechtigheid...In die dagen zal het gebeuren dat tien mannen uit alle talen van de heidenvolken, vastgrijpen, ja, de punt van de mantel van een Joodse man zullen zij vastgrijpen en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is. (Zacharia 8:7,23)

Zacharia ('De HEERE gedenkt') profeteert in Jeruzalem onder de teruggekeerde Joden in de 6^e eeuw v. C. Hij is een tijdgenoot van de profeet Haggai. Hij krijgt acht nachtvisioenen (Zach.1-6) die vooral betrekking hebben op zijn eigen tijd, met name op de herbouw van de tempel. Ze eindigen met een profetie over de komst van de Messias, de Priester-Koning. Het vorige hoofdstuk gaat over 'gehoorzamen is meer dan vasten' en dit over toekomstige zegeningen voor Israël en de volken. De HEERE van de hemelse legermachten belooft aan Zijn volk dat Hij zich met vurige ijver heeft ingezet voor Sion/Jeruzalem (1:14) en dat Hij is teruggekeerd naar Zijn stad om in haar te wonen. Jeruzalem zal 'stad van de waarheid' genoemd worden en de berg Sion 'de heilige

berg'. Deze woorden kunnen slaan op het verleden en heden, maar ook op de toekomst. De HEERE zal dit doen, maar Hij spreekt erover alsof het al werkelijkheid is; een profetische spreekwijze. Zo zeker is het. Uit het vervolg blijkt dat deze profetieën vooral op de toekomst slaan, want er wordt over een terugkeer van een heilige rest van Israël uit een nieuwe wereldwijde verstrooiing gesproken. Er zal een herbevolking plaatsvinden (1:17; Jes.56:8). Dit kan wonderlijk zijn in de ogen van het overblijfsel van Israël, maar daarom is het nog niet wonderlijk in Gods ogen. Hij is een God van wonderen! De HEERE gaat Zijn volk verlossen en terughalen uit de volken, van oost tot west. Deze Israëlieten zullen in Jeruzalem wonen en de HEERE zal hen tot een God zijn, in waarheid en gerechtigheid. Er is terugkeer naar het land en terugkeer naar de God van het verbond. Wat een veelbelovende toekomst! Laten de Israëlieten, die vanaf de grondlegging van de tempel naar Gods profeten Haggai en Zacharia geluisterd hebben, moed scheppen! Vóór die tijd was er geen loon voor mensen en dieren en was er geen vrede, maar verdeeldheid onder de teruggekeerde ballingen. Maar nu komt er verandering voor het overblijfsel van het volk. De HEERE zal Zijn volk zegenen met vruchtbaarheid en al het beloofde in erfelijk bezit doen nemen. Juda en Israël zullen niet langer een vloek onder de heidenvolken zijn, maar een zegen voor hen worden. Daarom behoeven de Israëlieten niet bang te zijn en mogen ze moed grijpen! Heeft de HEERE in het verleden Zijn volk kwaad gedaan vanwege zijn zonde, nu heeft Hij zich voorgenomen Zijn volk goed te doen. Het volk hoeft niet bang te zijn, maar laat het de waarheid spreken, naar waarheid oordelen met een oordeel dat de

vrede dient, geen kwaad tegen elkaar bedenken en geen meined plegen, want die dingen haat de HEERE. Daarna ontvangt Zacharia een nieuwe profetie over het vasten, waar het vorige hoofdstuk over ging. Zacharia noemt enkele belangrijke vastendagen in Israël die zullen veranderen in feestdagen met gejubel en gejuich. Met het oog op die feestdagen zegt de HEERE: ‘Heb dan de waarheid en de vrede lief!’ Ten slotte kondigt de profeet een grootschalig optrekken van volken en steden naar Jeruzalem aan (Jes.2). Ze zeggen tegen elkaar: ‘Laten we meteen gaan om het aangezicht van de HEERE gunstig te stemmen, om de HEERE van de legermachten te zoeken; ik zal ook gaan’. Deze oproep vindt gehoor en veel volken, ook machtige heidenvolken, komen naar Jeruzalem om daar de HEERE te zoeken. In de dagen van de vervulling van deze profetie zullen tien heidense mannen de mantel van een Joodse man vastgrijpen om met hem mee te gaan, omdat ze gehoord hebben dat God met Zijn volk is. Israël is tot zegen van de volken! Amen.

Gebed

God van Israël en van de volken, dank U voor deze profetieën over zegeningen voor hen.

Vervul deze profetieën, tot eer van Uw Naam en tot zegen van Uw volk en van de volken, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke voorwaarden stelt God voor deze zegeningen?
2. Wanneer zijn/worden deze profetieën vervuld?
3. Wat zeggen deze profetieën tegen je?

OM JERUZALEM TE BEVRIJDEN EN TE ZEGENEN

Lezen: Zacharia 12:1 – 13:1

(Zacharia profeteert:) Op die dag zal het gebeuren dat Ik alle heidenvolken die tegen Jeruzalem optrekken, zal willen wegvagen. Maar over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik de Geest van de genade en van de gebeden uitstorten. Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben. Zij zullen over Hem rouw bedrijven, als met de rouwklacht over enig kind;...Op die dag zal er een bron geopend worden voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem tegen de zonde en tegen de onreinheid.

(Zacharia 12:9,10; 13:1)

Na de aankondiging van Gods strafgerichten over Libanon, Basan en de Jordaanvallei en de slechte herders, profeteert Zacharia over de bevrijding van Jeruzalem en de uitstorting van de Heilige Geest. De profeet ontvangt een ‘last’ die op hem gelegd wordt, een woord van de HEERE, voor de teruggekeerde Israëlieten uit Babel. De HEERE is de almachtige God, de Schepper van hemel en aarde en van de mens. Hij vormt de geest in het binnenste van de mens. Daardoor kan hij met God contact hebben. De HEERE maakt Jeruzalem tot een wijnschaal voor aan alle volken rond Israël om die leeg te drinken. Ze belegeren de stad, maar als een dronken man kunnen ze die niet veroveren. Op de dag van de vervulling van de

profetieën maakt God Jeruzalem tot een zware steenlast, die de dragers verwondt. Toch zullen alle volken van de aarde – hiervoor blind - tegen Jeruzalem optrekken. Bij de belegering van de stad zal God alle paarden van de strijdwagens met paniek slaan en de ruiters met verstandsverbijstering. Hij zal aandacht en bescherming aan Jeruzalem geven. De leiders van het volk zullen erkennen dat de inwoners van de stad hun sterkte zijn door de HEERE van de hemelse legermachten Die hun God is. Ze zullen een vuur ontsteken en de volken van rondom verteren. De inwoners van Jeruzalem kunnen in hun stad blijven. De overwinning op de vijanden geldt niet alleen Jeruzalem, maar ook voor ‘de tenten van Juda’, het stamgebied van Juda. De luister van Jeruzalem en die van Juda zullen niet voor elkaar onderdoen. Dankzij Gods bescherming zal de wankelende inwoner zo sterk zijn als David en de leiding van het koningshuis van David als die van God zoals de Engel van de HEERE het volk leidde bij de inname van het beloofde land (Ex.33:2; Joz.5:13-15). De HEERE zal op die dag alle heidenvolken wegvagen die tegen Jeruzalem zijn opgetrokken. Hij is Overwinnaar en Zijn volk met Hem! Na de bevrijding van Jeruzalem en de overwinning over de vijanden, belooft de HEERE de uitstorting van de Geest van de genade en van de gebeden over het koningshuis van David en over de inwoners van Jeruzalem. De nieuw verkregen vrijheid wordt gevuld om tot eer van God te leven en Hem te dienen. De HEERE belooft de Geest van Zijn genade, van Zijn gunst, voor een schuldig volk. Hij is ook de Geest van smeekbeden om genade. Zijn genade werkt en brengt tot gebed. Het gevolg hiervan is dat de Israëlieten zullen aanschouwen Die zij doorstoken

hebben: Jezus, de Zoon van God, Die ‘om onze overtredingen is verwond en om onze ongerechtigheden is verbrijzeld’ (Jes.53:5). Later past Johannes deze profetie toe op Jezus (Joh.19:37; Openb.1:7). De Israëlieten zullen inzien wat ze gedaan hebben en daarover zware rouw bedrijven. Hun verdriet zal zo groot zijn zoals wanneer iemand zijn enige kind verliest of zijn oudste zoon. Ook wordt deze rouw vergeleken met de rouw om de dood van de godvrezende koning Josia in het dal van Megiddo (2 Kon.23:28-30). Het hele volk zal rouw bedrijven; de geslachten afzonderlijk en mannen en vrouwen apart, in het bijzonder het koningshuis en de priesterstam. Na deze diepe rouwklacht is er vergeving: Een bron om zich te reinigen van zonde en onreinheid voor Davids geslacht en voor de inwoners van Jeruzalem. De schuld wordt weggedaan. De ongerechtigheid van het land wordt weggenomen (Zach.3:9). Er breekt een nieuwe toekomst voor Israël aan; een veelbelovende toekomst door de uitstorting van de Heilige Geest! Amen.

Gebed

Heilige Geest van God, dank U dat U de Geest van de genade en van de gebeden bent.

Kom over Uw volk Israël en over de volken, over Christus' Gemeente en over ons, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat kunnen we leren uit Jeruzalem, bevrijd en daarna vervuld met de Heilige Geest?
2. Wanneer zijn/worden deze profetieën vervuld?
3. Ken je de Heilige Geest? Hoe?

OM JERUZALEM HOOP TE GEVEN

Lezen: Zacharia 14

(Zacharia profeteert:) Zie, er komt een dag voor de HEERE... Dan zal Ik alle heidenvolken verzamelen voor de strijd tegen Jeruzalem. De stad zal ingenomen worden, de huizen zullen geplunderd (worden)...Dan zal de HEERE uittrekken en tegen die heidenvolken strijden...Op die dag zullen Zijn voeten staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, ten oosten ervan. Dan zal de Olijfberg in tweeën gespleten worden naar het oosten en naar het westen. Er zal een zeer groot dal ontstaan...Dan zult u vluchten door het dal van Mijn bergen, want het dal tussen de bergen zal reiken tot Azal....Dan zal de HEERE, mijn God, komen: Al de heiligen met U! (Zacharia 14:1-5)

Na de oordeelsprofetieën over de afgodendienst en de valse profeten, over de neergeslagen Herder en het verstrooide volk met de belofte van een heilige rest (Zach.13), volgt er een nieuwe en laatste heilsprofetie. Er komt een dag voor de HEERE waarop Hij alle heidenvolken opwekt worden om Jeruzalem aan te vallen. De stad zal ingenomen worden, de huizen zullen geplunderd worden, de behaalde buit zal verdeeld worden en de vrouwen zullen verkracht worden. De helft van de bevolking zal in ballingschap gaan, maar de overigen zullen in de stad blijven en niet uitgeroeid worden. Wat een vreselijk oordeel treft de stad; een oordeel vanwege

haar begane overtredingen van Gods heilige geboden! Maar de HEERE is niet alleen de Rechter van Zijn volk. Hij is ook de Strijder voor Zijn volk. Hij grijpt in zoals Hij eerder voor Zijn volk heeft gestreden, bijvoorbeeld bij de uittocht uit Egypte en bij de verovering van het beloofde land. Hij zal Zijn voeten op de Olijfberg plaatsen en daardoor zal die in tweeën splijten: De ene helft van de berg wijkt naar het noorden en de andere helft naar het zuiden. Daardoor ontstaat er een groot dal van oost naar west, waardoor de overgebleven inwoners van Jeruzalem kunnen vluchten naar Azal, een aan ons onbekende plaats ten oosten van Jeruzalem. Zacharia vergelijkt deze gebeurtenis met de aardbeving in de tijd van koning Uzzia, ongeveer 760 v. C. die de profeet Amos meemaakte (Amos 1:1). Hoewel deze aardbeving ongeveer tweehonderdvijftig jaar geleden plaatsvond, is het volk die niet vergeten. Maar deze beving, waardoor de Olijfberg splitst, is veel groter; alleen het vluchtgedrag is vergelijkbaar. Met deze beving komt God zelf met Zijn engelen. De dag van het gericht breekt aan. Het zal één lange, donkere dag zijn, waarop aan de avond er weer licht zal zijn, wanneer Gods oordeel voorbij is. Dan breekt er een nieuwe tijd aan. Het Koninkrijk van God komt voor Israël en de volken. Vanuit Jeruzalem stroomt er het hele jaar levend water naar de Dode Zee en de Middellandse Zee. Deze profetie sluit aan bij die van Ezechiël 47 en het visioen van Johannes op Patmos in Openbarin 22. De HEERE - de bron van het levende water (Jer.2:13; 17:13) - wordt erkend als Koning van de hele aarde en als de enige God. De tijd van de afgoden is voorbij! Het hele land verandert in een vlakte zoals de Jordaanvlakte – alle struikelblokken voor de uitvoering

van Gods heilsplan worden uit de weggeruimd – en Jeruzalem zal verheven worden en bewoond worden van de noordelijke poorten tot de zuidelijke perskuipen en de inwoners zullen onbezorgd zijn. Gods oordelen treffen de vijandelijke volken. Plagen komen er over hen die veel slachtoffers maken. Er is grote verwarring onder hen en ze vechten tegen elkaar. Jeruzalem, door Juda geholpen, verovert een grote buit. De genoemde plagen treffen ook de dieren van de vijanden. De overgeblevenen van de heidenvolken zullen echter jaarlijks opgaan naar Jeruzalem voor de viering van het Loofhutenfeest om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE van de legermachten. Wie zich hieraan onttrekt, wordt getroffen door droogte en dan valt er niets te oogsten. Het verschil tussen heilig en onheilig wordt opgeheven. Alles zal aan de HEERE gewijd zijn, zelfs de bellen van de paarden, de potten en de sprengbekkens. In het huis van de HEERE zal er geen Kanaäniet meer zijn, geen afgodendienaar, alleen godvrezende Joden en heidenen. Wat een heerlijke toekomst! De HEERE, de God van Israël, zal alleen gediend worden. Amen.

Gebed

Dank U, HEERE, Koning van de hele aarde, voor deze profetieën over Jeruzalem en de volken.

Vervul die op Uw tijd en Uw manier, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Is er verband met Zacharia 12?
2. Wanneer zijn/worden deze profetieën vervuld?
3. Wat leer je uit deze profetieën?

OM GEREINIGD TE WORDEN

Lezen: Maleachi 2:17- 3:12

(Maleachi profeteert:) Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid en als zeep van de blekers. Hij zal zitten als iemand die zilver smelt en reinigt: Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver. Dan zullen zij de HEERE een graanoffer brengen in gerechtigheid. Dan zal het graanoffer van Juda en Jeruzalem voor de HEERE aangenaam zijn zoals in de dagen van oude tijden af, zoals in vroegere jaren. (Maleachi 3:2-4)

Maleachi ('Mijn boodschapper') profeteert onder de teruggekeerde ballingen uit Babel, ongeveer in de 5^e eeuw v. C. De tempel is herbouwd en de eredienst functioneert weer. Hij profeteert over de liefde van de HEERE voor Zijn volk, de onheilige offers, de slechte priesters en over de huwelijksontrouw onder het volk. Het vierde gesprek, dat Maleachi met zijn volk voert, gaat over het recht van God. De profeet zegt tegen de Israëlieten: 'Jullie vermoeien de HEERE met jullie woorden' en toch zeggen jullie: 'Waarmee vermoeien wij Hem?' Maleachi beantwoordt hun vraag met: 'Doordat u zegt: Iedereen die kwaad doet, is in de ogen van de HEERE goed, Hij is hun genegen'. Dit zijn bittere woorden, waarmee ze zeggen dat de HEERE het kwaad ongemoeid laat of zelfs goedkeurt. Met andere woorden:

‘Waar is de God van het oordeel, van het recht, dat Hij uitspreekt en doet?’ Geen oprechte vraag. De HEERE is Zijn volk niet vergeten, want Maleachi profeteert: ‘Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het Verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten’. Wat een verrassende boodschap! De HEERE zendt een boodschapper, een wegbereider, voor de komst van de Engel van het verbond, de Heere, Die ze zoeken en in Wie ze hun vreugde vinden. Die zal plotseling naar Gods tempel komen. Wie anders zijn deze boodschappers als Johannes de Doper en Jezus, Die hier Heere genoemd wordt? Zijn Naam wijst op Zijn grote heerschappij. ‘Zie, Hij komt’ verzekert de HEERE van de legermachten. Israëlieten zijn op zoek naar Hem en vinden hun vreugde in Hem. Ook in de tijd van Maleachi is er ‘een overblijfsel overeenkomstig de verkiezing van de genade’ (Rom.11:5). De profeet vraagt: ‘Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden?’ Hij denkt blijkbaar aan de komst van de Engel van het verbond, van de beloofde Messias, als Rechter. Niemand kan voor Hem bestaan, want het hele volk staat schuldig tegenover de HEERE, de God van Israël. Maar Hij komt niet als Rechter, maar als Reiniger. Hij zal zijn als het vuur van de smelter en als het loog van de blekers. Hij zal de priesters reinigen zoals goud of zilver gezuiverd worden. Hij wil een heilig priesterschap en een heilige priesterdienst. Dan zullen de priesters graanoffers brengen in gerechtigheid, overeenkomstig de voorschriften van God. Die graanoffers, die ze brengen namens Juda en Jeruzalem, zullen de HEERE

weer aangenaam zijn zoals in het verleden. De HEERE herstelt de priesterdienst en Zijn volk. Israëlieten en priesters zullen opnieuw delen in Zijn gunst. Daarna zal de HEERE komen als Rechter om recht te spreken. Hij zal komen als een snelle Getuige tegen de tovenaars, de overspelers, de meinedigen, tegen hen die het loon van de dagloner niet uitbetalen, die het recht van weduwe, wees en vreemdeling ombuigen en God niet vrezen. De overtreders worden met deelwoorden aangeduid, wat wijst op volharding in het kwaad. Ze hebben geen liefde, eerbied en ontzag voor de HEERE en daarom leven ze in deze zonden. God zal hen veroordelen en straffen, als ze zich niet bekeren. Daarna klinkt de oproep tot bekering en klinken er beloften van zegen. De heidenvolken zullen die zegeningen opmerken en Israël gelukkig prijzen, ‘want u zult een aangenaam land zijn’, zegt de HEERE van de legermachten. Maleachi spreekt over zegen en oordeel. Beide leiden tot bekering door het werk van de Heilige Geest. Laten we daar om bidden: ‘Heilige Geest, werk krachtig in Israël, in de volken, in Christus’ Gemeente en in ons’! Amen.

Gebed

*HEERE van de legermachten, dank U voor deze profetieën over Uw komst, reiniging en oordeel.
Vervul deze profetieën op Uw tijd, uit genade, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom spreken de Israëlieten zulke bittere woorden over de HEERE?
2. Wanneer zijn/worden deze profetieën vervuld?
3. Wat betekenen ze voor je?

OM DE PROFEET ELIA TE ONTVANGEN

Lezen: Maleachi 3:13 – 4:6

(Maleachi profeteert:) Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan. (Maleachi 4:5,6)

Maleachi profeteert over Jezus' *eerste* komst (3:1) én over Zijn *tweede* komst vóór de grote en ontzagwekkende dag van de HEERE, de oordeelsdag aan het einde van deze bedeling. Die dag brengt grote verandering: bevrijding voor de godvrezenden én straf voor de goddelozen. In de laatste verzen van zijn profetie noemt Maleachi Mozes als de *wetgever* van Israël én Elia als de *handhaver* van Gods wet. Zij vertegenwoordigen 'de Wet en de profeten', het Oude Testament. Maleachi roept de Joden op om de wet van Mozes te gedenken, die voor heel Israël bestemd is. Leef uit Gods verbond en woorden én leef ernaar! Dan zul je Zijn zegen ontvangen!

Daarna kondigt hij de komst van de profeet Elia aan: 'Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag'. Hij vraagt daar alle aandacht voor. Let op! God zelf zendt Elia. Hij doet dat vóór de grote oordeelsdag. Zijn komst

is nodig met het oog op die dag. Wat een liefde en zorg van God voor Zijn volk!

Wat zal Elia doen? ‘Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders’. Hij herstelt de relatie tussen ouders en kinderen, in het bijzonder die van de vaders met hun kinderen. De kloof tussen hen wordt overbrugd. Hij brengt vrede en eenheid in de gezinnen. Wat een zegen wanneer ouders én kinderen elkaar weer vinden! De vaders gaan voorop! Zij nemen het initiatief.

Het herstelwerk van Elia gaat nog dieper. Hij brengt het hart van de vaders - de vreze des HEEREN van de vaders van Israël: Abraham, Izak en Jakob - terug naar de jonge generatie en het hart van die kinderen naar hun vaders. Ze gaan de HEERE *van harte* dienen én hun vaders liefhebben. Geestelijke eenheid tussen ouderen en jongeren binnen het ene volk van God! Wat een zegen!

Dat herstelwerk van de profeet Elia is nodig, want zegt de HEERE:: ‘Opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban zal slaan’. Zonder dit herstelwerk moet Gods vloek de aarde treffen, moet Hij Zijn schepping prijsgeven aan de verwoesting. Dit *wil* én dit *kan* de HEERE niet, want Hij is trouw. Hij laat niet los het werk van Zijn handen. Daarom zijn Elia’s komst en herstelwerk belangrijk! Om het volk van God én om het werk van God te redden! Zijn eer staat op het spel!

In de laatste dagen vóór de terugkomst van de Heere Jezus is deze profetie van Maleachi een grote bemoediging! Zoals Johannes de Doper Jezus’ *eerste komst* binnen Israël heeft voorbereid, zo zal een tweede Elia Israël, Christus’ Gemeente en de wereld voorbereiden op Zijn *tweede komst*! Niet dat we de

lichamelijke terugkeer van de eerste Elia uit de hemelse heerlijkheid kunnen verwachten. Johannes de Doper was ook niet de lichamelijk teruggekeerde Elia. Maar er zal wel één profeet, óf profeten, óf een profetische Gemeente zijn ‘in de geest en kracht van Elia’. De HEERE is bezig met het voorbereiden hiervan. Verlangen we ernaar om deel uit te maken van Gods herstelwerk door middel van Elia, om te behoren tot Zijn profetische Gemeente? Mozes bad lang geleden: ‘Och, of allen van het volk van de HEERE profeten waren, dat de HEERE Zijn Geest over hen gaf!’ (Num.11:29). Laten we dit gebed met Mozes meebidden, eendrachtig en volhardend! Amen.

Gebed

HEERE, wij danken U voor Uw belofte over de komst van Elia en over zijn herstelwerk.

Geef dat we de Eliabediening herkennen en erkennen en ons laten voorbereiden. Uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar bespreken

1. Wat zegt Jezus over de komst van Elia in Mattheüs 17:10-13?
2. Wanneer is/wordt deze profetie vervuld?
3. Verwacht je de terugkomst van Elia? Waarom (niet)? Hoe?

OM KONING JEZUS TE ONTVANGEN

Lezen: Lukas 1:26-38

(Lukas vertelt:) En de engel (Gabriël) zei tegen haar (Maria): Wees niet bevreesd, Maria, want u hebt genade gevonden bij God. En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de Naam Jezus geven. En Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen. (Lukas 1:30-33)

Na de aankondiging van de geboorte van Johannes de Doper - Jezus' wegbereider - door de engel Gabriël ('mijn kracht is God'), stuurt God hem naar Maria in Nazareth, een kleine stad in het noorden van Israël. Gabriël zegt tegen Maria: 'Wees gegroet, begenadigde. De Heere is met u. U bent gezegend onder de vrouwen'. Wat een groet! Gabriëls groet brengt Maria in verwarring. Geen wonder, want de engel spreekt zulke verrassende woorden tegen haar. Vrees bevangt haar en ze vraagt zich af wat deze groet betekent. Gabriël snelt haar te hulp. Hij zegt tegen de bange Maria: 'Wees niet bevreesd'. Hij noemt haar bij haar naam, die blijkbaar bij God bekend is. Hij legt haar uit wat 'begenadigde' en 'gezegend onder de vrouwen' inhoudt. Maria heeft genade gevonden bij de HEERE, de God van Israël, zoals Noach, Abraham, Mozes, Gideon en andere gelovigen.

Ze geniet de gunst van de HEERE. Hij heeft haar daar voor uitgekozen; geheel onverdiend. Het is Gods genade dat ze zwanger zal worden en een Zoon zal baren. Ze zal Hem de Naam Jezus ('De HEERE redt') geven. Hij zal groot, belangrijk, zijn en de Zoon van God, de Allerhoogste, genoemd worden. Gabriël zegt: 'En God, de HEERE, zal Hem de troon van Zijn vader David geven en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde zijn'. Wat een boodschap uit de hemel voor de jonge Maria! Uit haar reactie blijkt dat ze als maagd de boodschap van haar zwangerschap heeft gehoord. Begrijpelijk, want ze is nog niet getrouwd met Jozef, haar aanstaande man. Haar verlegenheid brengt haar tot de vraag: 'Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man?' Gabriël beantwoordt haar vraag met de belofte van de Heilige Geest Die over haar zal komen en Die haar zal bevruchten. Hij herhaalt en bevestigt dat haar zoon Gods Zoon genoemd zal worden, want 'geen ding zal bij God onmogelijk zijn'! De woorden over het Goddelijk Zoonschap en over Zijn Koningschap op de troon van David zullen pas later tot Maria zijn doorgedrongen en daar zal ze pas later over nagedacht hebben. De woorden: 'God de HEERE zal Hem de troon van Zijn vader David geven' roepen Gods belofte aan David in herinnering: 'Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn' (2 Sam.7:16). Jozef en Maria behoren tot de nakomelingen van koning David, maar zullen ze ooit aan het koningschap gedacht hebben? Zedekia, ongeveer 600 v. C., is de laatste koning van Juda geweest, de Romeinen zijn nu de bezettende macht en de Edomiet

Herodes is koning over Judea. *Menselijk* gesproken is er toch geen enkele kans op herstel van het koningshuis van David? Maar *God* zegt: ‘Ik zal Hem de troon van Zijn vader David geven en Hij zal voor eeuwig koning zijn over het huis van Jakob’; over de twaalf stammen, ook over de ‘verloren stammen’ van Israël. ‘En aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen’. Wat een belofte! Jezus is gekomen als de Koning van Israël. Hij is de Koning van de Joden. Wijzen uit het oosten vragen naar de pasgeboren Koning van de Joden, stadhouder Pilatus zet boven Zijn kruis: ‘Jezus van Nazareth, de Koning der Joden’ en Nathanaël belijdt: ‘U bent de Zoon van God, U bent de Koning van Israël’ (Joh.1:50) en anderen met hem. In Jezus als de Koning van Israël ligt de toekomst van het Joodse volk vast. Al Gods beloften over Israël zijn in Hem ja en amen, tot verheerlijking van God! Amen.

Gebed

Dank U, allerhoogste God, voor de aankondiging van Jezus’ geboorte, Uw Zoon, de Koning van Israël.

Geef dat we Hem als de Koning van Israël mogen kennen en dienen, door Uw Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat zegt de Bijbel over de (on)zichtbaarheid van Jezus’ Koningschap over Israël?
2. Wat zegt 1 Kor.15:24 over Jezus’ Koningschap?
3. Wat betekent Jezus’ Koningschap voor je?

OM VERHEERLIJKT TE WORDEN

Lezen: Lukas 2:22-40

(Simeon looft God en zegt:) Nu laat U, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, volgens Uw woord, want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, die U bereid hebt voor de ogen van alle volken, een licht om de heidenen te verlichten en om Uw volk Israël te verheerlijken...

En Simeon zegende hen (Jozef en Maria) en zei tegen Maria, Zijn moeder: Zie, dit Kind is bestemd tot val en opstanding van velen in Israël en tot een teken dat tegengesproken zal worden – ook door uw eigen ziel zal een zwaard gaan – opdat de overwegingen uit veel harten openbaar worden. (Lukas 2:29-32,34,35)

God belooft aan Simeon ('De HEERE heeft gehoord') dat hij vóór zijn sterven de Gezalfde van de HEERE, de beloofde Messias, zou zien. Dat is heel bijzonder, want daar hebben de gelovigen van het oude verbond naar uitgezien (Joh.8:56). Wanneer God Zijn belofte aan Simeon vervult, ontvangt hij meer dan hem beloofd is: hij mag het Kind Jezus in zijn armen nemen, God loven en profeteren. God vermenigvuldigt Zijn genade! Simeon spreekt twee profetieën uit, één voor de verre toekomst en één voor de nabije toekomst. De eerste luidt: 'Mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, die u bereid hebt voor de ogen van alle volken, een licht om de heidenen te verlichten en om Uw volk Israël te verheerlijken'. Simeon ziet in het Kind Jezus 'het reddende' (Kind) van

God. Deze aanduiding is ontleend aan de Griekse vertaling van Jesaja 40:5: 'De heerlijkheid van de HEERE zal geopenbaard worden en alle vlees tezamen zal *het reddende van God* zien'. Jesaja spreekt over 'alle vlees', alle mensen, en Simeon spreekt over 'alle volken'. In het Kind Jezus heeft God redding bereid voor de ogen van alle (heiden)volken; niet verborgen, maar in het openbaar. Jezus zal in het openbaar veroordeeld worden door de Romeinse stadhouder Pontius Pilatus en boven Zijn kruis zal staan 'Jezus de Nazarener, de Koning van de Joden' in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn' (Joh.19:19,20). Jezus zal als de gekruisigde en opgestane Zaligmaker verkondigd worden aan alle volken. Simeon geeft nog nader aan waarin Gods redding zal bestaan. Het Kind zal zijn: 'Licht: tot openbaring van de volken en (tot) heerlijkheid van Uw volk Israël' (letterlijk vertaald). De volken komen uit de duisternis van het heidendom te voorschijn, tot Gods wonderbaar licht. Ze gaan de HEERE, de God van Israël, loven (Ps.67). De profetieën van Jesaja over de Knecht van de HEERE, de Messias, gaan in vervulling (Jes.42:6; 49:6). Dit openbaar worden van de volken is tot heerlijkheid van het volk Israël, dat tot zijn bestemming komt: een zegen te zijn voor alle geslachten van de aardbodem (Gen.12:3). Maar het reddende Kind zal ook Licht tot heerlijkheid van het volk Israël zijn, wanneer het Joodse volk Jezus als Messias zal aannemen. Volgens Paulus zal dat leven uit de doden zijn; opstandingsleven (Rom.11:15). Wat een heerlijke profetie voor de heiden-volken én voor het Joodse volk! Wijst deze volgorde de weg aan van het Evangelie door de geschiedenis: Van Israël naar de volken en terug? Bovengenoemde profetie

geldt de toekomst ná Pinksteren. Simeon spreekt echter ook een profetie uit voor de nabije toekomst. Hij zegt tegen moeder Maria: ‘Zie, dit Kind is bestemd tot val en opstanding van velen in Israël en tot een teken dat tegengesproken zal worden, – ook door uw eigen ziel zal een zwaard gaan – opdat de overwegingen uit veel harten openbar worden’. Het Griekse woord, vertaald door ‘opstanding’, kan ook ‘uitroeiing,verdelging’ betekenen. Simeons woorden kunnen Jesaja 8:14,15 als achtergrond hebben. Jezus’ komst in vernedering is een teken dat tegengesproken zal worden. Veel Joden zullen Jezus als Redder verwerpen en omkomen. Jezus’ lijden zal ook voor Maria lijden betekenen. Haar ziel zal verscheurd worden wanneer ze ziet wat haar Zoon wordt aangedaan. Door Israëls verwerping van Jezus zal openbaar worden wat er in veel harten leeft: vijandschap tegen God en de naaste! Deze laatste profetie is vervuld tijdens Jezus’ leven. Zo zeker zal ook de eerste profetie over Jezus als Licht voor de volken en tot heerlijkheid van Israël in vervulling gaan! God is trouw aan Zijn Woord en Zijn plannen falen niet! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor Uw profetieën van Simeon en hun vervulling.

Open onze ogen voor die vervulling en laten de volken en Israël door U gezegend worden, in Jezus’ Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Hoe zijn en worden deze profetieën vervuld?
2. Hoe moeten we ‘bestemd’ (34) verstaan?
3. Wat verwacht je voor de volken en voor Israël?

OM HEIDENEN BINNEN TE BRENGEN EN ISRAËLIETEN BUITEN TE WERPEN

Lezen: Mattheüs 8:1-13

Maar Ik (Jezus) zeg u dat er velen zullen komen van oost en west en zij zullen aan tafel gaan met Abraham, Izak en Jakob in het Koninkrijk der hemelen, en de kinderen van het Koninkrijk zullen buiten geworpen worden in de buitenste duisternis; daar zal gejammer zijn en tandengeknars. (Mattheüs 8:11,12)

Een Romeinse hoofdman over honderd in Kapernaüm - een stad aan de westkant van het meer van Galilea - belijdt een groot geloof in Jezus' macht om zijn zieke knecht te genezen. Jezus behoeft niet eens bij hem thuis te komen. Hij kan op afstand een 'dienstbevel', een woord van genezing, uitspreken en dan zal zijn knecht gezond zijn. Jezus zegt: 'Ik heb zelfs in Israël zo'n groot geloof niet gevonden'. Het geloof van deze heiden is beschamend voor de Joden. Tegelijk is zijn geloof veelbelovend voor de heidenwereld. Een teken van de toekomst die Jezus gaat brengen. Deze gelovige heiden is de eersteling van de grote oogst die komt. Daarom zegt Jezus: 'Maar Ik zeg U dat er velen zullen komen van oost en west en zij zullen aan tafel gaan met Abraham, Izak en Jakob in het Koninkrijk der hemelen'. Die ene hoofdman zal tot een menigte worden zoals er nu een mensenmenigte rondom Jezus is. Deze heidenen uit alle windstreken zullen geënt worden in het volk van

Abraham, Izak en Jakob. Gods belofte aan Abraham: 'En in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden' (Gen.12:3) zal in vervulling gaan! Veel heidenen zullen in de feestzaal van het Koninkrijk van God aan tafel gaan met Abraham, Izak en Jakob en delen in de feestvreugde: 'God alles en in allen'. Voor alle Joden, die in Jezus' geloven, is dit een heerlijke belofte van de uitbreiding van Gods Koninkrijk! Maar voor hen, die niet in Hem geloven, is het een liefdevolle waarschuwing. Jezus zegt: 'En de kinderen van het Koninkrijk zullen buiten geworpen worden in de buitenste duisternis; daar zal gejammer zijn en tandengeknars'. De kinderen van het Koninkrijk zijn de Joden. Aan hen heeft God veel voorechten gegeven. Paulus noemt ze in Romeinen 9:4,5: 'Zij zijn immers Israëlieten; voor hen geldt de aanneming tot kinderen en de heerlijkheid en de verbonden en de wetgeving en de erediensdienst en de beloften. Tot hen behoren de vaders en uit hen is, wat het vlees betreft, de Christus voortgekomen...' Ze zijn kinderen van Gods verbond en erfgenamen van Gods Koninkrijk. Aan hen is het Koninkrijk van God beloofd als erfenis. Jezus zegt nu echter dat ze buiten geworpen zullen worden in de buitenste duisternis. Zo bevoorrecht en toch buiten geworpen worden! Dat is mogelijk door ongeloof en onbekeerlijkheid. Dan ontgaat je de erfenis van het Koninkrijk van God door eigen schuld. Jezus voorzegt hier dat dit zal gebeuren en het zal gebeuren bij Zijn terugkomst in heerlijkheid. Dan wacht niet de feestzaal met de feestvreugde, maar de duisternis daar buiten. Het is de buitenste duisternis; nergens is het donkerder dan daar. Ver weg van het vriendelijk aangezicht van de HEERE, de God van Israël. Daar is gejammer en tanden-

geknars, over gemist geluk en boosheid op God? Wat een vreselijke toekomst en dat voor mensen die zo bevoorrecht waren! Zo dichtbij het Koninkrijk van God en er toch buiten gebleven en nu er buiten geworpen, door eigen schuld! Wat zal de wroeging groot zijn! Jezus zegt dit aan het begin van Zijn bediening. Later spreekt Hij erover in Zijn gelijkenis van de slechte landbouwers (Mt.21:33-46) en die van de koninklijke bruiloft (Mt.22:1-14). In de eerste gelijkenis zegt Hij dat het Koninkrijk van God van hen weggenomen zal worden en aan een volk gegeven zal worden dat de vruchten ervan voortbrengt. In de tweede gelijkenis worden er mensen van de landwegen genodigd, omdat de eerst genodigden niet wilden komen. Het Evangelie gaat van Israël naar de heidenvolken. Eersten worden de laatsten. Maar het Koninkrijk komt en wordt vol! Amen.

Gebed

Heere Jezus, dank U voor deze profetie, voor Uw belofte en Uw liefdevolle waarschuwing.

Geef dat we die ter harte nemen en dat we eenmaal Uw Koninkrijk binnengaan, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom hebben velen in Israël deze belofte en deze waarschuwing niet ter harte genomen?
2. Hoe kunnen wij ze ter harte nemen?
3. Hoe gaan we met onze voorrechten om

OM DE EVANGELIEVERKONDIGING TE ONTVANGEN TOT JEZUS' TERUGKOMST

Lezen: Mattheüs 10:1-25

(Jezus zegt tegen Zijn leerlingen:) Wanneer ze u in de ene stad vervolgen, vlucht dan naar de andere, want voorwaar, Ik zeg u: U zult uw rondgang door de steden van Israël niet geëindigd hebben, voordat de Zoon des mensen gekomen is. (Mattheüs 10:23)

Wanneer Jezus, de Koning van Israël, Zijn leerlingen uitzendt, geeft Hij hun als werkterrein Zijn volk Israël: 'U zult u niet op weg begeven naar de heidenen en u zult geen enkele stad van de Samaritanen binnengaan, maar ga liever naar de verloren schapen van het huis van Israël'. Ze moeten daar het Evangelie van het Koninkrijk proclameren én demonstreren. Jezus zegt tegen hen: 'Het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. Genees zieken, reinig melaatsen, wek doden op, drijf demonen uit. U hebt het voor niets ontvangen, geef het voor niets'. Jezus voorzegt dat Zijn leerlingen vervolgd zullen worden omwille van Zijn Naam en Hij belooft hun: 'Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden'. En dan doet Jezus een opmerkelijke uitspraak. Hij zegt: 'Wanneer ze (de Joden) u in de ene stad vervolgen, vlucht dan naar de andere, want voorwaar, Ik zeg u: U zult uw rondgang door de steden van Israël niet geëindigd hebben, voordat de Zoon des mensen gekomen is'. Daarna gaat Hij verder met het bemoedigen van Zijn

leerlingen met het oog op vervolging en tegenstand. De tussenzin: ‘U zult uw rondgang door de steden van Israël niet geëindigd hebben, voordat de Zoon des mensen gekomen is’ is van grote betekenis. Bij Jezus’ terugkomst in heerlijkheid zullen er dus Joden in Israël wonen en er zullen Joden onder zijn die in Jezus geloven. Ze worden vervolgd, vluchten van de ene stad naar de andere en verkondigen ondertussen het Evangelie van het Koninkrijk. Ze zullen daarmee nog niet klaar zijn, wanneer Jezus verschijnt in heerlijkheid. Jezus zegt dit hier tegen Zijn twaalf apostelen, maar die zijn gestorven en Jezus is nog niet teruggekomen. Dat betekent dat deze woorden gelden voor de opvolgers van de apostelen. Na Zijn opstanding zegt Jezus tegen hen dat zij in Zijn Naam onder alle volken bekering en vergeving van zonden moeten prediken, *te beginnen bij Jeruzalem* (Lk.24:47). Ze hebben dat gedaan en Christus’ Gemeente moet dat blijven doen, in het bijzonder Joden die in Jezus geloven, want zij zijn daar het meest geschikt voor. Evangelieverkondiging aan Israël in het beloofde land en daarbuiten is een blijvende opdracht én een eerste opdracht aan Christus’ Gemeente. Paulus schrijft aan de gelovigen in Rome: ‘Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, *eerst voor de Jood*, en ook voor de Griek’ (Rom.1:16); voor de heidenen. In Mattheüs 24, waar Jezus spreekt over de toekomst van Jeruzalem en over de voleinding van de wereld, zegt Hij tegen Zijn leerlingen: ‘Zo ook u, wanneer u al deze dingen zult zien gebeuren, weet dan dat het nabij is, voor de deur. Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn. De

hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen zeker niet voorbijgaan'.(33-35). Jezus' uitspraak: 'Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn' lijkt veel op die over de rondgang van de apostelen door de steden van Israël, voordat Jezus als de Zoon des mensen terugkomt. Met de uitdrukking 'dit geslacht' (deze generatie) wordt in de Evangeliën altijd bedoeld de mensen die dan leven (Mt.11:16;12:41,42, 45; 23:36; enz.). Velen van hen hebben de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 meegemaakt – het voorspel op de voleinding van de wereld – maar niet de terugkomst van Jezus op de wolken van de hemel en alles wat daar onmiddellijk aan voorafgaat. Dit betekent dat Jezus' woorden gelden voor de Joden die dan in Israël zullen leven. Zijn woorden zullen zeker vervuld worden, want 'de hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn (Jezus) woorden zullen zeker niet voorbijgaan' Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw woorden over Uw terugkomst in heerlijkheid.

Geef dat we die geloven en vervul ze op Uw tijd en op Uw manier, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Is deze uitleg verantwoord? Waarom (niet)?
2. Wat zeggen deze woorden over de aanwezigheid van Joden in het land Israël bij Jezus' terugkomst?
3. Wat doe je met deze woorden?

OM DOOR TWAALF APOSTELEN GEORDEELD TE WORDEN

Lezen: Mattheüs 19:16-30

Toen antwoordde Petrus en zei tegen Hem (Jezus): Zie, wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd; wat zal dan ons deel zijn? En Jezus zei tegen hen: Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, ook zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen. (Mattheüs 19:27,28)

En Ik (Jezus) beschik u (Mijn leerlingen) het Koninkrijk, zoals Mijn Vader dat aan Mij beschikt heeft, opdat u eet en drinkt aan Mijn tafel in Mijn Koninkrijk en op tronen zit en de twaalf stammen van Israël oordeelt. (Lukas 22:29,30)

Na de ontmoeting van Jezus met de rijke jongeman, die Jezus niet wil volgen vanwege zijn vele bezittingen, spreekt Hij met Zijn leerlingen over het binnengaan in het Koninkrijk van God. Voor rijken zal dit heel moeilijk zijn, omdat hun rijkdom vaak in de weg staat. ‘Wie kan dan zalig worden?’ vragen de leerlingen. Jezus kijkt hen aan en zegt: ‘Bij de mensen is dat onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk’. Gered worden is Gods werk en niet het resultaat van menselijke zelfwerkzaamheid. Jezus had tegen de rijke jongeman gezegd: ‘Ga dan heen, verkoop wat u hebt en geef het aan de

armen en u zult een schat hebben in de hemel; en kom dan en volg Mij'. Petrus heeft deze woorden gehoord en hij vraagt nu aan Jezus: 'Zie, wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd; wat zal dan ons deel zijn?' Jezus' leerlingen hebben inderdaad alles verlaten: hun beroep en hun huis om steeds bij Jezus te zijn. Maar de rijke jongeman heeft ervoor gekozen zijn bezit te behouden en Jezus niet te volgen. Bij Jezus' leerlingen is dat anders. Vandaar Petrus' vraag: 'Wat zal onze beloning zijn?' Jezus denkt dan aan Zijn terugkomst in heerlijkheid. Dan zal Hij zitten op Zijn heerlijke troon, op de troon van Zijn vader David (Lk.1:32,33), in het vrederijk (Openb.20). Zijn troon zal stralen en Zijn twaalf leerlingen zullen in die heerlijkheid delen. Ze zullen zitten op twaalf tronen en rechtspreken over de twaalf stammen van Israël, het Joodse volk (Openb.20:4). Ze zullen met Hem meeregeren. Daniël 7:27 gaat in vervulling: 'Maar het koningschap en de heerschappij en de grootheid van de koninkrijken onder heel de hemel zullen gegeven worden *aan het volk van de heiligen van de Allerhoogste*. Zijn Koninkrijk (van de Messias) zal een eeuwig Koninkrijk zijn en alles wat heerschappij heeft, zal Hem eren en gehoorzamen'. Ook Paulus schrijft hierover aan de gelovigen in Korinthe. Hij vraagt hun: 'Weet u niet dat de heiligen de wereld en de engelen zullen oordelen?' (1 Kor.6:2,3). Wat Jezus hier belooft aan Zijn twaalf leerlingen is volgens Daniël en Paulus niet beperkt tot hen, maar geldt alle heiligen: toegewijde gelovigen aan de HEERE en Zijn liefdedienst. Wat een heerlijke belofte en wat een heerlijk vooruitzicht! Jezus op Zijn stralende troon en Zijn twaalf leerlingen met hun medegelovigen op stralende tronen. Tronen die zich baden in licht. Eén

schittering van hemelse heerlijkheid! Jezus belooft deze heerlijke toekomst aan Zijn leerlingen die Hem gevolgd zijn in de wedergeboorte: in de vernieuwing van hemel en aarde; in het Koninkrijk van God dat in Hem dichtbij gekomen is. In de paaszaal herhaalt Hij deze belofte. Jezus' belofte aan Zijn twaalf leerlingen betekent toekomst voor Israël. Er zullen bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid twaalf stammen van Israël zijn. Niet alleen nakomelingen van Juda en Benjamin die uit de Babylonische ballingschap zijn teruggekeerd, maar ook nakomelingen van de tien stammen die door Assyrië in ballingschap zijn weggevoerd; de zogenaamde 'verloren stammen'. Ze zullen op Gods tijd te voorschijn komen en met de andere stammen verenigd worden (Ezech.37:15-28). Zo wordt het mogelijk dat Jezus' twaalf leerlingen op tronen zullen zitten om de twaalf stammen te oordelen. De HEERE zal al Zijn beloften vervullen, tot eer van Zijn Naam en tot zegen van Israël en van de volken! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor de aankondiging van Uw toekomstige heerlijkheid en die van Uw leerlingen.

Geef dat we ons verheugen in de hoop op Uw heerlijkheid en die van Uw leerlingen, in Uw Naam, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat is nodig om alles voor Jezus over te hebben?
2. Weet je nog een andere betekenis van wedergeboorte (Joh.3:3,5; Titus 3:5)?
3. Verheug je je op deze heerlijkheid? Waarom ?

OM JEZUS TE VERWELKOMEN

Lezen: Mattheüs 23:29-39

(Jezus zegt:) Zie, uw huis (Jeruzalem) wordt als een woestenij voor u achtergelaten. Want Ik zeg u: U zult Mij van nu aan niet zien, totdat u zegt: Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere. (Mattheüs 23:38,39)

Tegen het einde van Zijn bediening op aarde houdt Jezus een toespraak over de Schriftgeleerden en de Farizeeën tegen Zijn leerlingen en de mensenmenigte. Hij stelt hun huichelarij aan de kaak! Wat ze zeggen en anderen opleggen, doen ze zelf niet. Het is één lange aanklacht die uitloopt op de aankondiging van Gods strafgericht over al het rechtvaardige bloed dat vergoten is op de aarde en dat tot God om vergelding roept. Jezus weeklacht over de hoofdstad van het Joodse volk: ‘Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt wie naar u toe gezonden zijn! Hoe vaak heb Ik uw kinderen bijeen willen brengen, op de wijze waarop een hen – de moedervogel – haar kuikens bijeenbrengt onder haar vleugels; maar u hebt niet gewild!’ Hoeveel profeten heeft de HEERE niet naar Zijn volk gezonden? Maar het heeft niet naar hen geluisterd, maar hen gedood. En hoe vaak heeft Jezus de Israëlieten – de kinderen van Jeruzalem – niet bijeen willen brengen zoals een hen haar kuikens bijeenbrengt onder haar vleugels? Hoe vaak heeft Hij hen niet uitgenodigd met woorden én daden: ‘Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent en

Ik zal u rust geven' (Mt.11:28)? Jezus heeft zich voor honderd procent aan Zijn volk gegeven. Hij heeft het bijeen willen brengen rond zichzelf als de beloofde en gekomen Messias. 'Maar u hebt niet *gewild*' moet Jezus zeggen. Hij spreekt het aan op zijn verantwoordelijkheid. Wat een pijn en verdriet voor Hem! 'Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen' (Joh.1:11). Wat een vreselijke zonde en wat een zware schuld van Zijn volk!

Jezus spreekt nu Gods oordeel over de stad Jeruzalem uit: 'Zie, uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten'. 'Aan u (Jeruzalemse leiders) wordt uw huis – de familie van Israël – overgelaten, verlaten en eenzaam: als kuikens zonder moedervogel' (J. van Bruggen). Voor eigen rekening, zonder bescherming. In enkele handschriften ontbreekt het woord 'woest', maar deze woorden van Jezus wijzen wel op de verwoesting van stad en tempel. Bij Zijn intocht in Jeruzalem huilt Jezus over de stad en kondigt Hij het oordeel over de stad heel concreet aan: de stad zal omsingeld worden, met de grond gelijk gemaakt worden en er zal geen steen op de andere steen blijven (Lk.19:41-44). In het jaar 70 is dit gebeurd. Toen hebben de Romeinen stad en tempel verwoest. Jezus noemt nog een ander oordeel op korte termijn: 'U zult Mij van nu af aan niet zien'. Na Zijn opstanding zal Hij niet meer aan Zijn volk verschijnen. Alleen Zijn leerlingen en volgelingen zullen Hem zien. Jezus verbergt zich voor Zijn volk. Het Evangelie zal naar de heidenvolken gaan. Maar niet voor altijd! Het is een *tijdelijke* verberging. Er is een 'totdat' aan Gods oordeel: 'Totdat u zegt: 'Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere'. Jezus haalt hier Ps.118:26 aan:

‘Gezegend wie komt in de Naam van de HEERE’. Er zal een andere tijd komen. Dan zal Israël *als volk* Jezus zien en Hem met deze woorden begroeten. De HEERE zal de Geest van de genade en van de gebeden over Jeruzalem uitgieten en de inwoners zullen Hem zien Die zij doorstoken hebben en zullen over Hem rouw bedrijven; een grote rouw zoals Joden rouw bedrijven: mannen en vrouwen apart en de stammen apart (Zach.12:10-14). Daarna zullen ze Hem feestelijk begroeten. Nu zijn er al Joden die dat doen; de eerstelingen van de grote oogst waarover Paulus spreekt in Rom.11:26: ‘En zo zal heel Israël zalig worden’. Dat zal een blijde dag zijn; de dag van Jezus’ thuiskomst bij Zijn eigen volk! Het zal een dag zijn van grote vreugde in de hemel en op aarde. Dan zullen er tranen van vreugde vloeien. De HEERE, de God van Israël, en Jezus de Messias van Israël, zullen alle dank, lof en aanbidding ontvangen, door de Heilige Geest, amen.

Gebed

Heere Jezus, dank u voor deze profetieën en hun vervulling en voor alle Joden die nu al zeggen: ‘Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de HEERE’. We bidden U voor het hele Joodse volk, neem de bedekking weg en stort Uw Geest er over uit, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke profetie is al vervuld en welke nog niet?
2. Hoe kunnen we meewerken aan de vervulling?
3. Ken je Joden aan wie deze profetie vervuld is?

OM ‘DE GRUWEL VAN DE VERWOESTING’ IN DE TEMPEL TE ZIEN

Lezen: Mattheüs 24:1- 22

(Jezus zegt tegen Zijn leerlingen:) Wanneer u dan de gruwel van de verwoesting, waarvan gesproken is door de profeet Daniël, zult zien staan op de heilige plaats – laat hij die het leest, daarop letten! –laten dan zij die in Judea zijn, vluchten naar de bergen... Want dan zal er een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is vanaf het begin van de wereld, tot nu toe, en zoals er ook nooit meer zijn zal. En als die dagen niet ingekort werden, zou er geen vlees behouden worden; maar ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen ingekort worden. (Mattheüs 24:15-22)

In Zijn toespraak over de toekomst van Jeruzalem en de voleinding van de wereld spreekt Jezus over de nabije én over de verre toekomst van de stad. De tekenen van de tijden zijn een *begin* van de weeën, die voorafgaan aan de komst van het Koninkrijk van God op aarde voor Israël en de volken. Het Evangelie van het Koninkrijk zal in de hele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken *en dan zal het einde komen*: de grote verdrukking en daarna Jezus’ terugkeer in heerlijkheid. Ook het volk Israël en de stad Jeruzalem zullen die grote verdrukking meemaken. Jezus spreekt hier over ‘de gruwel van de verwoesting’: een afgodsbeeld dat een gruwel in Gods ogen is en dat verwoesting brengt. Het ontwijdt de

tempel. Daniël heeft daarover geprofeteerd: ‘Dan zullen er uit hem (de koning van het noorden) krachtige armen (strijdkrachten) voortkomen. Die zullen het heiligdom en de vesting ontheiligen en het steeds terugkerende offer wegnemen en de verwoestende gruwel opstellen’ (11:31; vgl. 9:27; 12:11). Deze profetie krijgt een eerste vervulling in het jaar 168 v. C. wanneer de Syrische koning Antiochus Epifanes IV een afgodsbeeld op het brandofferaltaar in de tempel opricht (1 Makk.1:54), maar haar uiteindelijke vervulling ligt in de toekomst. Is ‘de gruwel van de verwoesting’ mogelijk het beeld van het beest uit de aarde (Openb.13:14,15)? Bij de verwoesting van de tempel in het jaar 70 is de tempel wel ontwijd en verwoest, maar heeft er geen gruwelafgod in de tempel gestaan. Wie Daniëls profetie leest en die voor zijn ogen in vervulling ziet gaan, moet - zegt Jezus - hier alle aandacht aan geven, want deze ontwijding van de tempel wordt gevolgd door een vervolging van de gelovigen (Dan.11:32-35). Jezus geeft nu aanwijzingen wat Zijn volgelingen, Joodse gelovigen, moeten doen. Zij, die in Judea verblijven, moeten snel vluchten naar de bergen. Wie zich op het platte dak van zijn huis bevindt, moet niet eerst langs de trap aan de buitenmuur zijn huis binnengaan om nog iets mee te nemen en wie in zijn onderkeren op het land werkt, moet niet eerst thuis kleren gaan halen. Vrouwen, die in verwachting zijn of een kind aan de borst hebben, zullen het heel moeilijk hebben wanneer ze moeten vluchten. Jezus spreekt een ‘wee’ over hen uit, want ze zijn tegen de ontberingen van een snelle vlucht niet opgewassen. Jezus’ volgelingen moeten bidden dat verzwarende omstandigheden als de wintertijd met regenval en onbegaanbare wegen en als

de sabbat met gesloten stadspoorten en afwezigheid van vervoersmiddelen hun vlucht niet zullen bemoeilijken. Deze tijd zal een tijd van grote benauwdheid zijn, die aan Jezus' terugkeer en de komst van Gods Koninkrijk voorafgaat: de moeilijkste tijd uit de wereldgeschiedenis. De tijd van de grote verdrukking (Openb.7:14) tijdens de regering van de antichrist (Openb.13-19; vgl. Jer.30:7; Dan.12:1). Het zal een tijd van vervolging van de gelovigen zijn en van Gods strafgerichten over de goddeloze wereld. Als de verdrukking zo lang zou duren als de vervolgers willen en de vervolgd vrezende, zou er niemand behouden worden. Maar God dank, Hij zal de dagen van verdrukking verkorten omwille van de uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen (Lk.18:7). Hij is de grote Redder, Die wanneer de nood op het hoogst is, nabij is om te redden! Uit Jezus' profetie blijkt dat er vóór Zijn terugkomst Joden in Israël wonen en dat er een tempel in Jeruzalem zal staan, die ontwijfd wordt. Er zal ook een mogelijkheid zijn om te vluchten. God zelf zal ingrijpen. Hij is Koning! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor deze profetie en voor Uw liefde en zorg voor Uw volgelingen.

Geef dat we Uw woorden ter harte nemen en ons voorbereiden op de grote verdrukking, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Is deze uitleg verantwoord? Waarom (niet)?
2. Ken je profetieën die meer vervullingen hebben?
3. Waarom is het goed om de krant te lezen met de Bijbel er naast? Wat merk je dan op?

OM JERUZALEM TE HERSTELLEN

Lezen: Lukas 21:5-38

(Jezus zegt:)...En Jeruzalem zal door de heidenen vertrapt worden, totdat de tijden van de heidenen vervuld zullen zijn. (Lukas 21:24)

(Een engel zegt tegen Johannes:)...En zij (de heidenen) zullen de heilige stad vertrappen, twee en veertig maanden.(Openb.11:2)

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Rome:) Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis - opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog – dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan. En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. En dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen. (11:25-27)

In Zijn toespraak over de toekomst van Jeruzalem en van de wereld kondigt Jezus de verwoesting van de tempel en van Jeruzalem aan. Van de tempel zal niet één steen op de andere gelaten worden en de stad zal door legers omsingeld en verwoest worden. Wanneer de inwoners van Jeruzalem de vijandelijke legers zien, moeten ze vluchten naar de bergen voor een goed heenkomen, want de dagen van Gods wraak zijn gekomen. Er zal grote

nood in het land zijn en Gods toorn over het volk zijn. Velen zullen er gedood worden en velen zullen in ballingschap weggevoerd worden. ‘En Jeruzalem zal door de heidenen vertrapt worden, totdat de tijden van de heidenen vervuld zullen zijn’. De stad zal onder de voet gelopen worden. Wat een vreselijk lot voor Jeruzalem, de stad van de vrede, ‘de stad van de grote Koning’ (Ps.48:3)! Wat een verdriet voor de HEERE, de God van Israël, en voor Israël, Zijn volk! Wat Jezus hier voorzegt is in het jaar 70 gebeurd door de Romeinen. Daarna is Jeruzalem nog vaak verwoest, maar telkens weer herbouwd! Jezus kondigt een vreselijk strafgericht over Jeruzalem aan, maar er is een grens: ‘totdat de tijden van de heidenen vervuld zullen zijn’. Het oordeel is *tijdelijk*, niet definitief. Er is hoop voor Jeruzalem!

Wat bedoelt Jezus met ‘de tijden van de heidenen’ die vervuld zullen worden? Hij geeft hier geen uitleg. In hetzelfde verband spreekt Hij over het Evangelie van het Koninkrijk dat in heel de wereld gepredikt zal worden tot een getuigenis voor alle *volken* en dan zal het einde komen (Mt.24:14). Hier staat hetzelfde Griekse woord als in ‘de tijden van de *heidenen*’. Tot de vervulling van die tijden behoort de Evangelieverkondiging in de hele wereld; de tijd van zending en evangelisatie. Paulus gebruikt in Romeinen 11 de uitdrukking ‘de volheid van de heidenen’, die de volheid van de tijd voor de heidenen en/of het volle getal van de gelovigen uit de heidenwereld kan betekenen. De *tijdelijke* verharding van Israël kan samenvallen met Gods *tijdelijk* strafgericht over Jeruzalem én de bekering van Israël als volk met het herstel van Jeruzalem. Openbaring 11:2 spreekt over het vertreden van de heilige stad dat tweeënveertig maanden

duurt. De naam ‘heilige stad’ herinnert aan Daniël 9:24 waar Jeruzalem zo genoemd wordt. De tijdsduur is een standaardtijd in de profetieën en is gelijk aan drieëntwintighonderd avonden en morgens (Dan.8:14) en aan twaalfhonderdzesig dagen (Openb.11:3; 12:6) en aan één tijd, twee tijden en een halve tijd (Openb.12:14). Deze tijdsaanduidingen wijzen op de grote verdrukking die aan Jezus’ terugkomst in heerlijkheid voorafgaat. Het tekstverband bij Lukas en dat bij Paulus en Johannes verwijzen naar de tijd van Jezus’ terugkomst in heerlijkheid voor het herstel van Jeruzalem. Dan zal de HEERE, de God van Israël, Jeruzalem stellen tot een lof op aarde! De profeet roept de wachters op de muren van Jeruzalem op om niet te zwijgen en zichzelf geen rust te gunnen en ook de HEERE geen rust te gunnen, totdat Hij Jeruzalem gegrondvest heeft en gesteld heeft tot een lof op aarde (Jes.62:6,7). Laten we ons bij hen voegen en vurig bidden om het herstel en de vrede van Jeruzalem, amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw profetie over de toekomst van Jeruzalem, over haar vernedering en verhoging. Geef dat we uitzien naar en bidden om het herstel van Jeruzalem tot Uw lof op aarde, uit genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waar heeft Jezus nog meer gesproken over de verwoesting van Jeruzalem?
2. Is er in 1967 een einde gekomen aan de vertrapping van Jeruzalem? Waarom (niet)?
3. Welke plaats neemt Jeruzalem in je leven in?

OM HET KONINKRIJK VOOR MIJN VOLK TE HERSTELLEN

Lezen: Handelingen 1:1-14

Zij dan die samengekomen waren (Jezus' leerlingen), vroegen Hem (Jezus): Heere, zult U in deze tijd voor Israël het Koninkrijk weer herstellen? En Hij zei tegen hen: Het komt u niet toe te weten de tijden of gelegenheden die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft, maar u zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde. (Handelingen 1:6-8)

Jezus' leerlingen beleven bijzondere dagen: die van Zijn kruisdood en opstanding, van Zijn verschijningen en onderwijs over het Koninkrijk van God. Jezus *beveelt* hen in Jeruzalem te blijven én *beloofd* hun dat ze in de Heilige Geest gedoopt zullen worden, niet lang na deze dagen. Dit brengt de leerlingen tot de brandende vraag: 'Heere, zult U in deze tijd voor Israël het Koninkrijk weer herstellen?' Wijzen deze dagen niet op de definitieve komst van het Koninkrijk van God? Wijzen daar de profetieën niet op, die de komst van de Heilige Geest verbinden met het herstel van het Koninkrijk van God voor Israël (b.v. Jer.23:5-8; 31:31-34; Ezech.36/37)? En heeft de engel Gabriël aan Maria niet beloofd over haar Zoon: 'God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven en Hij zal over het huis van

Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen?' (Lk.1:32,33). Is de tijd van de vervulling nu aangebroken? Een geestelijke vraag die gericht is op de komst van Gods Koninkrijk voor Israël, hun volk, tot zegen van alle volken. Leeft die vraag ook bij ons voor Israël en voor ons Nederlandse volk?

Jezus beantwoordt hun vraag met: 'Het komt u niet toe te weten de tijden of gelegenheden die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft'. Hij veroordeelt hun vraag niet. Hij brengt alleen een correctie aan op 'in deze tijd'. Jezus' leerlingen mogen niet in Gods agenda kijken. De bepaling van het tijdstip van de vervulling is aan Zijn Vader in de hemel. Dat is Zijn bevoegdheid. Hij zit op de troon en Hij regeert. Ze krijgen geen inzage in Gods agenda, geen kennis van Gods planning. Ze krijgen iets anders: kracht om getuigen van Jezus te zijn; de kracht van Gods Heilige Geest Die op en over hen zal komen met Zijn gaven. Ze zullen toegerust worden met kracht van Omhoog. De Heilige Geest zal hen tot getuigen van Jezus maken in Jeruzalem, Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde. Dat is de weg die de Evangelieverkondiging zal gaan en die het boek Handelingen beschrijft. Het boek heeft een open einde en het laatste woord is 'ongehinderd'. Jezus belooft geen kennis, maar kracht. Herkenbaar voor ons? Hij weet wat het beste voor ons is en dat geeft Hij.

Is het herstel van Gods Koninkrijk voor Israël daarmee van de baan? Nee, maar eerst moet 'het Evangelie van het Koninkrijk in heel de wereld gepredikt worden, tot een getuigenis voor alle volken; en dan zal het einde komen' (Mt.24:14). Jezus herhaalt en bevestigt hier Zijn

grote opdracht: ‘Ga dan heen, maak alle volken tot Mijn leerlingen, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen’. Hij belooft daarbij: ‘En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen’ (Mt.28:19,20). Aan Zijn grote opdracht, Zijn belofte over de kracht van de Heilige Geest en Zijn getuigen zijn hebben Zijn leerlingen en wij genoeg.

Kort daarna wijzen Jezus’ leerlingen een vervanger voor Judas aan om hun twaalfstal weer compleet te maken (Hand.1:15-26). Dit is belangrijk, want de twaalf apostelen verwijzen naar de twaalf stammen van Israël die zij eenmaal, zittend op twaalf tronen, zullen oordelen (Mt.19:28; Lk.22:29,30; Openb.20:4). De visie en passie voor het herstel van het Koninkrijk voor Israël blijven leven! Ook bij ons? Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw onderwijs en voor Uw belofte.

Geef dat we Uw onderwijs ter harte nemen en vervul Uw belofte over de Heilige Geest aan Israël en aan ons, omwille van Uw offer op Golgotha, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Hoe en waarom is de vraag van Jezus’ leerlingen veroordeeld?
2. Waarom willen we graag inzage in Gods agenda, kennis van Zijn plannen?
3. Heb je de kracht van de Heilige Geest ontvangen en ben je een getuige van Jezus?

OM TOT BEKERING TE KOMEN VOOR HET HERSTEL VAN ALLE DINGEN

Lezen: Handelingen 3:11-26

(Petrus zegt tegen Joodse mannen): Kom dus tot inkeer en bekeer u, opdat uw zonden uitgewist worden en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heere, en Hij Jezus Christus zal zenden, Die tevoren aan u verkondigd is, Hem moet de hemel ontvangen tot de tijden waarin alle dingen worden hersteld, waarover God gesproken heeft bij monde van al Zijn heilige profeten door de eeuwen heen.

(Handelingen 3:19-21)

Naar aanleiding van het genezingswonder van de verlamde man bij de Schone Poort van de tempel houdt Petrus een toespraak tot de samengestroomde menigte. God heeft deze man genezen door Jezus Die Hij uit de doden heeft opgewekt. Petrus roept het volk tot bekering, tot verandering van gezindheid en gedachten, en tot omkeer en terugkeer tot de HEERE, de God van Israël. In die weg zullen hun zonden uitgewist worden en zullen er tijden van verkwikking aanbreken van het aangezicht van de HEERE. Bevel én belofte gaan hier samen. De belofte nodigt uit en geeft de kracht om het bevel te gehoorzamen. God wil Israëls zonden van Messiasverwerping en Messiasmoord radicaal en totaal uitwissen, zodat ze er niet meer zijn. Hij wil ze vergeven en vergeten. Wat een heerlijke boodschap van bevrijding! De HEERE wil nog

meer geven. Wanneer het volk Israël zich bekeert, zullen er tijden van verkwikking of verkoeling komen vanaf het aangezicht van de HEERE, afkomstig van Hem. Dan heft Hij de vloek over het volk wegens Messiasverwerping op en breekt er een tijd van zegen aan. Dan zal Jezus als de Messias terugkeren en het Koninkrijk voor Israël herstellen (Hand.1:6) en dat zal het herstel van alle dingen, van hemel en aarde, inluiden; de komst van Gods Koninkrijk in heerlijkheid. Wat een perspectief! Wat een belofte verbonden aan het bevel van bekering! Zulke heerlijke dingen wil God geven, wanneer het Joodse volk zich alsnog bekeert!

En dan zegt Petrus er nog iets bij: ‘Hem (Jezus) moet de hemel ontvangen tot de tijden waarin alle dingen worden hersteld, waarover God gesproken heeft bij monde van al Zijn heilige profeten door de eeuwen heen’. Jezus moet in de hemel blijven en kan pas terugkomen wanneer de profetieën van het Oude Testament zijn vervuld; profetieën over het herstel van Israël (Ezech.36/ 37) en van Jeruzalem (Jes.62). Zo belangrijk is de bekering van het Joodse volk tot Jezus, zijn Messias, voor de komst van Gods Koninkrijk op aarde; voor de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarop gerechtigheid zal wonen en waarin God alles in allen zal zijn. Petrus wijst in dit verband op Mozes’ profetie over het opstaan van een profeet zoals hij, naar wie het volk moet luisteren. Petrus eindigt zijn toespraak met: ‘God, Die Zijn Kind Jezus heeft doen opstaan, heeft Hem eerst naar u gezonden om u hierin te zegenen dat Hij ieder van u zou afbrengen van zijn slechte daden’. Er is nu een beslissend moment in de geschiedenis van Israël aangebroken! Wanneer het alsnog tot bekering komt, kan Jezus terugkomen tot herstel

van Israël en tot herstel van alle dingen zoals de profeten daarover gesproken hebben! ‘Volksgenoten, let op uw zaak en versta uw taak’!

De Joden *als volk* zijn ná Petrus’ toespraak niet tot bekering gekomen en het Evangelie is naar de heidenvolken gegaan door middel van het zendingswerk van Petrus, Paulus en de andere apostelen. Jezus kan nog niet terugkomen, omdat Israël, Zijn volk, nog niet tot bekering is gekomen. Wat een opdracht voor Christus’ Gemeente uit Israël en de volken om het Evangelie aan het Joodse volk te brengen (Lk.24:47; Rom.1:16), door *daden* en woorden, gezien de verkeerde houding die er eeuwenlang tegenover het Joodse volk geweest is! Er is een onopgeefbare band tussen Christus’ Gemeente en Israël. Er is ook een onopgeefbare opdracht, die we kunnen vervullen door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor Petrus’ toespraak tot het Joodse volk; voor de verkondiging van Uw bevel en belofte.

Geef aan Uw volk en aan ons bekering en vergeving van zonden. Laat de tijd spoedig aanbreken dat Jezus, Uw Zoon, kan terugkomen. In Zijn Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom moeten ze tot bekering komen (‘dus’)?
2. ‘Tijden ven verkwikking’ zijn tijden van geestelijke opwekking genoemd. Is dat terecht?
3. Ben je al tot bekering gekomen? Hoe?

OM HET KONINGSHUIS VAN DAVID TE HERSTELLEN TOT ZEGEN VAN DE VOLKEN

Lezen: Handelingen 15:1-34

En toen zij (Barnabas en Paulus) zwegen, antwoordde Jakobus: Mannenbroeders, luister naar mij. Simeon (Petrus) heeft verteld hoe God voorheen naar de heidenen omgezien heeft om voor Zijn Naam uit hen een volk aan te nemen. En hiermee stemmen de woorden van de profeten overeen, zoals geschreven staat: Hierna zal Ik terugkeren en de vervallen hut van David weer opbouwen en wat daarvan is afgebroken, weer opbouwen en Ik zal hem weer oprichten, opdat de mensen die overgebleven zijn, de Heere zouden zoeken, en alle heidenen over wie Mijn Naam uitgeroepen is, spreekt de Heere, Die het alles doet. Aan God zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend. (Handelingen 15:13-18)

Omstreeks het jaar 48 wordt er in Jeruzalem een belangrijke vergadering gehouden van apostelen, ouderlingen en gemeenteleden. De vraag is óf gelovigen met een heidense achtergrond besneden moeten worden en de wetten van Mozes moeten onderhouden om tot Christus' Gemeente te kunnen behoren. De eerste spreker is Petrus. Hij vertelt hoe God hem gebruikt heeft om het Evangelie aan de heidenen te brengen in het huis van de Romeinse Cornelius (Hand.10). Door de uitstorting van de Heilige Geest op de heidenen gelooft Petrus dat de Heere geen verschil maakt tussen gelovigen met een Joodse en met

een heidense achtergrond. Ze worden door Gods genade op dezelfde manier gered door Jezus' offer. Daarom: die gelovigen geen juk van de besnijdenis en van de wetten van Mozes opleggen! Daarna vertellen Barnabas en Paulus over Gods grote daden onder de heidenen waarvan ze getuigen zijn geweest. De laatste spreker is Jakobus, de broer van Jezus (Mt.13:55; Hand.12:17; Gal.1:19; 2:9; Jak.1:1) en voorganger van de Jeruzalemse gemeente. Hij vertegenwoordigt de gelovigen met een Joodse achtergrond (Gal.2:12). Hij vat eerst samen wat Simeon – de Joodse naam van Petrus - heeft gezegd. God heeft in de achterliggende tijd naar de heidenen omgezien. Uit hen heeft Hij een volk (Gr. *laos*) aangenomen voor Zijn Naam. Jakobus gebruikt hier hetzelfde Griekse woord waarmee het volk van Israël wordt aangeduid. Daarmee doorbreekt hij de gedachte dat alleen Israël het volk van God is. Jezus is de Zaligmaker van de wereld (Joh.4:42; 1 Joh.4:14); ook van de heidenvolken. 'Een volk voor Zijn Naam' betekent: een volk dat God toebehoort, Hem dient en onder Zijn gezag staat. Volgens Jakobus is dit in overeenstemming met de profeten van Israël. Hij haalt Amos 9:11,12 aan: 'Op die dag zal Ik (de HEERE) oprichten de vervallen hut van David. Zijn scheuren zal Ik dichtmaken en wat aan hem is afgebroken, zal Ik oprichten, Ik zal hem opbouwen als in de dagen van oude tijden af; zodat zij de rest van Edom in bezit zullen nemen en alle heidenvolken waarover Mijn Naam is uitgeroepen, spreekt de HEERE, Die dit doet'. Jakobus citeert dit vers waarschijnlijk uit het hoofd, uit de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament. Hij voegt er aan toe: 'Hierna zal Ik (God) terugkeren'. Met 'de vervallen hut van David'

doelt hij op het koningshuis van David dat hersteld zal worden (Ezech.37:24,25). Volgens Jakobus heeft Jezus in Zijn eerste komst deze profetie vervuld. Hij is de beloofde en gekomen Koning van Israël en Zijn koningschap breidt zich uit naar de heidenvolken door de Evangelieverkondiging aan de overgebleven mensen buiten Israël om de Heere te zoeken. God heeft alle heidenen op het oog over wie Zijn Naam is uitgeroepen door de prediking. Dat is Zijn werk! Al Zijn werken zijn Hem van eeuwigheid bekend; ook Zijn werk onder de volken. Als de vervulling van Amos' profetie bij Jezus' komst op aarde tot zoveel zegen voor de heidenvolken is geweest, hoe groot zal de zegen van de vervulling ervan dan niet zijn bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid? Wat een veelbelovende toekomst voor Israël en de volken! Laten we die verwachten en daar om bidden! Amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor Amos' profetie en haar vervulling in Jezus, de Zoon van David, tot zegen Israël, van de volken en van Christus' Gemeente.

Vervul deze profetie vandaag door het werk van zending en evangelisatie en door Jezus' terugkomst in heerlijkheid, tot eer van Uw Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Kan 'de hut van David' ook anders uitgelegd worden? Hoe?
2. Wat betekent het uitroepen van Gods Naam?
3. Zoek je de Heere? Hoe?

OM TE HERLEVEN UIT DE DODEN

Lezen: Romeinen 11:1-15

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Rome:) Ik zeg dan: Zijn zij (de Israëlieten) soms gestruikeld met de bedoeling dat zij vallen zouden? Volstrekt niet! Door hun val echter is de zaligheid tot de heidenen gekomen om hen tot jaloersheid te verwekken. Als dan hun val voor de wereld rijkdom betekent en het feit dat zij achteropkomen rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid!...Want als hun verwerping verzoening voor de wereld betekent, wat betekent dan hun aanneming anders dan het leven uit de doden? (Romeinen 11:11,12,15)

Paulus worstelt in Romeinen 9-11 met het ongeloof van Israël, zijn eigen volk; het ongeloof in Jezus, de beloofde en gekomen Messias. Hoe is het mogelijk dat de meerderheid van zijn volk Jezus afwijst? Paulus schrijft over de weg die God met Zijn volk in het verleden gegaan is, in het heden gaat en in de toekomst zal gaan. De apostel vraagt: 'Heeft God Zijn volk verstoten?' Zijn antwoord is een volstrekt 'nee'. Geen sprake van! Hij is immers zelf een Israëliet en tegen de profeet Elia heeft de HEERE gezegd dat er in Israël nog zeventuizend zijn die de knie voor de afgod Baäl niet gebogen hebben. Verder gelooft Paulus dat er in zijn tijd nog een overblijfsel van Israël is, overeenkomstig de verkiezing van Gods genade. Het uitverkoren deel van Israël heeft die genade ontvangen, maar de anderen zijn verhard.

Woorden van Jesaja en David zijn in vervulling gegaan. En dan vraagt de apostel: ‘Zijn zij soms gestruikeld met de bedoeling dat zij vallen zouden?’ En opnieuw zegt hij: ‘Volstrekt niet!’ Paulus erkent dat zijn volk gestruikeld is over Jezus, de Messias. Dit is echter geen definitieve val, maar een *tijdelijke*. Door Israëls afwijzing is het Evangelie van Gods redding naar de heidenvolken gegaan. In het boek Handelingen lezen we daarover. Paulus en Barnabas zeggen daar tegen de Joden: ‘Het was nodig dat het Woord van God eerst tot u gesproken zou worden, maar aangezien u het verwerpt en uzelf het eeuwige leven niet waard oordeelt, zie, wij wenden ons tot de heidenen’ (Hand.13:46). Dit is echter niet het einde. Heidenen zullen delen in het heil van de God van Israël om de Israëlieten tot jaloersheid te verwekken. Wanneer ze zien dat heidenen hun God dienen, zal hen dat tot bezinning en bekering brengen en alsnog tot geloof in Jezus, hun Messias. Als de *tijdelijke* val van Israël en hun achteropkomen – de eersten worden de laatsten – door de verwerping van hun Messias al een rijke gave voor de heidenwereld zijn, hoeveel te meer hun volheid, wanneer alle Joden tot bekering komen? Tegenover hun achteropkomen, hun vermindering, plaatst Paulus hun volheid. ‘Wanneer de zonsverduistering voorbij mocht gaan, zal het eigen volk van de Messias zelf zonlicht van de wereld worden. Het *volle* licht voor de volken’ (J. van Bruggen). Daarna spreekt Paulus over zijn bediening als heidenapostel. Hij wil die heerlijk maken om zijn Joodse broeders/zusters jaloers te maken en te redden. Dat is één van de redenen waarom Paulus op zijn zendingsreizen eerst naar de synagoge gaat. En dan spreekt hij opnieuw over Gods weg met Israël en de volken: ‘Want als hun

verwerping verzoening voor de wereld betekent, wat betekent hun aanneming anders dan leven uit de doden?' 'Verwerping' betekent hier: afwerping, iets dat men van zich afwerpt, verliest en niet meer bezit. Op weg naar de heidenvolken raakt God Israël als volk *tijdelijk* kwijt; het blijft achter door ongelof. Daardoor komt het Evangelie van Gods verzoening tot de heidenvolken. Tegenover het verlies van Israël plaatst Paulus hun aanneming. God neemt ze weer op. Zo eindigt Hij met heidenen én Joden die in Zijn verzoening delen door het geloof in Jezus. Deze aanneming van Israël als volk zal leven uit de doden zijn; opstandingsleven, dankzij Jezus, de opgestane Levensvorst! Het volk Israël komt tot zijn bestemming: een zegen voor alle volken! Gods weg van Israël naar de volken én van de volken naar Israël vervult ons met verwondering en aanbidding! Wat is God groot en wijs! Aan Hem alleen alle eer en dank! Amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor Uw wijze wegen met Israël en de volken.

Laat Uw volk spoedig tot geloof in Jezus komen voor een leven uit de doden op aarde, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke dingen zet Paulus hier tegenover elkaar?
2. Hoe leren we God hier kennen?
3. Wat betekent Gods weg met Israël en de volken voor je?

OM GERED TE WORDEN

Lezen: Romeinen 11:25-36

(Paulus schrijft aan de gelovigen in Rome:) Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis - opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog – dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan. En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. En dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen. (Romeinen 11:25-27)

Paulus schrijft over Gods wijze wegen met Israël en de volken. Israëls *tijdelijke* val is tot redding van de heidenen om Zijn eigen volk jaloers te maken. En als Israëls *tijdelijke* verwerping verzoening met God voor de wereld betekent, wat zal zijn aanneming dan zijn? Leven uit de doden, tot zegen voor de hele wereld!

Paulus gaat nu verder en vergelijkt Israël met een *tamme* olijfboom waarvan de wortel heilig is door Gods belofte aan Abraham (Gen.12:1-3) en hij vergelijkt de heiden-volken met een *wilde* olijfboom. Door ongeloof zijn *enkele* natuurlijke takken van de tamme olijfboom – Joodse takken - afgebroken en zijn er gelovige heidenen uit de wilde olijfboom in de tamme olijfboom ingeënt tussen de natuurlijke takken van Joden die in Jezus geloven. Door genade zijn ze bij het gelovige Israël gekomen. De afgebroken takken van de tamme olijfboom

kunnen door geloof in Jezus opnieuw ingeënt worden in hun eigen olijfboom. Gods belofte aan Abraham is de wortel en de voedingsbron voor Israël en voor Christus' Gemeente en die belofte geldt nog steeds!

Daarna noemt Paulus een geheimenis (Gr. *mustèrion*: mysterie), een geheim dat God aan hem heeft bekendgemaakt en dat hij nu op zijn beurt bekendmaakt aan de gelovigen in Rome. Het *was* een geheim, maar *is* nu door God geopenbaard. Paulus wil dat de gelovigen dit geheimenis zullen kennen. In eigenwijsheid zouden ze kunnen denken dat de ongelovige Joden als volk van God zouden hebben afgedaan. God dank, is dat niet het geval. De verharding is *voor een deel* over Israël gekomen. Het is een *gedeeltelijke* en *tijdelijke* verharding; dus niet van het hele volk en ook niet voor altijd. Er is een 'totdat': een grens. Wanneer de prediking van het Evangelie aan alle volken voltooid is (Mt.24:14) en het getal van de heidenen, die tot geloof gekomen zijn, vol is, dan 'zal heel Israël behouden worden'. 'Zo': door de volheid van de gelovigen uit de heidenwereld zal de volheid van Israël tot stand komen; van de Joden die leven bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid. De HEERE komt klaar met Zijn werk in de heidenvolken en Hij komt klaar met Zijn werk in het Joodse volk. Jezus komt terug om alles tot volheid te brengen (Ef.1:10). De verkondiging van het Evangelie onder de volken is van het grootste belang voor de redding van Israël *als volk*, om tot Gods volheid te komen! Hierbij grijpt Paulus terug op profetieën van het Oude Testament. Het geheim dat hij nu bekendmaakt heeft een Bijbels fundament. Paulus haalt Jes.59:20 aan uit de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament. Daar staat: 'En de Verlosser zal komen *voor*

Sion en de goddeloosheden van Jakob afwenden'. De Hebreeuwse tekst heeft '*naar Sion*' en Paulus schrijft '*uit Sion*'. Alle drie vertalingen hebben zin. Bij Jezus' terugkomst in heerlijkheid zal Hij in Jeruzalem op de troon van Zijn vader David zitten (Lk.1:32,33). Hij zal Zijn volk reinigen van zonde, het redden en het tot Gods bestemming brengen. Dit behoort tot het nieuwe verbond van de HEERE met Zijn volk (Jer.31:33,34). Wat een heerlijk werk van Jezus voor Zijn volk! Hij zal hun goddeloosheden afwenden en hun zonden wegnemen. Zijn volk zal delen in de verzoening door Zijn bloed. Geen scheiding meer, maar vrede tussen de Messias en Zijn volk! Via de volheid van de heidenen naar de volheid van Israël! Wat een toekomst voor de heidenvolken én voor het Joodse volk; om te verwachten en voor te bidden, amen.

Gebed

HEERE, God van Israël en van de volken, dank U voor het geheimenis dat U aan Paulus hebt bekendgemaakt. Geef dat we het begrijpen en geloven, en bidden om de verwerkelijking ervan, tot eer van U en tot zegen van Uw volk en van de volken, omwille van Jezus, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Waarom is de vertaling '*in hun plaats geënt*' (17) verkeerd? Tot welke verkeerde gedachte leidt deze verkeerde vertaling?
2. Waarom is Israëls redding weinig zendingsmotief (geweest)?
3. Welke plaats heeft het volk Israël in je leven? Waarom?

OM DE HOOP VAN DE TWAALF STAMMEN IN VERVULLING TE DOEN GAAN

Lezen: Handelingen 25:23 - 26:32

(Paulus verantwoordt zich voor koning Agrippa:) En nu sta ik hier en word geoordeeld over de hoop op de belofte die door God aan de vaders gedaan is, die onze twaalf stammen hopen te bereiken door voortdurend, nacht en dag, God te dienen. Om deze hoop, koning Agrippa, word ik door de Joden beschuldigd. (Handelingen 26:6,7)

(Paulus schrijft aan Christus' Gemeente in Kolosse:) Aan hen (de heiligen) heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder u, de hoop op de heerlijkheid...(en aan Timotheüs:) Paulus, een apostel van Jezus Christus, overeenkomstig het bevel van God, onze Zaligmaker, en van de Heere Jezus Christus, onze hoop. (Kolossenzen 1:27; 1 Timotheüs 1:1)

Paulus moet in Caesarea terecht staan voor de Romeinse stadhouders Felix en Festus en voor koning Agrippa, die in 53 koning geworden is over een gedeelte van het land Israëel. Agrippa met zijn zus Bernice zijn op bezoek bij de nieuwe stadhouder Festus en tijdens dit bezoek komt de gevangene Paulus ter sprake. De koning wil hem graag horen. De volgende dag wordt Paulus voorgeleid voor stadhouder Festus en koning Agrippa met zijn zus en de

voornaamste mannen van de stad. Na een inleiding door Festus geeft Agrippa Paulus het woord om zichzelf te verdedigen. Paulus is de koning dankbaar voor deze gelegenheid en vertelt over zijn leven als Farizeeër vóór zijn bekering. Zijn volksgenoten weten maar al te goed hoe nauwgezet hij heeft geleefd. Daarna zegt hij: ‘En nu sta ik hier en word geoordeeld over de hoop op de belofte die door God aan de vaders gedaan is, die onze twaalf stammen hopen te bereiken door voortdurend, nacht en dag, God te dienen. Om deze hoop, koning Agrippa, word ik door de Joden beschuldigd’. Paulus’ geding met zijn volksgenoten gaat over de hoop van Israël: de verwachting van het Koninkrijk van God voor Israël. Die hoop heeft God aan de vaders van Israël beloofd. Ze heeft dus een stevig fundament. Ze is gegrond in de profetieën van het Oude Testament. Die hoop is ‘de dragende grond van heel Israëls godsdienst’ (J. van Eck). Paulus gelooft dat die hoop vervuld is én wordt door Jezus, de beloofde en gekomen Koning van Israël, en door de komst van Zijn Koninkrijk in volle openbaring en heerlijkheid. De twaalf stammen van Israël – Paulus heeft het hele volk Israël op het oog (1 Kon.18:30-32) – strekken zich uit naar die hoop door voortdurend, nacht en dag, God te dienen zoals de profetes Anna in de tempel (Lk.2:37). Door hun ijverig dienen van God hopen ze dat die hoop werkelijkheid wordt. Maar ze zijn er blind voor dat Jezus de hoop van Israël is; de hoop op de heerlijkheid van God, wanneer Hij terugkomt op de wolken van de hemel. Aan Titus schrijft Paulus dat de gelovigen de zalige hoop en verschijning van de heerlijkheid van de grote God en van de Zaligmaker Jezus Christus verwachten (Titus 2:13). De vervulling van die

hoop brengt een gevoel van geluk mee. Daarom spreekt Paulus over de ‘gelukzalige’ hoop. Die hoop zal volledig vervuld worden wanneer Jezus Christus verschijnt in Zijn volle koninklijke glorie. Paulus beweegt zich in de lijn van Israëls toekomstverwachting. Toch wordt hij door de Joden aangeklaagd om de hoop van Israël. Voor koning Agrippa noemt Paulus het thema van de hoop van Israël, maar hij werkt dat niet verder uit. Wel spreekt hij over de opstanding uit de doden die ook tot de hoop van Israël behoort. Hier zegt Paulus hoe zijn volk - de twaalf stammen van Israël - ermee bezig is. Van hun ijver kunnen we leren (Rom.9:31; 10:2). Van Paulus kunnen we leren om in het gesprek met Israël Gods beloften en de verwachting van het Koninkrijk van God aan de orde te stellen. Vroeg of laat komt dan het gesprek op de Messias en op Jezus. Samen luisterend naar Gods Woord zal Zijn licht over de hoop van Israël opgaan, door de verlichting van de Heilige Geest. Laten we die verwachten en daar volhardend om bidden! Amen.

Gebed

Dank u, heilige en liefdevolle Vader, voor Paulus' getuigenis over de hoop van Israël voor koning Agrippa. Vervul die hoop nu en in de toekomst, door de verkondiging van het Evangelie en het werk van Uw Heilige Geest, om Jezus' wil, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat weet je over de hoop van Israël?
2. Hoe verhouden het Oude en Nieuwe Testament zich met elkaar ten opzichte van deze hoop?
3. Waar is je hoop op gericht? Waarom? Hoe?

OM DE WEGNEMING VAN DE BEDEKKING TE ERVAREN

Lezen: 2 Korinthiërs 3.

(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Korinthe:) Maar hun gedachten (van de Joden) worden verhard, want tot op heden blijft diezelfde bedekking bij het lezen van het Oude Testament, zonder te worden weggenomen. Die bedekking wordt tenietgedaan in Christus. Ja, tot op heden ligt er, wanneer Mozes gelezen wordt, een bedekking op hun hart. Maar wanneer het zich tot de Heere (Jezus) bekeert, wordt de bedekking weggenomen. (2 Korinthiërs 3:14-16)

Paulus schrijft dat de gelovigen in Korinthe zijn aanbevelingsbrief zijn voor zijn apostolische bediening:...'geschreven niet met inkt, maar door de Geest van de levende God, niet op stenen tafelen, maar op tafelen van vlees, van de harten'. Paulus geeft God daar alle dank en eer voor. Hij is niet uit zichzelf bekwaam, maar zijn bekwaamheid is uit God Die hem bekwaam gemaakt heeft om een dienaar van het nieuwe verbond te zijn; van het verbond waar de profeten Jeremia en Ezechiël zo heerlijk over geschreven hebben (Jer.31:31-34; Ezech.11:19,20; 36:24-27). Paulus vergelijkt het oude verbond, gesloten met het volk Israël bij de berg Sinäï met het nieuwe verbond. Dat oude verbond was een heerlijk verbond, want Mozes' gezicht straalde Gods heerlijkheid uit wanneer hij bij de HEERE was geweest.

Hij moest zijn gezicht echter bedekken voor de Israëlieten, omdat ze de heerlijkheid van God niet konden verdragen. Maar die heerlijkheid op het gezicht van Mozes ging voorbij; die was van tijdelijke aard. De heerlijkheid van het nieuwe verbond overtreft die van het oude verbond, want die heerlijkheid is blijvend. Daarom behoeven de gelovigen onder het nieuwe verbond hun gezicht niet te bedekken. Paulus schrijft: ‘Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere (Jezus) als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt’. Gelovig zien op Jezus verandert de gelovige om gelijkvormig te worden aan Zijn beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid. De gelovigen gaan hoe langer meer op de verheerlijkte Jezus lijken. Ze gaan Zijn verheerlijkte leven uitstralen. Van de bedekking op het gezicht van Mozes komt Paulus tot de bedekking die er op het gezicht van zijn volksgenoten ligt, die nog niet in Jezus geloven. Hij schrijft: ‘Maar hun gedachten werden verhard, want tot op heden blijft diezelfde bedekking bij het lezen van het Oude Testament, zonder te worden weggenomen. Die bedekking wordt teniet gedaan in Christus. Ja, tot op heden ligt er, wanneer Mozes gelezen wordt, een bedekking op hun hart’. De bedekking op Mozes’ gezicht verhinderde de Israëlieten te ontdekken dat aan de glans op zijn gezicht een einde kwam. Dat betekent: Aan het oude verbond komt een einde en er komt een nieuw verbond. Er is verharding van hun gedachten gekomen, die nog voortduurt. Wanneer ze het Oude Testament lezen ligt er een bedekking op hun hart en daardoor ontdekken ze Jezus, de

belofde Koning, daarin niet. Hij is Degene Die deze bedekking teniet maakt. Dit is de droevige situatie van de Joden die nog niet in Jezus geloven. Maar God zij dank, dit is niet het laatste wat Paulus schrijft. Hij heeft goed nieuws: 'Maar wanneer het ongelovige Israël zich tot de Heere (Jezus) bekeert, wordt de bedekking weggenomen'. Wat Paulus zelf heeft ervaren door zijn ontmoeting met Jezus: zijn ogen gingen open voor Jezus' vervulling van het oude verbond, dat zal ook het onbekeerde Israël ervaren. De bedekking van het hart zal worden weggenomen. De Heere in de aangehaalde tekst (Ex.34:34) is - staat voor - de Heilige Geest en waar de Geest van de Heere Jezus is, daar is vrijheid; niet langer een bedekking. De bedekking op het hart wordt weggenomen door geloof en bekering, toen en vandaag. Paulus verwacht dat in de toekomst heel Israël tot bekering zal komen (Rom.11:25-32). De eerstelingen van de grote oogst zijn er al. Bid om de volledige oogst, tot eer van de God van Israël! Amen..

Gebed

God van Israël, dank U, dat U de bedekking van het hart wegneemt door bekering tot Jezus, de Koning van Israël. Bekeer vele onbekeerde Joden en heidenen tot Hem, in Jezus' Naam, door de kracht van de Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat is de overeenkomst tussen de Joden in de tijd van Mozes en die van Paulus?
2. Heeft Christus' Gemeente een taak bij het wegnemen van de bedekking van Joodse harten?
3. Kunnen we ook een bedekking op ons hart hebben?

OM DE TOORN VAN GOD OVER EEN DEEL VAN HET VOLK TE LATEN KOMEN

Lezen: 1 Thessalonicenzen 2:1-16

(Paulus schrijft aan de gelovigen in Thessalonica:) Want u, broeders, bent navolgers geworden van de gemeenten van God die in Judea zijn, in Christus Jezus, omdat ook u hetzelfde geleden hebt van uw eigen medeburgers als zij van de Joden, die zowel de Heere Jezus als hun eigen profeten hebben gedood en ons hebben vervolgd... Zij verhinderen ons tot de heidenen te spreken, opdat die zalig zouden worden. Zo maken zij voor altijd de maat van hun zonden vol. En de toorn is over hen gekomen tot het einde. (1 Thessalonicenzen 2:14-16).

Paulus' woorden: 'En de toorn is over hen (de Joden) gekomen tot het einde' worden vaak genoemd in verband met de toekomstverwachting voor Israël. Daarom willen we naar deze woorden luisteren. De gelovigen in Thessalonica (Noord-Griekenland) hebben te maken met geloofsvervolging. Al eerder heeft Paulus geschreven dat ze het Woord van God hebben aangenomen te midden van veel verdrukking, met blijdschap van de Heilige Geest. Nu schrijft hij dat de gelovigen in Thessalonica navolgers geworden zijn van de Gemeenten van God in Judea; hier een aanduiding voor het hele land van Israël. Nog belangrijker dan de plaatsbepaling is dat het Gemeenten in Christus Jezus zijn; in de Messias, in Jezus, de Koning van Israël. De gelovigen in Thessalonica zijn

navolgers geworden in het lijden om Jezus' wil. Ze hebben vervolging geleden van de kant van hun eigen medeburgers; heel pijnlijk. Dit kunnen Joden geweest zijn, want volgens Handelingen 17:8 waren het Joden, die de heidense bevolking en de stadsbestuurders tegen de gelovigen opzetten. De gelovigen in Israël hebben ook geleden van de kant van hun Joodse volksgenoten. Paulus' aandacht verschuift nu naar de Joden. Hij is zelf een Jood en hij trekt zich het ongeloof van een groot deel van zijn volk aan. Hij heeft niet veel goeds te melden over zijn volksgenoten. Velen van hen hebben Jezus gedood en vóór Jezus hun eigen profeten; die van het Oude Testament. Ze hebben Jezus' apostelen vervolgd. Ze behagen God niet en zijn alle mensen vijandig gezind; tegen alle mensen gaan ze in. Dat is hun gedrag. Ze hebben God niet lief boven alles en hun naasten niet als zichzelf. 'Jood' betekent: 'Godlover', maar dat zijn ze niet. Verder verhinderen ze Paulus en zijn medewerkers om tot de heidenen te spreken, om hun het Evangelie te verkondigen, waardoor ze gered kunnen worden. Ze gaan zelf het Koninkrijk van God niet binnen en verhinderen dit voor anderen (Mt.23:13). Ten slotte zegt Paulus over de Joden in het land van Israël die aan bovengenoemde zonden schuldig staan: 'Zo maken zij voor altijd de maat van hun zonden vol. En de toorn is over hen gekomen tot het einde'. In het Grieks staat er letterlijk vertaald: 'tot het vervullen van hen de zonden altijd is gekomen; maar over hen de toorn tot voleinding'. Zwaar geladen woorden! Paulus heeft het eerst over (de maat van) hun zonden die tot volheid is gekomen (Gen.15:16; 2 Kron.36:16; Dan.8:23; Mt.23:32) en daarna over de toorn van God over hen tot het einde; tot Jezus' terugkomst in

heerlijkheid (Mt.10:22). Dan zal Hij hun zonden en verharding oordelen en straffen. Er zal voor hen geen redding zijn van Gods komende toorn (1 Thess.1:10). Paulus schrijft dit over de Joden in het land van Israël, die Jezus gedood hebben en Zijn apostelen en volgelingen vervolgd hebben. Ze hebben het oordeel van de verharding over zich gehaald, dat gevolgd zal worden door het oordeel van de verwoesting, als er geen bekering plaats vindt. Paulus schrijft dit omstreeks het jaar 50, vóór het jaar 70 waarin Jeruzalem met de tempel verwoest wordt. Wat een ernstige waarschuwing voor de Joden in Israël en hun leiders die dit geldt! *Paulus' woorden gelden niet alle Joden overal.* Uit Romeinen 9-11 blijkt dat Paulus voor Israël hoop heeft; hoop op leven uit de doden en hoop op behoud: 'En zo zal heel Israël zalig worden' (Rom.11:26); gered worden door het geloof in Jezus, de Koning van Israël. Het geloof maakt scheiding, toen en nu. Verharding is een vreselijke zonde met verschrikkelijke gevolgen, zowel voor Joden als voor heidenen. Bid dat God Joden, maar ook ons en onze kinderen voor verharding bewaart! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor Paulus' waarschuwende woorden voor de Joden en voor ons.

Bewaar ons voor verharding, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Is deze uitleg verantwoord? Waarom (niet)?
2. Wat is het gevaar van de zonde?
3. Ben je bang voor Gods toorn? Waarom (niet)?

OM GETUIGE TE ZIJN VAN DE OPENBARING VAN DE WETTELOZE IN DE TEMPEL

Lezen: 2 Thessalonicenzen 2:1-12

*(Paulus schrijft aan Christus' gemeente in Thessalonica)
Laat niemand u op enigerlei wijze misleiden. Want die dag komt niet, tenzij eerst de afval gekomen is en de mens van de wetteloosheid, de zoon van het verderf, geopenbaard is, de tegenstander, die zich verheft boven al wat God genoemd of als God vereerd wordt, zodat hij als God in de tempel van God gaat zitten en zichzelf als God voordoet. (2 Thessalonicenzen 2:3,4)*

Paulus schrijft hier opnieuw over de terugkeer van Jezus in heerlijkheid. De gelovigen in Thessalonica moeten zich niet snel aan het wankelen laten brengen of zich laten verschrikken alsof de dag van Jezus' terugkomst al aangebroken is. Dit zou kunnen door een Geestesuiting als profetie óf door een woord van kennis óf door een brief die van Paulus afkomstig zou zijn, maar het niet is. Aan Jezus' terugkeer gaan belangrijke gebeurtenissen vooraf: de afval van het geloof én de komst van de mens van de wetteloosheid, van de zoon van het verderf. Jezus heeft daarover gesproken in Mattheüs 24:10-12: 'En dan zullen er velen struikelen en zij zullen elkaar overleveren en elkaar haten. En er zullen veel valse profeten opstaan en die zullen er velen misleiden. En doordat de wetteloosheid zal toenemen, zal de liefde van velen verkillen'. Er zullen afval van God en van het geloof

plaats hebben op grote schaal en de wetteloosheid zal toenemen door de komst van de mens van de wetteloosheid, die als leider zal optreden. Alles kan en alles mag! Alle remmen gaan los. De mensen leven zich uit. Hij is de zoon van het verderf. Hij brengt verderf en hij gaat naar het verderf. Hij is een tegenstander van God. Hij verheft zich boven alle goden en laat zich als God vereren. Hij gaat in de tempel van God zitten en doet zich voor als God. Paulus' woorden roepen Daniël 11:36,37 in herinnering: 'Die koning (koning Antiochus IV Epifanes, 175-164 v. C.) zal handelen naar eigen goeddunken. Hij zal zich verheffen en zich groot maken boven elke god. Hij zal tegen de God der goden wonderlijke dingen spreken. Hij zal voorspoedig zijn tot de gramschap voltrokken is...Hij zal op geen enkele god letten, maar zichzelf boven alles groot maken'. Hij gaat in de tempel van God zitten; in de (herbouwde) tempel in Jeruzalem; de enige tempel die de gelovigen in Thessalonica kennen en die omstreeks het jaar 50 - wanneer Paulus deze brief schrijft - nog bestaat. Wat Paulus hier schrijft doet ons denken aan Jezus' woorden over 'de gruwel van de verwoesting' die eenmaal in de heilige plaats, in de tempel, zal staan: een gruwelijk afgodsbeeld. Mogelijk hetzelfde beeld als dat van het beest uit de aarde dat Johannes ziet (Openb.13:14,15). De wetteloze zal zich op een geweldige manier ontplooien! Paulus heeft over zijn komst gesproken toen hij in de gemeente van Thessalonica was. Hij heeft toen gezegd dat de mens van de wetteloosheid nog tegengehouden wordt en genoemd wat hem tegenhoudt. Op de door God bepaalde tijd zal hij komen. Wat de volle openbaring van de wetteloosheid tegenhoudt, zegt Paulus hier niet. Hij noemt de naam van

de weerhouder niet. Moeten we denken aan de overheden met hun rechtsorde óf aan Christus' Gemeente met haar getuigenis en voorbede? De wetteloosheid werkt al in het verborgene, maar de mens van de wetteloosheid als haar vertegenwoordiger bij uitstek is er nog niet. Wanneer de weerhouder weg is, zal de wetteloze komen en laten zien wie hij is. Een vreselijke verschijning, overeenkomstig de werking van de satan, met allerlei kracht, tekenen en wonderen van de leugen, met allerlei misleiding van de ongerechtigheid en krachtige dwaling. Maar Jezus zal bij Zijn terugkomst hem verteren door de Geest van Zijn mond en hem teniet doen door Zijn verschijning. Dan is het met zijn wetteloosheid voor altijd gedaan en wacht hem de poel van het vuur (Openb.19:20). Jezus is Overwinnaar! Halleluja, amen.

Gebed

HEERE, God van Israël, dank U voor Uw openbaring aan Paulus over de komst van de wetteloze en zijn zitten in de tempel te Jeruzalem.

Geef dat we de mens van de wetteloosheid herkennen en hem niet volgen, maar weerstand bieden, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je een andere uitleg van het zitten van de wetteloze in de tempel?
2. Wat weet je over Joodse voorbereidingen om de tempel te herbouwen?
3. Wanneer verwacht je Jezus' terugkomst? Waarom?

OM DE TWAALF STAMMEN IN DE VERSTROOIING TE ZEGENEN

Lezen: Jakobus 1:1-18

Jakobus, een dienstknecht van God en van de Heere Jezus Christus, aan de twaalf stammen die in de verstrooiing zijn: Wees gegroet! (Jakobus 1:1)

Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen in de verstrooiing in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië,... (1 Petrus 1:1)

Jakobus, de broer van Jezus (Mt.13:55; Gal.1:19; 1 Kor.15:7) en apostel in de Jeruzalemse gemeente (Gal.2:9; Hand.15:13-21), schrijft omstreeks het jaar 50 een brief aan Joodse gelovigen in de verstrooiing. Hij stelt zich voor als een dienaar van God zoals ook Mozes en David genoemd worden (2 Kon.18:12; Ps.105:26; 2 Sam.7:5; Ps.89:4,21) en als een dienaar van de Heere Jezus Christus zoals Paulus, Petrus en Judas dat doen (Rom.1:1; 2 Petr.1:1; Judas:1). Hij wil blijkbaar vooral God en Jezus dienen. Een voorbeeld om na te volgen! Jakobus richt zich tot 'de twaalf stammen in de verstrooiing' en die groet hij met 'Wees verheugd' (letterlijk vertaald; 'vreugde' van vers 2 sluit hierbij aan). Jakobus heeft het *hele* volk van Israël op het oog - ook de 'verloren stammen' door de Assyrische ballingschap - zoals Elia en Paulus dat ook hebben (1 Kon.18:30-32; Hand.26:7). Over Kajafas' uitspraak: 'Het is nuttig dat er

één mens voor het volk sterft', zegt Johannes dat hij niet alleen profeteerde dat Jezus zou sterven voor het volk, maar ook dat Hij de kinderen van God, *overal verspreid*, bijeen zou brengen (Joh.11:49-52; 10:16). Ook Jezus heeft Zijn ene volk Israël steeds op het oog en in het hart gehad. Van Jeruzalem uit gezien wonen deze Joodse gelovigen in de verstrooiing, buiten het land Israël. Jakobus noemt hun plaats van samenkomst een 'synagoge' (2:2). Zijn hele brief ademt een Joodse denkwijze en bevat Joodse uitdrukkingen (2:19,21; 4:11,12; 5:4,12). Jakobus moet met deze Joodse gelovigen in een aantal Romeinse provincies contact onderhouden hebben. Hij voelt zich verantwoordelijk voor hen en schrijft hen daarom een brief om ze te vermanen en te bemoedigen in hun geloofsstrijd. Jakobus wijst in zijn brief op de terugkomst van Jezus, de Koning van Israël (5:7) en schrijft over de armen van deze wereld, die God uitverkoren heeft om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen van het Koninkrijk te zijn, dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben (2:5). Ze zijn erfgenamen van het Koninkrijk van God, dat op aarde komt voor Israël en de volken, wanneer Jezus terugkomt in heerlijkheid.

Omstreeks het jaar 65 schrijft Petrus als apostel van Jezus Christus een brief aan 'de vreemdelingen in de verstrooiing in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië'; Romeinse provincies in Klein-Azië (Turkije). Deze gelovigen zijn 'vreemdelingen': de wereld - die in het boze ligt (1 Joh.5:19) - waarin ze nu wonen is niet hun vaderland en uiteindelijke bestemming. Die is het hemelse Koninkrijk van God dat eenmaal op aarde komt (Fil.3:20). Ze wonen in de verstrooiing: van Jeruzalem

uit gezien buiten het land Israël. Petrus beveelt hen een goede levenswandel onder de heidenen te hebben (2:12). Verder schrijft hij over Jezus' verwerping door de Joodse leiders van de Hoeksteen, in Sion gelegd (2:5-8); over de bestemming van Israël als 'een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God zich tot Zijn eigendom maakte' (2:9; Ex.19:6); over herstel van het volk Israël in Gods gunst (2:10; Hos.1:6-12) en over hun positie als 'bijwoners en vreemdelingen' (2:11; Lev.25:23,35); uitspraken die erop wijzen dat het merendeel van zijn lezers gelovigen met een Joodse achtergrond zijn. Aan hen zijn Gods beloften vervuld en in hen als heilige rest komt het volk Israël tot Gods bestemming. Ze zijn de voorbode van de volledige vervulling en van de definitieve bestemming van Israël als geheel. Andere uitspraken over een levenswandel in onwetendheid en losbandigheid (1:14; 4:3,4) wijzen op gelovigen met een heidense achtergrond. Van *alle* gelovigen geldt, dat door het geloof in Jezus, de Koning van Israël, het oude is voorbij gegaan en alles nieuw is geworden (2 Kor.5:17). Halleluja! Amen.

Gebed

*Dank U, hemelse Vader, voor deze brieven van Jakobus en Petrus aan gelovige Joden in de verstrooiing.
Zegen Joden, die in Jezus geloven, voor Uw volk Israël, voor Christus' Gemeente en voor de volken, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Zijn er nog meer NT boeken voor Joden geschreven?
2. Wat weet je over Messiasbelijdende Joden?
3. Hoe sta je tegenover hen?

OM DE VERZEGELING VAN DE TWAALF STAMMEN TE ONTVANGEN

Lezen: Openbaring 7:1-8

(Johannes vertelt:) En ik zag een andere engel opkomen van waar de zon opgaat, met het zegel van de levende God. En hij riep met luide stem tegen de vier engelen aan wie het gegeven was de aarde en de zee schade toe te brengen, en zei: Breng geen schade toe aan de aarde, en ook niet aan de zee en de bomen, totdat wij de dienaren van onze God aan hun voorhoofd verzegeld hebben. En ik hoorde het aantal van hen die verzegeld waren: honderdvierenveertigduizend... uit alle stammen van de Israëlieten. (Openbaring 7:2-4)

Na de opening van de zes zegels van de boekrol ziet Johannes in een visioen vier engelen staan op de vier hoeken van de aarde. Vóór de opening van het zevende zegel (Openb.8) moet er nog iets anders gebeuren: Gods dienaren moeten beveiligd worden voor Gods strafgerichten. Johannes ziet vier engelen op de vier hoeken van de aarde staan die de vier winden in toom moeten houden, want stormen kunnen op het land en op de zee grote schade aanrichten. De vier engelen moeten dit verhinderen om de aarde en de zee windvrij en om de bomen bladstil te houden. Deze vier engelen bestrijken vanuit de vier hoeken van de aarde het hele aardoppervlak. Hun werk betreft de hele schepping. Daarna ziet Johannes een andere engel uit het oosten

komen – de plaats van het licht -, die het zegel van de levende God bij zich heeft. Met deze zegelring van God worden mensen gewaarmerkt dat ze Hem toebehoren. Te vergelijken met het teken van de heilige doop waardoor gelovigen met hun kinderen bij Christus en Zijn Gemeente behoren. Deze andere engel roept luid tegen de vier windengelen: ‘Breng geen shade toe aan de aarde, en ook niet aan de zee en de bomen, totdat wij de dienaren van onze God aan hun voorhoofd verzegeld hebben’. Hij roept luid om de vier hoeken van de aarde te bereiken en zegt tijd nodig te hebben voor het verzegelen. Zolang mogen ze de aarde, de zee en de bomen niet beschadigen. De engel spreekt in het meervoud (‘wij’). Andere engelen zullen hem helpen bij het verzegelen. Dit zegel dient als bescherming tegen geweld en tegen het optreden van onbevoegden. Deze verzegelden behoren toe aan de HEERE, de God van Israël. Ze worden Zijn dienaren genoemd. Ze dienen Hem uit liefde en uit dankbaarheid. Ze krijgen een zichtbaar teken van de Naam van God, geschreven op het voorhoofd (Openb.14:1). En dan hoort Johannes het aantal van de verzegelden 144.000: 12x12x1000. Jakob had twaalf zonen waaruit de twaalf stammen van het volk Israël zijn voortgekomen. Jezus had twaalf apostelen voor Israël, die de grote opdracht kregen om alle volken leerlingen van Hem te maken (Mt.28:19). Twaalf maal twaalf wijst op planmatigheid en volledigheid. Het getal duizend houdt in tien maal tien maal tien. Het aantal verzegelden dat voor Gods strafgerichten beschermd zal worden is heel groot. 144.000 is het volle getal bij God bekend. Het is Zijn volk, dat Hem dient en dat Hij beschermt. Johannes hoort dat dit getal verzegelden uit

alle stammen van Israël is; dus Israëlieten betreft. En dan worden de namen van de verschillende stammen genoemd: twaalfduizend verzegelden uit Ruben, uit Gad, enz. Opvallend is dat de stam van Dan ontbreekt en dat in plaats van de stam van Efraïm die van Jozef genoemd wordt. Waarom dit zo is, weten we niet en ‘gissen doet missen’. Duidelijk is dat er een heilige rest uit het Joodse volk is, van wie het aantal bij God bekend is en dat in opdracht van Hem verzegeld wordt ter bescherming tegen Zijn strafgerichten die over de aarde komen. De verzegeling van de twaalf stammen vindt plaats *vóór* de grote verdrukking, terwijl de ‘grote menigte die niemand tellen kan’ *uit* de grote verdrukking komt (9,14); ze vallen hier niet samen. De HEERE is de trouwe Bewaarder van Zijn volk. Hij sluimert en slaapt niet. Wat een bemoediging voor Israël én voor de gelovigen uit de heidenvolken! Wanneer de HEERE Zijn volk Israël bewaart, zal Hij ook hen bewaren! Door Jezus, de Koning van Israël, behoren ze bij Gods volk. Amen.

Gebed

God van Abraham, Izak en Jakob, dank U voor dit visioen over de verzegelden uit Uw volk Israël.

Geef dat veel Joden bij deze verzegelden mogen behoren, omwille van Jezus, Uw Zoon, hun Messias, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Wat zegt dit visioen over de toekomst van Israël?
2. Wat weet je over de bewaring van Israël?
3. Hoe ben je bij Israël betrokken?

OM DE TWEE GETUIGEN IN JERUZALEM TE ONTVANGEN

Lezen: Openbaring 11:1-14

(Johannes vertelt:) En mij werd een meetlat gegeven, die op een staf leek. En de engel was erbij komen staan en zei: Sta op en meet de tempel van God, het altaar en hen die daarin aanbidden. Maar laat de buitenste voorhof van de tempel erbuiten en meet die niet, want die is aan de heidenen gegeven. En zij zullen de heilige stad vertrappen, tweeënveertig maanden lang. En Ik zal Mijn twee getuigen macht geven en zij zullen, in rouwkleiding gekleed, twaalfhonderdzestig dagen lang profeteren. (Openbaring 11:1-3)

Johannes op Patmos ontvangt in een visioen een meetlat als een stevige staf en de engel, die bij hem is komen staan, geeft hem de opdracht: ‘Sta op en meet de tempel van God, het altaar en hen die daarin aanbidden’. Er is blijkbaar in Jeruzalem een herbouwde tempel waar ook Jezus en Paulus over gesproken hebben (Mt.24:15; 2 Thess.2:4). ‘Meten’ betekent in de Bijbel vaak meer dan het vaststellen van lengte, breedte en hoogte of omvang, namelijk het bepalen van het lot dat gemeten wordt. Hier wil God dat het tempelhuis, de heilige voorhof en de gelovigen die aanbidden ‘gemeten’ worden. Hij wil voor hen zorgen en hen beschermen (Zach.2:1-5). Het gelovige overblijfsel van Israël is bij Hem veilig tegen het geweld van de Godvijandige wereld. De buitenste

voorhof, waar ook niet-Joden mogen komen, wordt uitgesloten van het meten. Die wordt aan de heidenen prijsgegeven en wordt samen met de rest van de heilige stad vertrapt en dat tweeënveertig maanden lang. De naam 'heilige stad' herinnert aan Daniël 9:24 waar Jeruzalem zo genoemd wordt. De tijdsduur is een standaardtijd in de profetieën en is gelijk aan drieëntwintighonderd avonden en morgens (Dan.8:14) en aan twaalfhonderdzesig dagen (Openb.12:6) en aan één tijd, twee tijden en een halve tijd (Openb.12:14). Deze tijdsaanduidingen wijzen op een beperkte periode van grote verdrukking tijdens de regering van de antichrist, die aan Jezus' terugkomst in heerlijkheid voorafgaat. De HEERE maakt hier onderscheid tussen de heilige rest van Israël en de andere inwoners van Jeruzalem. Het gelovige overblijfsel wordt door de HEERE bewaard en door Hem bewaard is wel bewaard.

Na dit korte visioen ontvangt Johannes een profetie over twee bijzondere geloofsgetuigen. De HEERE zal twee getuigen geven - die in rouwkleding gehuld - profeteren tijdens die beperkte periode van de grote verdrukking. Het zijn er twee om de betrouwbaarheid van hun optreden en boodschap te benadrukken (Deut.17:6; 19:15). Ze dragen rouwkleding, omdat ze Gods strafgericht aankondigen, terwijl ze in Jeruzalem optreden. Ze worden verder omschreven als 'de twee olijfbomen en de twee kandelaars, die voor de God van de aarde staan'. De aanduiding 'twee olijfbomen' is ontleend aan Zacharia 4. De twee olijfbomen zijn daar de twee 'gezalfden': de door God geroepen en toegeruste dienaren; die tegelijk kandelaren, lichtdragers, zijn die het licht van Gods Woord laten schijnen; vermoedelijk de landvoogd

Zerubbabel en de hogepriester Jozua. Ze staan voor God om Hem te dienen. De twee getuigen beschikken over grote kracht zoals de profeet Elia die vuur uit de hemel liet komen om de dienaren van koning Ahazia te verteren (2 Kon.1) en die grote droogte aankondigde (1 Kon.17) en zoals Mozes die water in bloed veranderde (Ex.7). De twee getuigen krijgen bescherming. Niemand kan ze beschadigen én ze ontvangen volmacht om de aarde met rampen te treffen. Ze proclameren én demonstreren Gods strafgerichten. Ze doen dit tijdens de genoemde tijdsperiode van twaalfhonderdzestig dagen. Dan treedt het beest uit de afgrond op dat met hen oorlog voert, ze overwint en ze doodt. Dit beest is het vierde dier uit Daniël 7:7,19-21, dat hier voor het eerst in de Openbaring voorkomt en in de hoofdstukken 13/17 wordt beschreven. Het is de antichrist, die tegen Christus is en Zijn plaats wil innemen: de mens van de zonde en van de wetteloosheid (2 Thess.2); een satanische macht. Deze strijdt tegen de twee getuigen en doodt ze. Hun dode lichamen blijven onbegraven liggen op de straten van Jeruzalem; wat een grote schande is. Jeruzalem wordt hier genoemd: ‘de grote stad, die in geestelijke zin genoemd wordt Sodom en Egypte, waar ook onze Heere werd gekruisigd’; Jeruzalem is gelijk aan het goddeloze Sodom en aan het vijandige Egypte. Wat een afgang voor de heilige stad! Alle wereldbewoners zien wat er met deze twee getuigen gebeurt. Ze willen niet dat hun lichamen begraven worden. Ze zijn blij en vieren feest dat ze van Gods getuigen af zijn, die hen gekweld hebben met Gods strafgerichten. Hun vreugde is echter van korte duur, want God doet Zijn getuigen opstaan uit de dood, ze staan op hun voeten en Hij neemt ze op in Zijn

heerlijkheid. Wat een schrik voor hun vijanden! Op datzelfde uur vindt er een grote aardbeving plaats en een tiende deel van de stad – zeer waarschijnlijk Jeruzalem – stort in met als gevolg dat zeventuizend bekende personen omkomen. De overige inwoners van de stad worden zeer bevreesd en geven eer aan de God van de hemel. Bekerden ze zich? Dat lezen we niet. Het eerste en tweede wee zijn voorbij (Openb.9) en het derde wee komt spoedig (Openb.15/16)! Wat een bemoeienissen van de HEERE met de stad! Wie niet horen wil naar Gods stem, moet voelen; die ontvangt Zijn straf! Wat een ernstige waarschuwing voor ons, tot bezinning en bekering! Wanneer God de stad niet spaart, zal Hij dan Christus' Gemeente sparen? Petrus zegt dat het oordeel begint bij het huis van God: bij Zijn volk Israël en bij Christus' Gemeente. Hij vraagt: 'En als het eerst bij ons begint, wat zal het einde zijn van hen die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn?' (1 Petr.4:17). Laten voor hen bid-den en blijven getuigen, door daden en woorden! Amen.

Gebed

Dank U, Heere Jezus, voor Uw openbaring over de toekomst van Jeruzalem.

Geef dat Jeruzalem, de wereld en wij deze profetie ter harte zullen nemen en zich bekeren, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke vragen roept dit hoofdstuk bij je op?
2. Is deze profetie alleen toekomstig óf zijn er al voorvervullingen van? Zo ja, welke?
3. Waarom en hoe bid je voor Israël en Jeruzalem?

OM NAAR DE WOESTIJN TE VLUCHTEN

Lezen: Openbaring 12

(Johannes vertelt:) En aan de vrouw werden twee vleugels van een grote arend gegeven, opdat zij naar de woestijn zou vliegen, naar haar plaats, waar zij gevoed wordt, een tijd en tijden en een halve tijd, buiten het gezicht van de slang. (Openbaring 12:14)

Johannes ziet in een visioen een groot teken in de hemel: ‘een vrouw, bekleed met de zon en de maan was onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren’. Wat een heerlijke verschijning: stralend van licht en zo’n erepositie! Zon, maan en sterren roepen de droom van Jozef in herinnering (Gen.37:9) en de twaalf sterren doen aan de twaalf zonen van Jakob denken. Deze vrouw blijkt de moeder van de Messias te zijn en ze heeft nog meer kinderen: ‘de overigen van haar nageslacht’. Wie anders kan deze vrouw zijn als het volk Israël van wie de HEERE, de God van Israël, de Man is (Jes.50:1; 54:5; Jer.2:2; Hos.2:18,19)? De vrouw staat op het punt om te bevallen en schreeuwt het uit in barensnood. En dan verschijnt er aan Johannes een ander teken in de hemel: een vuurrode draak, die later duivel en satan genoemd wordt. Een verschrikkelijk monster met grote macht: ‘met tien horens en tien koppen en op zijn koppen zeven diademen’; een soort kronen. ‘Horens’ en ‘koppen’ wijzen op koningen en koninkrijken als zijn handlangers. Met zijn staart sleurt hij het derde deel van de sterren –

engelen? – mee en werpt die op de aarde. Later ziet Johannes dat de grote draak zelf met zijn engelen op de aarde wordt geworpen. Johannes ziet dit verschrikkelijke monster vóór de vrouw staan om haar Kind te verslinden zodra het geboren is. Wat een noodsituatie! De vrouw baart een Zoon, een *mannelijk* Kind, om het geslacht van het Kind te onderstrepen. Hij is een Herdersvorst Die met een ijzeren staf de heidenvolken zal hoeden. In Psalm 2:9 wordt dit geprofeteerd over de Messias en door Jezus wordt deze profetie vervuld (Openb.2:27; 19:15). En terwijl de draak het pas geboren Kind wil verslinden, wordt Het weggerukt naar God en Zijn troon in de hemelse heerlijkheid. Satans poging mislukt zoals die van koning Herodes om de pasgeboren Jezus te doden (Mt.2). Hij gaat bij Zijn hemelvaart naar de hemel om daar plaats te nemen in de troon (Openb.3:21). En wat doet de vrouw? Ze vlucht voor de grote draak naar de woestijn waar de HEERE een plaats voor haar heeft gereedgemaakt, om beschermd en gevoed te worden zoals de Israëlieten tijdens de woestijnreis uit Egypte. Daar is de vrouw veilig voor een beperkte tijd tijdens de grote verdrukking; tijdens de twaalfhonderdzig dagen, in de ‘tijd, tijden en een halve tijd’. Door de HEERE bewaard is wel bewaard! Na het visioen over de vrouw en de draak, dat op de aardse werkelijkheid betrekking heeft, krijgt Johannes een blik in de hemelse werkelijkheid. Daar wordt oorlog gevoerd tussen de aartsengel Michaël (‘Wie is als God?’) met zijn engelen en de draak met zijn engelen. Michaël overwint en de draak met zijn engelen, de demonen, wordt uit de hemel op de aarde geworpen. En dan hoort Johannes een loflied op Christus’ overwinning over satan. Hij is uit de hemel-

se troonzaal geworpen en kan de gelovigen niet langer aanklagen (Job 1/2). Dit is een doorbraak van het Koninkrijk van God. Niet alleen Michaël, maar ook de gelovigen overwinnen satan. Zij doen dat door het bloed van het Lam, door het woord van hun getuigenis en door het offer van hun leven. Dit brengt vreugde in de hemel en zijn bewoners, maar weeklacht voor de aarde en haar bewoners. De neergeworpen draak gaat nu de vrouw vervolgen, maar die krijgt twee arendsvleugels (Ex.19:4; Deut.32:11) om naar de woestijn te vliegen om daar gevoed te worden. Hij doet nog een laatste poging om de vrouw te laten verdrinken door een grote watermassa achter haar uit te spuwen – herinnering aan de Nijl en de Schelfzee? - maar de aarde opent zich en verzwelgt het water (Num.16:31-33). De draak geeft het nog niet op, want hij werpt zich nu op rest van haar nageslacht: op de gelovigen die Gods geboden doen en het getuigenis van Jezus Christus hebben. Ook dit mislukt, want de hemelse Vader beschermt en voedt hen! Amen.

Gebed

*Jezus, Leeuw van God, dank U voor deze visioenen.
Geef ons overwinningen over satan door Uw bloed, door het woord van ons getuigenis en door trouw aan U tot in de dood, uit genade, amen.*

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Ken je andere verklaringen van wie de vrouw is?
2. Wanneer en hoe zijn/worden deze visioenen vervuld?
3. Hoe strijd je tegen satan en overwin je hem?

OM MET HET LAM OP DE BERG SION TE STAAN

Lezen: Openbaring 14:1-13

(Johannes vertelt:) En ik zag, en zie, het Lam stond op de berg Sion, en bij Hem honderdvierenveertigduizend mensen met op hun voorhoofd de Naam van Zijn Vader geschreven... En ik hoorde het geluid van citerspelers die op hun citers spelen. En zij zongen als een nieuw lied vóór de troon, vóór de vier dieren en de ouderlingen. En niemand kon dat lied leren behalve de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde gekocht waren. (Openbaring 14:1-3)

Johannes ziet in een visioen opnieuw Jezus als het Lam van God. Eerder stond het Lam in het midden van de troon van God te midden van engelenvorsten als geslacht, met zeven horens en zeven ogen (Openb.5:6); als het overwinnende Lam met het teken van Zijn sterven - de halswond - en met de tekens van Zijn kracht en van Zijn kennis. Nu ziet Johannes het Lam staan op de berg Sion, de berg van Gods genade (Gal.4:26; Hebr.12:22), in het hart van Israël, met honderdvierenveertig duizend mensen met op hun voorhoofd de Naam van Zijn Vader geschreven. Het aantal getekenden met de Naam van Jezus' Vader op hun voorhoofd is 144.000: 12x12x1000. Jakob had twaalf zonen waaruit de twaalf stammen van Israël zijn voortgekomen. Jezus had twaalf apostelen voor Israël die de grote opdracht kregen om alle volken

tot leerlingen van Hem te maken (Mt.28:19). Twaalf maal twaalf wijst op planmatigheid en volledigheid. Het getal duizend houdt in tien maal tien maal tien. Het aantal mensen dat getekend is met de Naam van de hemelse Vader is heel groot en hun volle getal is bij God bekend. In Openbaring 7 is dit het getal van de verzegelden uit alle stammen van de Israëlieten, die door het zegel op hun voorhoofd tijdens de grote verdrukking beschermd worden voor beschadiging. Hier komen ze blijkbaar uit de grote verdrukking waarin ze Jezus als het Lam van God steeds trouw zijn gebleven. Deze gelovigen zijn van de aarde uit de mensen gekocht als eerstelingen voor God en het Lam. God heeft ze losgekocht uit de wereld, uit de door de zonde beheerste samenleving van het beest, de antichrist, en zijn volgelingen (Openb.12/13). Ze zijn Zijn wettig eigendom, want Jezus heeft voor hen de losprijs betaald door Zijn kostbaar lijden en Zijn sterven op het kruis van Golgotha. Ze zijn de eerstelingen van de grote oogst uit Israël die komt! Wat veelbelovend! Een prachtig gezicht om het Lam te zien staan op de berg Sion met zoveel gelovigen! Adembenemend en alles overweldigend. En Johannes ziet dit voordat de eindoverwinning op satan met zijn handlangers is behaald! Wat een bemoediging voor hem op Patmos en voor alle gelovigen die vervolgd worden, toen en vandaag! Na dit heerlijke gezicht hoort Johannes stemmen vanuit de hemel als een geluid van vele wateren – van de branding van de zee? – van een zware donderslag en van citer-spelers. Horen en zien vergaan hem; in positieve zin. De citerspelers zingen een nieuw lied; ‘nieuw’ omwille van wat de HEERE nu geeft en doet! Ze zingen hun overwinningslied voor God en de engelenvorsten, tot

Zijn eer en tot hun vreugde. Dit lied is alleen bekend aan de honderdvierenveertigduizend. Ze hebben het geleerd door de Heilige Geest en ze stemmen er van harte mee in. Deze eerstelingen uit Israël zijn rein voor hun hemelse Bruidegom Die ze volgen waar Hij ook naar toegaat. Ze zijn Hem gevolgd tijdens de grote verdrukking. Ze zullen Hem ook volgen in de heerlijkheid van de volle openbaring van Zijn Koninkrijk. Ze zijn oprecht en onberispelijk zoals een offerdier in de tabernakel of tempel. Helemaal toegewijd aan de God van Israël en aan Jezus, de Messias van Israël. Ze hebben een heilige levenswandel en een godvruchtige levensinstelling. Daarin onderscheiden ze zich van de volgelingen van het beest, de antichrist, en zijn volgelingen. Dit visioen, vol troost, staat in tussen de openbaring van de twee beesten (Openb.13) en de aankondigingen van Gods strafgerichten en van het laatste oordeel (Openb.14). De HEERE weet wat Zijn kinderen nodig hebben en dat geeft Hij! ‘De HEERE is mijn Herder, mij ontbreekt niets’! Amen.

Gebed

Dank U, hemelse Vader, voor dit troostvisioen.

Geef dat veel Joden en velen met hen tot deze gelovigen mogen behoren en toegewijd leven aan U, in Jezus' Naam, door de kracht van Uw Heilige Geest, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Worden in Openbaring 7 en 14 dezelfde mensen bedoeld? Waarom (niet)?
2. Wanneer en hoe is/wordt dit visioen vervuld?
3. Hoe kun je je (meer) toewijden aan de HEERE

OM GETUIGE TE ZIJN VAN DE SLAG VAN ARMAGEDDON

Lezen: Openbaring 16

(Johannes vertelt:) En de zesde engel goot zijn schaal uit over de grote rivier de Eufraat. En haar water droogde op, zodat de weg gereedgemaakt werd voor de koningen uit de richting waar de zon opgaat. En ik zag uit de bek van de draak, uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten komen, als kikvorsen. Dit zijn namelijk de geesten van de demonen, die tekenen doen en die uitgaan naar de koningen van de aarde en van de hele wereld, om hen te verzamelen voor de oorlog van de grote dag van de almachtige God. Zie, Ik kom als een dief. Zalig hij die waakzaam is en op zijn kleren acht geeft, zodat hij niet naakt zal rondlopen en men zijn schaamte niet zal zien. En hij verzamelde hen op de plaats die in het Hebreeuws Armageddon wordt genoemd. (Openbaring 16:12-16)

Zeven engelen gieten hun schalen uit op de aarde; schalen gevuld met Gods laatste strafgerichten. Bij het zesde bazuingericht is er sprake geweest van een geweldig groot leger dat vanuit het gebied van de rivier de Eufraat een derde deel van de mensen heeft uitgeroeid (Openb.9). Bij het uitgieten van de zesde schaal droogt het water van de Eufraat op om de koningen van het oosten doorgang te verlenen. In Johannes' tijd vormde de Eufraat de oostgrens van het Romeinse wereldrijk en het

grote schrikbeeld voor de mensen was een inval van de machtige volken uit het oosten. De Eufraat als de grootste rivier van Zuidwest-Azië valt nooit droog, maar dat gebeurt nu. Uit de mond van satan en van zijn twee handlangers: het beest uit de zee en het beest uit de aarde (Openb.13) komen drie onreine geesten voort die er uit zien als kikvorsen. De onreine geesten doen wonder-tekenen om de koningen van de aarde voor zich te winnen en om ze te verzamelen voor de oorlog van de grote dag van de almachtige God. Jezus onderbreekt de beschrijving van hun voorbereidingen voor de eindstrijd met Zijn woorden: 'Ik kom als een dief. Zalig hij die waakzaam is en op zijn kleren acht geeft, zodat hij niet naakt zal rondlopen en men zijn schaamte niet zal zien'. Hij komt onverwachts en daarom moeten de gelovigen waakzaam zijn en zich bekleden met een heilige levenswandel. Naaktheid en schande zijn beelden van Goddelijke straf. Na deze onderbreking lezen we, dat satan als de leider van deze antichristelijke legermacht die verzamelt voor de uiteindelijke, beslissende strijd tussen hem en de Messias en hij doet dat in de plaats Armageddon ('berg van Megiddo'). In het dal van Megiddo: de grote vlakke van Jizreël (23 bij 32 km), in het noord-westen van Israël, zijn meer dan tweehonderd veldslagen geleverd (Richt.5:19; 2 Kron.35:22). Tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte Churchill (1874-1965) een plan voor een slag bij Armageddon. Daar zouden de Duitsers en de Italianen het Engelse leger ontmoeten, maar zover zijn ze nooit gekomen. Op deze historische plaats zal de eindstrijd plaatsvinden die beschreven wordt in Openbaring 19:11-21. Er zal echter geen slag geleverd worden, want Jezus, de Ruiters op het witte paard, zal die

grote legermacht vernietigen met Zijn tong, het zwaard van Zijn mond. Die tong heeft de vorm van een breed Romeins zwaard waarmee een soldaat vijftig soldaten van zich kon afhouden en met één klap een arm of been kon afhakken. Eén woord doet deze hele legermacht vallen! Wat een afgang! Jezus treedt als Overwinnaar ‘de wijnpersbak van de wijn van de grimmige toorn van de almachtige God’. De roofvogels worden opgeroepen om zich te verzadigen met de dode lichamen. Het beest uit de zee en het beest uit de aarde, de valse profeet, worden levend geworpen in de poel van het vuur die van zwavel brandt. Later wordt ook satan, hun aanvoerder, daarin geworpen (Openb.20:10). Dat is het einde van de anti-goddelijke drieëenheid van draak, beest en valse profeet: eeuwig straflijden in de hel, in de buitenste duisternis, ver weg van de HEERE en Zijn vriendelijk aangezicht. Jezus is Overwinnaar en alle gelovigen overwinnen in, door en met Hem. Halleluja, amen.

Gebed

Jezus, Ruiter op het witte paard, dank U voor Uw overwinning over al Uw vijanden.

Geef ons nu al overwinningen over satan en zijn rijk en doe ons straks delen in Uw eindoverwinning, uit enkel genade, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Kan Armageddon figuurlijk bedoeld zijn? Waarom (niet)?
2. Wanneer en hoe is/wordt dit visioen vervuld?
3. In welk leger strijd je? Hoe? Waarom?

OM IN HET NIEUWE JERUZALEM TE WONEN

Lezen: Openbaring 21 – 22:5

(Johannes vertelt:) En hij (de engel) voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan. Zij had de heerlijkheid van God en haar uitstraling was als een zeer kostbare edelsteen, als een kristalheldere steen jaspis. (Openbaring 21:10,11)

Na het duizendjarige vredrijk en het laatste oordeel ziet Johannes een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, die de gelovigen verwachten op grond van Gods belofte (2 Petr.3:13). De HEERE zal Zijn schepping helemaal vernieuwen. ‘Nieuw’ betekent hier: nieuwsoortig en staat tegenover wat verouderd en uitgediend is; het is van hoge kwaliteit. De eerste hemel en aarde behoren voorgoed tot het verleden en de zee als beeld van chaos en gevaar is er niet meer. En dan ziet Johannes de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, van God uit de hemel neerdalen op de nieuwe aarde als een stralende bruid voor haar Bruidegom. Het oude Jeruzalem wordt hersteld en vernieuwd zoals de profeten van Israël hebben voorgezegd. Dit is helemaal het werk van de HEERE, de God van Israël! Mensenhanden komen hier niet aan te pas. En dan hoort Johannes een luide stem uit de hemel die zegt: ‘Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen en zij zullen Zijn volk zijn en God zelf zal bij hen zijn en hun God zijn’. Het wonen van God bij Zijn volk Israël in

tabernakel en tempel en bij Christus' Gemeente in haar samenkomsten is nu voorbij. De volmaakte gemeenschap van God met Zijn kinderen in volmaakte heerlijkheid is nu gekomen! Na dit eerste gezicht van het nieuwe Jeruzalem volgt voor Johannes nog een nauwkeuriger gezicht door middel van een engel die hem rondleidt. Deze neemt hem mee naar een grote en hoge berg als uitkijkpost. Johannes ziet nu opnieuw het nieuwe Jeruzalem uit de hemel neerdalen op de aarde. Het is een prachtige stad! De heerlijkheid van God – de glans van Zijn majesteit – rust op haar en de stad heeft een uitstraling als van de kostbare en kristalheldere edelsteen jaspis, een diamant. De stad heeft twaalf poorten met twaalf engelen als poortwachters en op de poorten staan de namen van de twaalf stammen van Israël: Ruben, Simeon, Levi, Juda...Benjamin. De tien 'verloren stammen' zijn er ook bij. Het hele volk Israël is compleet en vertegenwoordigd. De stad heeft drie poorten naar elk van de vier windstreken. Verder heeft de stad twaalf fundamente die zichtbaar zijn, omdat ze van doorschijnend diamant gemaakt zijn, waarop de namen staan van Jezus' twaalf apostelen. Zij vertegenwoordigen Christus' Gemeente. De namen op de poorten en op de fundamente wijzen op de eenheid tussen het volk Israël en Christus' Gemeente. Het is nu één kudde onder de ene Herder (Joh.10:16). De stad heeft de vorm van een vierkant en haar lengte, breedte en hoogte is twaalfduizend stadiën, ongeveer drieëntwintighonderd kilometer. Letterlijk genomen houdt dit in, dat de stad het hele Nabije Oosten beslaat en ruimschoots tot aan de hemel reikt. Maar twaalfduizend is samengesteld uit twaalf – twaalf stammen en twaalf apostelen – en het

grote getal duizend. Het bouw materiaal van de stad bestaat uit goud en kostbare edelstenen. Een indrukwekkende stad voor het verheerlijkte volk van God! In het nieuwe Jeruzalem staat geen tempel, want God en Jezus zijn haar tempel. De hele stad is tempel en het bijzondere van de tempel is weggevallen. Verlichting door zon en maan zijn niet meer nodig, want de heerlijkheid van God verlicht de stad en het Lam is haar lamp. En de geredde volken – vroegere heidenvolken – zullen in het licht van het nieuwe Jeruzalem wandelen en ze zullen hun heerlijkheid en eer – cultuurschatten? - daarin brengen. Ook nu wordt er nog verschil gemaakt tussen de inwoners van het nieuwe Jeruzalem en de vroegere heidenvolken, maar allen delen in Gods heerlijkheid, dankzij het bloed van het Lam. Voor onbekeerlijke zondaars is er echter geen plaats in de stad. Daar is alleen plaats voor hen die geschreven staan in het levensboek van het Lam. Wat een reden om zich daarover te verwonderen en de Drieënige God eeuwig te danken, te loven en te aanbidden. Halleluja! Amen.

Gebed

Vader, Zoon en Heilige Geest, dank U voor dit visioen over het nieuwe Jeruzalem.

Geef dat we het nieuwe Jeruzalem verwachten en daar eeuwig in zullen wonen, in Jezus' Naam, amen.

Om over na te denken en met elkaar te bespreken

1. Welke vragen roept dit hoofdstuk bij je op?
2. Welke profetieën worden hier vervuld?
3. Verwacht je in het nieuwe Jeruzalem te wonen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

GEBED

HEERE, God van Israël, Vader van onze Heere Jezus Christus - Uw Zoon en de Messias van Uw volk.

We danken U

voor Uw volk, door U uitverkoren uit alle volken van de aarde;

voor Uw trouw, bewezen aan Uw volk door de eeuwen heen, tot vandaag toe;

voor alle gaven van wetenschap, cultuur en techniek aan Uw volk gegeven;

voor de terugkeer van Uw volk tot U en naar het land van hun vaders; voor alle Messiasbelijdende Joden;

voor Uw Woord, geschreven door leden van Uw volk;

voor Uw Zoon, de Messias van Uw volk en de Redder van de wereld;

voor Uw Geest, uitgestort op het Wekenfeest in Jeruzalem; en

voor Uw Gemeente uit Uw volk en de volken, uit Uw volk voortgekomen en in Uw volk geworteld.

We bidden U

om Uw zegen over Uw volk in Israël en in de verstrooiing;

om de terugkeer van Uw volk tot U, de God van Israël, en om geloof in Jezus, de Messias van Uw volk;

om de terugkeer van Uw volk naar het land van hun vaders;

om bescherming van Uw volk in Israël en daarbuiten en om vrede met alle volken;

om wijsheid van de Israëlitische regering om het volk te leiden;

om vergeving voor al het leed Uw volk aangedaan door een verkeerde visie op en een verkeerde houding tegenover Uw volk door Christus' Gemeente in de loop der eeuwen, tot vandaag toe;

om wegneming van de bedekking van Uw volk voor Jezus, zijn Messias, en om wegneming van de bedekking van Christus' Gemeente voor Israël, Uw volk.

In de Naam van Jezus, de Messias van Israël, door de kracht van de Heilige Geest, tot eer van U, de God en Vader van Israël, amen.

LIED

O kom, o kom Immanuël,
verlos Uw volk, Uw Israël,
herstel het van ellende weer,
zodat het looft Uw Naam, o Heer!
Wees blij, wees blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuël!

O kom, Gij wortel Isai,
verlos ons van de tyrannie,
van alle goden dezer eeuw,
o Herder, sla de boze leeuw.
Wees blij, wees blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuël!

O kom, Gij sleutel Davids, kom
en open ons het heiligdom;
dat wij betreden uwe poort,
Jeruzalem, o vredesoord!
Wees blij, wees blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuël!

O kom, Die onze Heerser zijt,
in wolk en vuur en majesteit.
O Adonai Die spreekt met macht, (Adonai: Heer,
verbreek het duister van de nacht. Gebieder)
Wees blij, wees blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuël!

Uit: *Liedboek voor de kerken*, 1973, Gezang 125:1,2,4,5.

LITERATUUR

- Aalders, G.Ch., *Het herstel van Israël volgens het Oude Testament*, Kampen, z.j.
- Brakel, W. à, *Toekomst voor Israël*, Ede, 2006.
- Brown, D., *The Restoration of the Jews*, 2019 (reprint 1861).
- Dixon, M., *Israel, Land of God's Promise*, Ellet, 2006.
- Hoek, J., *Hoop op God*, Zoetermeer, 2004, 43-89.
- Hoekendijk, B., *De toekomst van Israël*, Putten, 2001 (Messiaanse leiders over de toekomst).
- Horner, B.E., *Future Israel*, Nashville, n.d.
- Hulse, E., *The Restoration of Israel*, Worthing, 1982.
- Katz, A., *Israel's Restoration*, Kent, 1995.
- Matter, H.M., *De toekomst van Israël in het licht van het Nieuwe Testament*, Baarn, 1953.
- Ouweneel, W.J., *De toekomst van God*, Heerenveen, 2012, 181-226 (Israël in de OT profetieën), 271-310 (Israël in de NT profetieën).
- Idem, *het Israël van God*, Hoornaar, 2019.
- Paul, M.J., e.a., *Bijbelcommentaar Ezechiël/Daniël*, Veenendaal, 2014, 975-983 (De toekomst van Israël volgens de vroegchristelijke kerk).
- Pawson, D., *Israël in het Nieuwe Testament*, Putten, 2010.
- Saphir, A., *Christus en Israël*, Utrecht, z., 140-197 (het herstel van Israël).

